

BREEAM-NL In-Use

Keurmerk voor duurzame vastgoed voor drie onderdelen: Asset, Beheer en Gebruik

Beoordelingsrichtlijn 2014 versie 1.0

BREEAM-NL In-Use

2014 versie 1.0

Keurmerk voor duurzame vastgoed voor drie onderdelen:

- Asset
- Beheer (Building Management)
- Gebruik (Occupier Management)

Beoordelingsrichtlijn 2014 versie 1.0
november 2013

Uitgave:

Dutch Green Building Council
Vlasmarkt 1c - 4e verdieping,
3011 PW Rotterdam

Wijzigingen BREEAM-NL In Use

Alle wijzigingen van versie tot versie worden gepubliceerd op www.breeam.nl.

Versie	Datum van uitgifte	Opmerkingen
2014 v1.0	november 2013	

Dutch Green Building Council

Bezoekadres: Vlasmarkt 1c, 4e verdieping
3011 PW ROTTERDAM

E-mail: info@dgbn.nl voor algemene informatie
E-mail: helpdesk@dgbn.nl voor inhoudelijke vragen / opmerkingen

Telefoon: +31(0)10 303 27 77

www.dgbn.nl
www.breeam.nl
www.wiki.dgbn.nl

© BRE Global Ltd. 2012.

De BREEAM-naam en het BREEAM-logo zijn geregistreerde handelsmerken van BRE, Engeland. De BREEAM-NL naam en het BREEAM-NL logo zijn geregistreerde handelsmerken van DGBC.

Over DGBC en BREEAM

Stichting Dutch Green Building Council

De Dutch Green Building Council (DGBC) is een onafhankelijke stichting die het BREEAM-NL duurzaamheidskeurmerk heeft ontwikkeld voor Nederlandse gebouwen, gebieden en infrastructuur. Zij verstrekt certificaten aan projecten waarvan de mate van duurzaamheid is beoordeeld volgens vooraf gestelde criteria die zijn vastgelegd in een Beoordelingsrichtlijn (BRL). De BREEAM-NL familie van keurmerken is volledig gebaseerd op, en volgt in zeer grote mate het internationale BREEAM, ontwikkeld door de BRE in Engeland (zie verder onder BREEAM).

In de voorliggende beoordelingsrichtlijn, genaamd BREEAM-NL In-Use, vindt u alle informatie over de Nederlandse versie van het keurmerk voor bestaande gebouwen, het beheer, en het gebruik van die gebouwen. Het keurmerk voor nieuwbouwprojecten is genaamd BREEAM-NL Nieuwbouw, voor sloop BREEAM-NL Sloop en Demontage en dat voor gebiedsontwikkeling heet BREEAM-NL Gebiedsontwikkeling. Dit document behandelt uitsluitend BREEAM-NL In-Use. Het is van groot belang het schema te kiezen dat past bij uw project; neemt u bij twijfel contact op met DGBC.

Voor informatie over dit en de andere BREEAM-NL keurmerken kunt u terecht op www.breeam.nl.

BREEAM

Het keurmerk BREEAM staat voor 'Building Research Establishment Environmental Assessment Method' en is een meetinstrument voor de beoordeling van de duurzaamheid van projecten. Bij het beoordelen van bestaande gebouwen kunnen, naast het gebouw zelf, ook het beheer en het gebruik van dat gebouw meegenomen worden. BREEAM is in 1991 ontwikkeld door het Centre for Sustainable Construction, onderdeel van het Engelse Building Research Establishment Global (BRE Global Engeland).

Schemabeheer

BREEAM-NL wordt ontwikkeld en beheerd door DGBC onder licentie van BRE Global Ltd. Nederland is formeel door de BRE erkend als 'National Scheme Operator' (Schemabeheerder) en is derhalve als enige partij in Nederland gerechtigd dit keurmerk beheren.

DGBC is als Schemabeheerder verantwoordelijk voor de inhoud en het goed functioneren van de BREEAM-NL Beoordelingsrichtlijnen. De interne organisatie is daartoe verdeeld in een projectbureau, een bestuur en een onafhankelijk College van Deskundigen (CvD). Het CvD heeft als primaire taak het bewaken van de kwaliteit en het functioneren van de BREEAM-NL schema's. Het CvD stelt zich daartoe onafhankelijk op ten opzichte van zowel projectbureau als bestuur. Zowel het CvD als het bestuur zijn -onbezoldigd- samengesteld op basis van het 'all parties concerned' principe en vertegenwoordigen derhalve de relevante belanghebbende partijen.

Om de onafhankelijkheid van toetsing te borgen wordt voor de BREEAM-NL keurmerken een drie-partijen-certificeringssysteem gehanteerd. Het project (gebouw, gebied, infra-werk) bouwt het dossier op en onderbouwt de beoogde score met bewijsmateriaal; een onafhankelijk assessor toetst de juistheid en volledigheid van het dossier en stelt de kwalificatie van het project vast; DGBC toetst steekproefsgewijs het werk van de assessor.

DGBC wordt in haar activiteiten ondersteund door een groot aantal organisaties die allen een duurzaamheidsambitie hebben en de doelstellingen van DGBC onderschrijven. Deze participanten zijn actief bij de ontwikkeling en de voortdurende verbetering betrokken.

Meer informatie over DGBC en over participatiemogelijkheden vindt u op onze website www.dgbc.nl.

Colofon

Bij de vertaling van de Engelse versie van BREEAM naar de Nederlandse versie is een groot aantal personen betrokken geweest om een goede aansluiting op de Nederlandse situatie te realiseren. Bij de ontwikkeling van de BRL versie 2012 en 2014 zijn de volgende personen betrokken geweest:

Adviesgroep BREEAM In-Use

- Hans. Copier, SNS Property Finance (voorzitter)
- Robert Bakker, Redevco Nederland B.V.
- Joost Bennekers, adviseur duurzaamheid
- M. van Bree, AOS Studley
- Herman Eijdemans, P2P-consult (tevens Themagroep Energie)
- Michael van Hulst, Eneco
- Jaap de Jonge, Rijksgebouwendienst
- Rob Kuipers, ABN-AMRO Facility Management/ Real Estate
- Victor Pastoor, Grontmij Nederland B.V.
- Jan Roersen, W4Y Adviseurs BV
- Hans Scherpenzeel, Agentschap NL
- Rogier Verbeek, Facilicom
- Henk Vlug, Fortrus
- Klaas Voet, Corio Nederland B.V. (vice-voorzitter)

Maarten Dansen (manager projecten DGBC) treedt op als Secretaris.

Assessoren, experts en overig:

- Sannie Verweij, adviesbureau
- Stef Bots, Innax
- Leon Burdorf, Grontmij Nederland B.V.
- Rudy van der Helm, Corio Nederland B.V.
- Bram Duivenvoorde, TRAJECT Vastgoed Advies Groep
- Judith Doorn, Buro Pronk
- Alex Vermeulen, Rijksgebouwendienst
- Lodewieke Michielsen, Deloitte Real Estate Advisory
- Lizette van Zuilen - van der Feer, C2N B.V.
- Edith Maingay-Frijters, C2N B.V.
- Isolda Strom, DHV B.V.
- Rob Basjes, BLOE
- Tienke Springer, De Groene Ruimte BV
- Marjon van Bree, AOS Studley
- Erwin Wessels, Nieuwe Steen Investments (NSI)
- Patrick Teunissen, Gemeente Amsterdam, Dienst Milieu en Bouwtoezicht
- Agnita Korsten, AOS Studley
- Arjan Bertelink, Innax
- Bart Groot, AOS Studley

- Bas Rutgers, Smits van Burgst Raadgevend Ingenieursbureau
- Bertine van Brakel, C2N B.V.
- Dominique Masen, Stevens van Dijck
- Edwin van Eeckhoven, C2N B.V.
- Erik van Garsel, Intron
- Esther Gerritsen, Techniplan
- Esther Ruijgvoorn, MAT25
- Frank Kroese, Stevens van Dijck
- Hans van Brakel, C2N B.V.
- Henny van Woerkom, CBRE Global Investors
- Jan Pieter Klep, DTZ Zadelhoff
- Johan Buijs, Nieuwe Steen Investments (NSI)
- Lennard de Wit, AOS Studley
- Marian Rodenburg, Techniplan
- Martijn Versteegh, Ahold
- Michel Baars, Search B.V.
- Michel Mooij, Workspace
- Petra Rovers, Wereldhave
- Rene Hersbach, HDP Real Estate B.V.
- Rinke Feenstra, Local
- Robert-Jan Pullen, RPS
- Sanne Uiterwaal, De Alliantie Concern
- Steven Mast, Smits van Burgst Raadgevend Ingenieursbureau
- Sven van Bekkum, BPR-Groep

Dutch Green Building Council

- Stefan van Uffelen, Directeur
- Mark Spetter, Manager Beheer
- Maarten Dansen, Manager Projecten
- Dong Cao, Project Manager (benchmark)
- Robert Jan Granneman, Projectmanager (ICT)
- Edwin van Noort, Projectmanager (nieuwbouw, helpdesk)
- Rianne de Jong, ondersteuning en testprotocol

Daarnaast is de DGBC veel dank verschuldigd aan BRE Global en aan alle personen en participanten die via de klankbordgroepen, pilots en op andere wijze feedback en aanbevelingen hebben geleverd. Veel daarvan is in de vragen van deze versie verwerkt.

Indien u zelf ook nadere input wenst te leveren is dat mogelijk, aangezien de beoordelingsrichtlijn grotendeels via een 'open source'-benadering tot stand komt waarbij hulp, kennis en expertise uit de markt zeer waardevol is. Input kunt u leveren via helpdesk@dgbc.nl.

Algemene informatie

Er worden steeds hogere eisen gesteld aan de duurzaamheid van gebouwen. In Nederland waren de eisen voor duurzame gebouwen tot voor kort niet geharmoniseerd. Door implementatie van de BREEAM-systematiek is een goed beoordelingskader beschikbaar om de duurzaamheidsprestatie van bestaande gebouwen op een onafhankelijke en eenduidige wijze vast te stellen. BREEAM-NL IN-USE sluit aan op de door BRE Global ontwikkelde internationale Code for a Sustainable Built Environment (CSBE). CSBE vormt ook de basis voor de andere BREEAM keurmerken, zoals bijvoorbeeld BREEAM-NOR, BREEAM-DE, BREEAM-ES, BREEAM-SE en natuurlijk BREEAM-NL in Nederland.

De internationale Code for a Sustainable Built Environment (CSBE) is een kader voor duurzaamheid beoordeling. De CSBE zijn strategische uitgangspunten en eisen die een geïntegreerde aanpak definiëren voor het ontwerp, beheer, evaluatie en certificatie van de ecologische, sociale en economische gevolgen van de gebouwde omgeving. Op het hoogste niveau van deze code wordt er een visie gevormd voor een duurzame gebouwde omgeving. CSBE wordt vervolgens geïnterpreteerd in een Core Technical Standard en een Core Process Standard, beiden ondersteund door de Core Science base.

De BREEAM Core Standard bestaat uit twee aparte, maar gerelateerde documenten. Enerzijds zijn dit de technische eisen in de Core Technical Standard (CTS) en anderzijds de proces eisen in de Core Process Standards (CPS). Deze documenten bevatten lijsten met eisen waaraan een Scheme Operator (zoals de DGBC dat is voor Nederland) moet voldoen om de naam BREEAM te mogen voeren.

BREEAM-NL IN-USE 2013 versie 1.0 is in overleg met belanghebbende groeperingen ontwikkeld, waaronder diverse werkgroepen en adviesgroepen. De BRL is uiteindelijk vastgesteld in juni 2013 door het College van Deskundigen van de DGBC.

BREEAM-NL Experts & Assessoren

Waar BREEAM In-Use International 'auditors' kent, wordt in Nederland onderscheid gemaakt tussen 'experts' en 'assessoren'.

- De BREEAM-NL expert is een gekwalificeerde procesmanager en inhoudsdeskundige met betrekking tot BREEAM-NL In-Use en heeft hiertoe een opleiding gevolgd. De expert ondersteunt de opdrachtgever met betrekking tot de vereisten van het BREEAM-NL certificaat. Tevens kan de expert op deze manier voorwerk doen voor de assessor bij de opbouw van een dossier met bewijsmateriaal. Op basis van dit dossier doet een onafhankelijke assessor de definitieve BREEAM-NL beoordeling. De expert mag werkzaam zijn bij de eigenaar/ ontwikkelaar / opdrachtgever / gebruiker of als externe deskundige worden ingehuurd.
- De BREEAM-NL Assessor is een onafhankelijke, gekwalificeerde en bij de DGBC geregistreerde beoordelaar met betrekking tot BREEAM-NL In-Use, werkzaam voor een Licentiehouder Organisatie. De assessor is te allen tijde eindverantwoordelijk voor het beoordelingsrapport op basis waarvan de DGBC vaststelt of een certificaat verleend kan worden.

De gebruiker van deze beoordelingsrichtlijn wordt geacht op de hoogte zijn van de inhoud van de BREEAM-NL Operations Manual, waarin in detail staan vermeld de werkwijze, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, wijze van indienen van beoordelingsrapporten, versienummering, registratie enz. De Operations Manual gaat, bij eventuele tegenstrijdigheden in procedures, boven de beoordelingsrichtlijn. De Operations Manual is op de BREEAM-NL website te raadplegen en te downloaden.

Intellectueel Eigendom

Deze beoordelingsrichtlijn, de Operations Manual en gerelateerd materiaal dat op de DGBC websites wordt gepubliceerd en beschikbaar wordt gesteld voor downloads, mag vrijelijk gebruikt worden maar blijft intellectueel eigendom van BRE Global. Dit materiaal mag niet in een misleidende context of voor commerciële doeleinden gebruikt worden. Als het materiaal aan anderen beschikbaar gesteld wordt, dan is bronvermelding vereist.

Inhoud

Inleiding	15
1. Inleiding	16
1.1. Wat is BREEAM en wat is BREEAM-NL?	16
1.2. BREEAM-NL Nieuwbouw en BREEAM-NL In-Use	16
1.3. Betrouwbaarheid BREEAM	17
2. Reikwijdte BREEAM-NL In-Use	18
2.1. Onderwerp van beoordeling	18
2.2. Gebouwdefinitie	18
2.3. Projecttypen die met BREEAM-NL In-Use beoordeeld kunnen worden	18
2.4. Gebouwtypen die met BREEAM-NL In-Use beoordeeld kunnen worden	19
3. Hoe BREEAM-NL In-Use te gebruiken	20
3.1 Kenmerken van vragen in de BREEAM-NL In-Use beoordelingsrichtlijn	20
3.2 Afbakening assessment	21
4. Certificeren	23
4.1. Het proces van certificeren	23
4.2 Registreren	23
4.3 Geldigheidsduur certificaten	23
4.4 Bewijslast	24
5. Score en Kwalificatie	26
5.1. Drempelwaarden per kwalificatie	26
5.2. Weging	26
6. Begrippenlijst	28
PART 1: Asset	31
Gezondheid	33
HEA001 Percentage glas in de gevel	34
HEA002 Tegengaan lichthinder	35
HEA003 Type gebouwventilatie	36
HEA004 Meten verse luchttoevoer	37
HEA005 Temperatuurregeling	38
HEA006 Microbiologische besmetting, preventiesysteem legionella	39
HEA008 Beschikbaar ontspanningsruimte binnen of buiten	41
HEA009 Ligging in fijnstofgebied PM 2,5	42
HEA025 Uitzicht	44
HEA028 Ventilatie, beïnvloeding door gebruikers	46
HEA101 Lichtregeling	47
HEA102 Locatie luchtinlaten ten opzichte van luchtuitlaten	48
HEA104 Binnenklimaat; lokale afzuigvoorziening	50
HEA105 Daglichttoetreding, visueel comfort	51
HEA106 Kwaliteit van het binnenklimaat, overschrijdingsuren	53
HEA107 Hoogfrequente verlichting	55

Energie	57
ENE001 Energieprestatie van het gebouw (EPC/EPA)	58
ENE012 Luchtdichtheid asset.....	61
ENE013 Buitenverlichting - type accent/gevelverlichting	62
ENE014 Buitenverlichting - type parkeergarageverlichting	64
ENE042 Aandeel lokaal opgewekte hernieuwbare energiebronnen	66
ENE061 Energieverbruik, verdeling in submetingen gebruiksfunctie	68
ENE062 Energieverbruik, verdeling in submetingen gebruiksdoel.....	69
ENE063 Eigen meter per gebruiker	70
ENE104 Energiezuinige liften.....	71
ENE105 Energiezuinige roltrappen en rolpaden.....	72
Transport	73
TRA001 Voorzieningen voor fietsers	74
TRA002 Nabijheid openbaar vervoer (OV)	75
TRA003 Nabijheid basisvoorzieningen.....	77
TRA004 Veiligheid fietsers en voetgangers i.v.m. leveringen.....	79
TRA008 Actuele Vervoersinformatie	80
TRA101 Gedeelde faciliteiten	81
TRA102 Beperken parkeren	82
Water	83
WAT001 Bemeteren waterverbruik	84
WAT002 Waterbesparend sanitair	85
WAT004 Urinoirs	86
WAT005 Wastafels met waterbesparende kraan.....	87
WAT006 Douches met laag waterverbruik.....	88
WAT007 Percentage witgoed met laag waterverbruik	89
WAT008 Gebruik ingezameld hemelwater	90
WAT009 Gebruik ingezameld grijswater	91
WAT010 Toiletten met bewegingssensoren	92
WAT011 Lekdetectie centrale waterleiding	93
WAT012 Percentage apparatuur met stopkranen.....	94
WAT013 Gebruik van grijswaterbronnen	95
WAT016 Opslagcapaciteit reservoir voor grijswater en hemelwater	96
WAT020 Gebruik van informatie over waterverbruik.....	97
WAT023 Percentage hergebruikt water	98
WAT101 Gescheiden rioolstelsel voor hemelwater	99
Materialen	101
MAT001 Herstel aandachtspunten/storingen	102
MAT002 Onderhoudsbeleid, leeftijd en onderwerpen	103
MAT003 Beveiligingsadviezen, implementatie	104
MAT004 Inbraakalarmsysteem, aanwezigheid.....	105
MAT005 Inbraakalarmsysteem, doormelding	106

MAT007 Aanpasbaarheid gebouw.....	107
MAT102 Milieubelasting materialen van het gebouw.....	108
MAT103 Beschermd maatregelen tegen beschadigingen	110
Afval	111
WST001 Faciliteiten voor gescheiden afvalstromen	112
Landgebruik en ecologie	115
LE001 Soort landschap op perceel.....	116
LE002 Groene daken, wanden, plantenbakken.....	117
LE101 Voorzieningen voor dieren	118
Vervuiling	121
POL001 Lozingen op oppervlaktewater	122
POL002 Vloeistofafscidders (vet en olie).....	123
POL003 Overstromingsrisico asset.....	124
POL004 Situering gevoelige ruimtes	126
POL005 Bescherming tegen overstromingsschade.....	127
POL006 Duurzaam drainagesysteem.....	128
POL007 Koeling met CFK's of HCFK's	129
POL008 Koelsystemen met koudemiddelen.....	131
POL009 Uitstoot NOx	132
POL010 Gebruik koudemiddelen voor koeling	133
POL020 Opslagruimte chemische stoffen	135
PART 2: Beheer	137
Management	139
MAN001 Gebruikershandleiding.....	140
MAN002 Milieubeleid, -plan, -systeem.....	142
MAN003 Milieubeleid & gestelde doelen	144
MAN004 Overeenkomsten met gebruikers	145
MAN005 Onderhoudshandleiding	146
MAN006 Informatieverstrekking milieu en duurzaamheid aan gebruikers.....	148
MAN007 Duurzaam inkoopbeleid materialen.....	149
MAN008 Reikwijdte duurzaam inkoopbeleid	150
Gezondheid	153
HEA013 Akoestiek onderzoek.....	154
HEA014 Interne luchtkwaliteit, monitoring	155
HEA015 Bescherming gebruikers tijdens werkzaamheden	156
HEA016 Beleid beperking vluchtige organische verbindingen.....	157
HEA017 Stimuleren gebruik producten met laag oplosmiddelengehalte.....	159
HEA018 Leveranciersinformatie over VOS-emissies	160
HEA019 Schoonmaak, dieptereiniging	161
HEA020 Gebruikerstevredenheidsonderzoek	162
HEA021 Gebruikerstevredenheidsonderzoek, reacties en acties.....	163

HEA022 Verlichtingsniveau binnen en buiten.....	164
HEA103 Microbiologische besmetting, procedures & processen.....	166
Energie	169
ENE045 EPA-U maatwerk advies.....	170
ENE052 Gebruik van informatie over energieverbruik.....	172
ENE056 Jaarlijkse verbruikscijfers per energiedrager.....	173
ENE102 Monitoring opwekking uit hernieuwbare bronnen.....	175
ENE103 Borgen installatieprestatie.....	176
Water	179
WAT015 Onderhoudsbeleid voor watersystemen.....	180
WAT018 Bemetere waterverbruik.....	181
WAT019 Beleid monitoring waterverbruik.....	182
Materialen	183
MAT006 Overstromingsrisico.....	184
MAT008 Conditiemeting asset.....	185
MAT009 Deskundigheid inspecteur.....	186
MAT010 Soort onderhoudsbeleid en leeftijd.....	187
MAT011 Brandveiligheid, beschikbaarheid risicobeoordeling milieu.....	188
MAT012 Brandveiligheid, periodieke uitvoering risicobeoordeling milieu.....	189
MAT013 Noodplan brand, milieurisico's.....	190
MAT014 Bescherming asset & inhoud bij brand.....	191
MAT101 Opstellen beveiligingsrisico-advies.....	192
Landgebruik en ecologie	193
LE003 Beheerplan biodiversiteit.....	194
LE006 Beleid ecologische kenmerken gebouw & perceel.....	195
LE102 Ecologisch onderzoek en uitvoering.....	196
LE103 Gedeelde parkeervoorziening.....	197
Vervuiling	199
POL011 Beperking lichtvervuiling.....	200
POL012 Houder lozingsvergunning.....	201
POL013 Maatregelen vermindering lozing op oppervlaktewater.....	202
POL014 Onderhoudsbeleid vloeistofafscijders.....	203
POL015 Automatische lekdetectie koudemiddelen.....	205
POL016 Periodieke controle opslagruimte chemische stoffen.....	206
POL017 Onderzoek bodemvervuiling perceel.....	207
POL018 Procedure verontreinigingsincidenten.....	208
POL022 Klachtenprocedure licht- en geluidsvervuiling.....	209
POL023 Vervangen koudemiddelen.....	210
POL024 Testen luchtbehandelingskanaal.....	211
POL101 Controle lozingsvergunning.....	212
PART 3: Gebruik	213

Management	215
MAN015 Milieuprocedures	216
MAN016 Reikwijdte milieubeleid	218
MAN017 Milieubeleid, borging uitvoering	220
MAN018 Milieudoelstellingen, behaalde resultaten	222
MAN019 Management review milieuprestaties	224
MAN020 Duurzaamheidsrapportage	225
Gezondheid	227
HEA007 Beschikbaar stellen van drinkwater	228
HEA030 Opleiding medewerkers	229
HEA031 Welzijn en gezondheid, beleidsvragen	230
HEA032 Welzijn en gezondheid, behaalde doelstellingen	233
Energie	235
ENE065 Initiatieven voor energiebesparing	236
ENE066 Energiebeleid.....	237
ENE068 Energiebeheerdoelen, resultaten.....	239
ENE070 Besparingen energieverbruik afgelopen 2 jaar.....	240
ENE101 Inkoop van groene stroom.....	241
Transport	243
TRA006 Transport, reductie/registratie milieu-impact	244
TRA007 Transportmanagement, beleid	245
TRA009 Lokale voorzieningen, bekendmaking	248
TRA010 Transportbeleid, resultaten.....	249
TRA012 Woon-werkverkeer afstanden medewerkers	250
TRA013 Milieubelasting transport bedrijfsvoering (vervoer personeel).....	251
TRA014 Milieubelasting transport voor goederentransport	252
Water	255
WAT026 Beperking waterverbruik.....	256
WAT027 Implementatie en bewaking waterbeleid	257
WAT028 Waterbeleid, resultaten	259
WAT031 Waterverbruik afgelopen kalenderjaar.....	260
Materialen	261
MAT016 Duurzaam inkoopbeleid materialen	262
MAT017 Duurzaam inkoopbeleid materialen, implementatie	264
MAT018 Selectiecriteria leveranciers.....	266
MAT019 Leverancierscriteria percentage voor kwaliteit	267
MAT020 Leverancierscriteria milieumanagementsysteem	268
MAT021 Leverancierscriteria kwaliteitsmanagementsysteem	269
MAT022 Leverancierscriteria gecertificeerd milieumanagementsysteem.....	270
MAT024 Resultaten inkoopdoelstellingen materiaal.....	271
Afval	273
WST002 Afvalpreventie, getroffen maatregelen	274

WST003 Afvalpreventie, beheersmaatregelen	275
WST004 Afvalstromen, gescheiden inzameling	278
WST005 Afvalstromen, registratie hoeveelheden	279
WST006 Afvalstromen, actieve preventie	280
WST007 Opslag recyclebaar afval	281
WST008 Afvalprestaties monitoringsfrequentie.....	282
WST009 Afvalbeheer, resultaten doelstellingen.....	283
WST010 Afvalbeheer, resultaten verbeteringsvoorstellen.....	284
WST011 Hoeveelheid afval naar stortplaats	285
WST012 Hoeveelheid afval niet naar stortplaats.....	287
WST013 Hoeveelheid afval verbrand	288
WST014 Minimaliseren milieu impact afvalstromen	289
Landgebruik en ecologie	291
LE007 Sponsoring & actieve ondersteuning	292
Vervuiling	293
POL025 Milieubeleid gebruik van de asset	294
POL026 Maatregelen ter beperking van milieuverontreiniging en hinder	295
POL027 Reductie milieuverontreiniging: doelstellingen	297
POL028 Reductie milieuverontreiniging: maatregelen	298

Inleiding

1. Inleiding

1.1. Wat is BREEAM en wat is BREEAM-NL?

BREEAM (Building Research Establishment's Environmental Assessment Method) is de leidende en wereldwijd meest gebruikte methode voor de duurzaamheidsprestaties van gebouwen. Het zet de standaard voor best-practice in duurzaam ontwerp en is de de-facto maatlat geworden om de duurzaamheidsprestatie van een vastgoedasset te beschrijven.

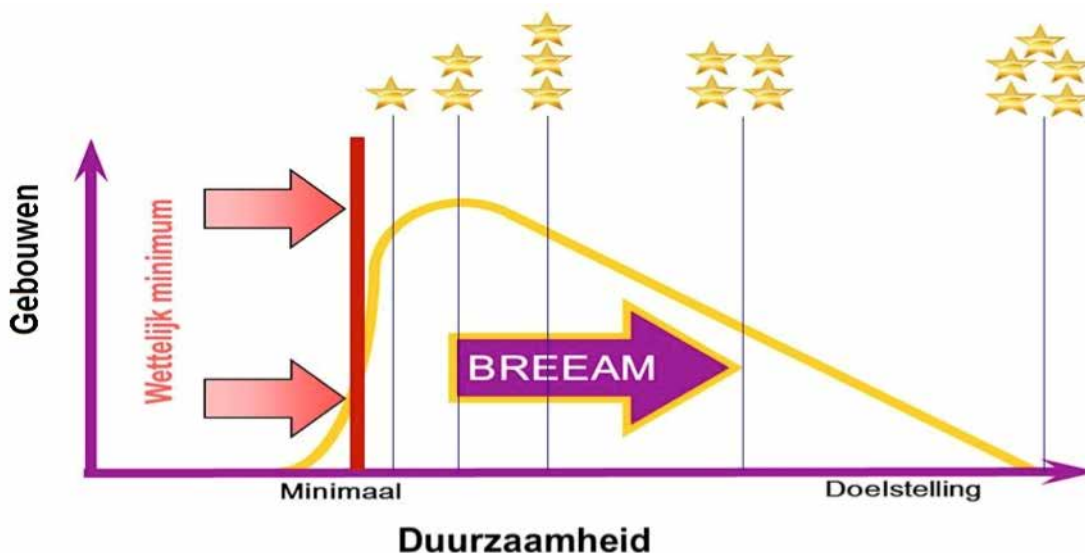
De doelen en doelstellingen van BREEAM zijn:

Doelen van BREEAM

- Het beperken van de negatieve invloed van gebouwen op het milieu
- Het mogelijk maken gebouwen te onderscheiden naar hun duurzaamheid
- Het voorzien in een geloofwaardig keurmerk voor duurzame gebouwen
- Het stimuleren van de vraag naar duurzame projecten in de bebouwde omgeving

Doelstellingen van BREEAM

- Voorzien in markterkenning van projecten met een hoge mate van aantoonbare duurzaamheid
- Er voor zorgen dat best-practices in gebouwen en andere projecten worden geïncorporeerd
- Het zetten van standaarden en het stellen van criteria die uitstijgen boven de wettelijke vereisten, en de markt uit te dagen innovatieve oplossingen te leveren die de milieu-impact van projecten minimaliseren
- Het vergroten van het bewustzijn van eigenaren, gebruikers, ontwikkelaars en beheerders ten aanzien van de voordelen van gebouwen en andere projecten met een beperkte milieu-impact

1.2. BREEAM-NL Nieuwbouw en BREEAM-NL In-Use

BREEAM-NL Nieuwbouw is het eerste keurmerk dat door DGBC op de Nederlandse markt is gebracht. Het BREEAM-NL Nieuwbouw keurmerk richt zich op nieuw te bouwen gebouwen en hun kavels met een toetsingsmoment na de ontwerpfase en bij oplevering. Grootschalige renovaties kunnen ook worden getoetst aan BREEAM-NL Nieuwbouw.

'Grootschalig' is hier in de betekenis van ingrijpende maatregelen, niet (noodzakelijkerwijs) in termen van volume of kosten. Zie voor de definitie van grootschalig de beoordelingsrichtlijn van BREEAM-NL Nieuwbouw.

BREEAM-NL In-Use is aansluitend door DGBC op de Nederlandse markt gebracht, met als doel verder te gaan waar het nieuwbouwkeurmerk stopt. Het doel is om het gebouw in zijn gebruiksfase te volgen en de duurzaamheidsprestaties te kunnen beoordelen en te verbeteren. Het is een methode om jaarlijks de prestaties van het gebouw, het building management en het organisatie deel te toetsen.

1.3. Betrouwbaarheid BREEAM

1.3.1 Technische betrouwbaarheid

De introductie van BREEAM In Use in 2009 in het Verenigd Koninkrijk en in 2010 als BREEAM International bouwt voort op de ervaringen met nieuwbouw. Voor de introductie in Nederland is een uitgebreide consultatieronde gehouden met meer dan 80 betrokken personen uit de markt. Gedurende deze consultatieronde, die gedurende het hele jaar 2010 heeft plaatsgevonden, is in pilots, klankbordgroepen en andere bijeenkomsten feedback verzameld en verwerkt.

BREEAM is gebaseerd op objectieve criteria die goede duurzame prestaties waarderen:

- er is consensus over het belang van te beoordelen onderwerpen en hun significante bijdrage aan duurzaamheid
- onderwerpen moeten te beoordelen zijn in de relevante stadia van de levensduur van het gebouw
- prestaties zijn gebaseerd op wetenschappelijk bewijs waar mogelijk
- duurzaamheidsprestaties moeten de wettelijke eisen overstijgen en innovatie bevorderen
- verbeteringen die door BREEAM-NL worden gestimuleerd moeten haalbaar en kosteneffectief zijn.
- er is een database opgesteld dat benchmarken van gebouwen mogelijk maakt en hieraan in de toekomst mogelijk kengetallen kan toekennen

Daar waar specifieke doelen niet beschreven kunnen worden op basis van wetenschappelijke gegevens, worden logische en praktische maatregelen aanbevolen die de duurzaamheidsprestaties van het gebouw en de gebruikers verhogen.

1.3.2 Commerciële betrouwbaarheid

Beoordelingen worden uitgevoerd door organisaties en personen die daartoe opgeleid zijn door DGBC onder licentie van BRE Global. Dit zorgt voor:

- Marktwerking
- Betrokkenheid vanuit de hele sector
- Assessoren werken volgens dezelfde kwaliteitstandaard
- Certificatie wordt uitgevoerd door de DGBC onder licentie van BRE Global

De DGBC werkt onder licentie van de UKAS accreditatie verleend aan BRE Global, waarmee een hoge kwaliteitstandaard is gewaarborgd.

2. Reikwijdte BREEAM-NL In-Use

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de reikwijdte van de beoordelingsrichtlijn en de bouwtypologie.

2.1. Onderwerp van beoordeling

Deze Beoordelingsrichtlijn (BRL) is bedoeld voor de beoordeling van gebouwen of gebouwdelen in het kader van BREEAM-NL IN-USE. Bij positief resultaat van de beoordeling en onafhankelijke toets wordt een BREEAM-NL IN-USE certificaat afgegeven met daarop de op het asset van toepassing zijnde kwalificaties in de drie gebieden: Asset, Beheer en Gebruik.

Het is mogelijk om kosteloos een zelfassessment te doen in de assessmenttool. U kunt gratis een account aanmaken op www.assessmenttool.nl. De scores die uit deze zelfassessment komen, mogen niet gepubliceerd of gebruikt worden voor externe doeleinden omdat deze niet door een onafhankelijke derde partij, een BREEAM-NL IN-USE assessor, beoordeeld en vastgesteld zijn.

Alle BREEAM assessments in Nederland moeten met de BREEAM-NL beoordelingsrichtlijn uitgevoerd worden. Dit is overeengekomen tussen de DGBC en BRE Global.

2.2. Gebouwdefinitie

Een gebouw wordt integraal beoordeeld op de volgende elementen:

- Bouwkundige elementen (o.a draagstructuur, gevels, dak, tussenvloeren, ramen)
- Installaties (verlichting, verwarming, koeling, ventilatie)
- Afwerking (binnenwanden, vloerafwerking, etc.)
- Het terrein horende bij het gebouw (bouwkavel)

2.3. Projecttypen die met BREEAM-NL In-Use beoordeeld kunnen worden

Met BREEAM-NL In-Use kunnen projectbeoordelingen uitgevoerd worden voor alle bestaande gebouwen die in gebruik zijn. Ze zijn bedoeld voor het continue monitoren van het asset en het gebruik van de asset.

Tevens kan BREEAM-NL In-Use ook gebruikt worden als leidraad voor het voorbereiden van:

- Groot onderhoud
- Dagelijks onderhoud / kleinschalige renovaties

Onder 'kleinschalige renovaties' wordt verstaan: renovaties die niet leiden tot een wijziging van de thermische schil en installaties of een verandering van de gebruiksfunctie van het gebouw.

Uitgesloten zijn:

- Grootschalige renovatie van bestaande gebouwen.
- Renovatie met wijziging van de gebouwschil waaronder gevels, vloer, dak, ramen, deuren en de installaties waaronder verlichting, verwarming, koeling, ventilatie, met als doel levensduurverlenging van het gebouw.

- Nieuwbouw uitbreidingen aan een bestaand gebouw.
- Beoordeling van een nieuwbouw uitbreiding aan een bestaand gebouw eventueel in combinatie met renovatie van het bestaande gebouw.

Deze vallen namelijk onder BREEAM-NL Nieuwbouw.

2.4. Gebouwtypen die met BREEAM-NL In-Use beoordeeld kunnen worden

2.4.1 Gebouwtypen

Onderstaande gebouwtypen kunnen momenteel beoordeeld worden:

- Kantoren
- Retail/ winkelpanden

Binnen BREEAM-NL In-Use worden soms specifieke eisen gesteld aan de gebruiksfunctie, behorende bij het gebouwtipe. Volgens het Bouwbesluit is de gebouwfunctie de functie die aan een gebouw of ruimte in een gebouw is toegekend. Letterlijk: 'De gedeelten van één of meer bouwwerken op een perceel of standplaats, die dezelfde gebruiksbestemming hebben en die tezamen een gebruikseenheid vormen'.

2.4.2 Overige gebouwen

Op basis van de huidige 2013 v1.0 kunnen momenteel nog geen andere gebouwtypen beoordeeld/gecertificeerd worden zoals hiervoor genoemd. Er zijn ontwikkelingen op het gebied van BREEAM-NL In-Use Bespoke certificering. Voor meer informatie hierover, neem contact op met DGBC. Daarnaast bestaat de mogelijkheid BREEAM-NL In-Use in te zetten als middel voor zelfassessment, dit leidt dan niet tot een certificaat.

2.4.3 Gecombineerd gebruik (mixed-use)

Gebouwen waarin meerdere gebruiksfuncties gecombineerd zijn, kunnen ook met BREEAM-NL In-Use beoordeeld worden. De vragenlijst geldt voor beide gebouwtypen, kantoren en retail. Indien er overige functie zijn, zoals bijvoorbeeld wonen of lab, dan wordt aanbevolen om voor deze complexe gebouwtypen contact op te nemen met DGBC en daarnaast samen te werken met een ervaren BREEAM-NL In-Use expert.

3. Hoe BREEAM-NL In-Use te gebruiken

3.1 Kenmerken van vragen in de BREEAM-NL In-Use beoordelingsrichtlijn

De beoordeling vindt plaats op basis van vragen. Deze vragen zijn toegespitst op Nederlandse wet- en regelgeving, praktijkrichtlijnen en bouwpraktijk. Voor elke vraag kunnen punten behaald worden.

Binnen BREEAM-NL In-Use zijn de vragen op een drietal kenmerken in te delen:

- Type vraag: Asset (gebouw gerelateerd), Beheer of Gebruik
- Categorie: de 9 milieuaspecten
- Verantwoordelijkheid: eigenaar of gebruiker

3.1.1 Type vragen

BREEAM-NL In-Use is opgedeeld in 3 hoofdonderdelen, te weten:

1. Asset: de inherente eigenschappen van het gebouw op basis van haar gebouwde vorm, constructie en installaties. Een 'asset' kan worden gedefinieerd als 'het onderwerp van beoordeling' en kan bijvoorbeeld worden uitgevoerd op verschillende niveaus; een geheel gebouw, een verdieping van een gebouw of een kleiner deel van een gebouw, zoals een unit of een passage. De assessment gaat altijd over een duidelijk afgebakend deel. Dit om verwarring rond demarcatie zowel tijdens als na de assessment te voorkomen. Men dient ten aller tijde aan te geven of een deel dan wel een geheel gecertificeerd is. (Dit is part 1 in de Engelse methode)
2. Beheer (Building Management): het management beleid, procedures en de praktijk met betrekking tot de werking van het gebouw, de consumptie van de belangrijkste bronnen, zoals water en andere hulpstoffen, en de milieu-impact, zoals CO2 en afvalproductie. (Dit is part 2 in de Engelse methode)
3. Gebruik (Occupier Management): Het inzicht in en de uitvoering van het beleid, de procedures en de praktijk; personeel inzet, en het leveren van de belangrijkste output gegevens van de gebruiker. (Dit is part 3 in de Engelse methode)

Deze drie onderdelen kunnen als geheel of afzonderlijk beoordeeld worden. Binnen elk onderdeel komen de negen categorieën van BREEAM aan bod. Op een certificaat staan alle drie de scores separaat vermeld. Het is ook mogelijk om alleen één certificaat voor Asset, Building Management of Occupier Management aan te vragen, maar dan worden de andere twee delen wel op het certificaat getoond als zijnde niet ingevuld cq. beoordeeld.

3.1.2 Categorieën

Gebouwen of delen van gebouwen worden beoordeeld op basis van onderwerpen, gegroepeerd in de volgende negen categorieën:

1. Management	4. Afval	7. Vervuiling
2. Materialen	5. Water	8. Energie
3. Transport	6. Welzijn en gezondheid	9. Landgebruik en ecologie

Elke categorie is in deze beoordelingsrichtlijn in detail uitgewerkt. Voor elke vraag zijn duurzaamheidsdoelstellingen gedefinieerd en criteria waaraan moet worden voldaan. Indien aan de criteria is voldaan kunnen punten worden toegekend.

3.1.3 Verantwoordelijkheid: eigenaar of gebruiker

Per vraag is het mogelijk aan te geven bij wie de verantwoordelijkheid voor die vraag ligt. Dit beïnvloedt de eindscore niet en dient uitsluitend voor de communicatie tussen de eigenaar en de huurder. Op de rapportages en het certificaat wordt los van de eindscores weergegeven voor welke percentage van de vragen de huurder dan wel de eigenaar

verantwoordelijk was. Dit kan per project verschillen: een eigenaar kan alléén voor het casco verantwoordelijk zijn als de gebruiker zelf de installaties plaatst, of de eigenaar heeft ook de installaties in eigendom. Bij de vragen is de meest voorkomende situatie al als default aangevinkt. Indien er een gedeelde verantwoordelijkheid geldt, dient men beide verantwoordelijkheden aan te vinken. Als geen verantwoordelijkheden aangevinkt staan, geldt ook een gedeelde verantwoordelijkheid.

3.2 Afbakening assessment

De vragenlijst in combinatie met de resultaten kunnen gebruikt worden om strategische keuzes te maken met als primaire doel de milieuefficiëntie te verbeteren. De prestaties en verbeteringen kunnen gerapporteerd worden om toe te werken naar een volledige certificatie van het gebouw.

De duurzaamheidsdoelstellingen stijgen uit boven het wettelijk minimum zoals vastgelegd in het Bouwbesluit of andere wet- en regelgeving. BREEAM-NL certificering heet daarom 'bovenwettelijk' en is dan ook een vrijwillige keus van de gebouweigenaar/opdrachtgever. De doelstellingen zijn gebaseerd op actuele praktijkrichtlijnen.

Als alle onderwerpen binnen een categorie zijn beoordeeld, kan een categoriescore worden vastgesteld, waarna een milieueweging wordt toegepast. De gewogen categoriescores worden dan opgeteld en leiden zo tot een totale score. Deze totaalscore leidt uiteindelijk tot een kwalificatie.

De beoordelingen/ assessments van gebouwen resulteren in een definitief rapport en een BREEAM-NL In-Use certificaat, waarin de milieuprestaties van het beoordeelde asset worden vermeld tegen de onderwerpen uit het normenkader.

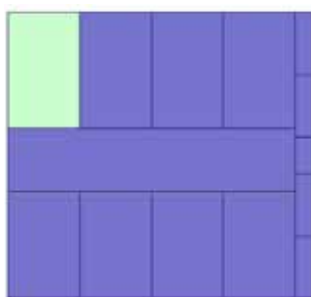
Voor men begint dient men een aantal belangrijke afwegingen te maken:

- Gebouw of gebouwdeel: Wat wil men gaan beoordelen?
- Benchmark KPI's of de volledige In-Use vragenlijst?
- Zelfassessment of certificeren?

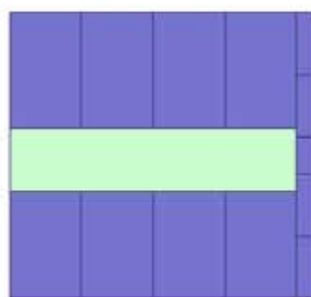
3.2.1 Gebouw of gebouwdeel, de fysieke afbakening

Men kan er voor kiezen om niet het gehele gebouw in eens te certificeren, maar slechts een gebouwdeel. Dit kan bijvoorbeeld één verdieping van een kantoorgebouw zijn, een passage, of één winkelunit in een winkelcentrum. De afbakening van het gebouwdeel dient duidelijk gedefinieerd te kunnen worden door een fysieke scheiding, zoals bijvoorbeeld muren of vloeren. Alle vragen zijn dan alleen van toepassing op dat fysiek afgebakende deel, het asset. Indien er een vraag wordt gesteld over het organisatie deel (Occupier Management), dan richt de vraag zich op de organisatie van dat fysieke deel. Indien het bijvoorbeeld gaat om het building management ofwel het beheer van de installaties, dan richt de vraag zich op de installaties die nodig zijn om dat fysieke deel te voorzien van bijvoorbeeld verse lucht of koude en warmte.

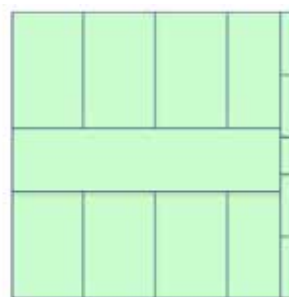
Schematisch kan het als volgt worden weergegeven:

Asset = Kantoor/winkelunit

Asset = Passage

Asset = Gebouw

Indien het te certificeren deel alleen gemeenschappelijke functies betreft, denk hierbij aan de gemeenschappelijke ruimte van een bedrijfsverzamelgebouw of een grote passage van een winkelcentrum, worden er minimale eisen gesteld. Dit om te voorkomen dat er onzinnige situaties ontstaan als het bijvoorbeeld alleen certificeren van een trappenhuis of een beheerderskantoor. Het te beoordelen gemeenschappelijke deel dient aan de volgende eisen te voldoen:

- Minimaal 500m² gebruiksoppervlakte voor gemeenschappelijk gebruik
- Deel uitmaken van het gebouw met de kantoor of retailfunctie

Het deel moet de kenmerken van een gebouw hebben, denk hierbij aan minimaal 5 van de onderstaande eigenschappen:

- De ruimte wordt verwarmt
- De ruimte wordt gekoeld
- De ruimte wordt geventileerd
- De ruimte wordt verlicht
- De ruimte biedt bescherming tegen weer en wind
- Er is centrale afvalinzameling
- Liften aanwezig
- Roltrappen aanwezig
- Openbare toiletten
- Centraal brandalarm
- Inpandige parkeervoorziening
- Inpandige expeditie ruimte
- Centraal sprinklersysteem
- Centrale beveiliging

Bovenstaande lijst is niet volledig maar dient als richtlijn.

Indien de certificering het volledige gebouw behelst gelden de vragen voor minimaal 80% van de gebruikers (huurders), gemeten naar bruto vloer oppervlak (bvo). Op voorhand dient deze demarcatie te worden bepaald. De gebruikers binnen de demarcatie doen volledig mee in de assessment. Het is niet mogelijk dat een gebruiker wel voor de verlichting meedoet en niet voor de afvalinzameling. Voor een groot winkelcentrum kan het dus interessant zijn om eerst een deel of een aantal delen te certificeren alvorens het volledige gebouw te certificeren.

3.2.2 Benchmark KPI of BREEAM-NL In-Use, inhoudelijke afbakening

Naast het de fysieke afbakening is het mogelijk om inhoudelijk het project af te bakenen door slechts een deel van de informatie in te voeren. Hierbij gaat het om alleen de gebouwgegevens en Key Performance Indicators (KPI's). Het benchmarken van KPI's is mogelijk binnen de eigen portefeuille of op lokaal, nationaal en internationaal niveau. Alleen op basis van de KPI vragen laten certificeren is niet mogelijk.

3.2.3 Zelfassessment of certificeren, kwaliteitsafbakening

In BREEAM-NL In-Use kan men kiezen voor een niet-onafhankelijk getoetste score (zelfassessment) en een door een assessor getoetste score (certificeren). De eerste resultaten zijn uitsluitend voor intern gebruik en kan kosteloos worden gedaan. Over de resultaten dient duidelijk gecommuniceerd worden dat een zelfassessment is uitgevoerd en geen certificaat is behaald. De actuele communicatie-richtlijnen staan onder bijgevoegde link: <http://www.dgbc.nl/images/logobeleid.pdf>

Alleen gecertificeerde resultaten leiden tot een certificaat waarover extern gecommuniceerd kan worden. Aan het certificaat zijn kosten verbonden, aangezien hier een onafhankelijke kwaliteitscontrole op zit.

4. Certificeren

Dit hoofdstuk verduidelijkt het proces van registreren en certificeren, de geldigheidsduur en geeft een toelichting op het beoordelen van bewijsmateriaal.

4.1. Het proces van certificeren

Indien (na de zelfassessment) gekozen wordt voor certificering dient het project geregistreerd te worden, het benodigde bewijsmateriaal per vraag in de assessmenttool van de DGBC opgeladen te worden (www.assessmenttool.nl) en beoordeeld te worden door een assessor. Deze assessor wordt gecontracteerd door de aanvragende partij.

De betrokken assessor beoordeelt het gebouw tijdens een inspectie en beoordeelt en valideert of het geleverde bewijsmateriaal voldoet aan de ingevulde antwoorden. De DGBC controleert vervolgens steekproefsgewijs en geeft bij goedkeuring het certificaat af. Voor deze kwaliteitscontrole door DGBC brengt DGBC kosten in rekening, deze staan vermeld op de BREEAM.NL website.

Om te kunnen certificeren met BREEAM-In Use dient het gebouw minimaal 2 jaar in gebruik te zijn. Een uitzondering hierop zijn BREEAM-NL Nieuwbouw gecertificeerde projecten. Deze projecten kunnen na oplevering een groot deel van hun bewijs meenemen naar BREEAM-InUse. BREEAM-NL Nieuwbouw projecten kunnen direct starten met het verzamelen van de overige data en kunnen al na 1 jaar BREEAM-NL In Use certificeren. Een zelfassessment is altijd mogelijk, echter kan er (nog) geen certificaat worden verstrekt.

4.2 Registreren

Een nieuw BREEAM-NL In-Use project registreert verplicht tegen de actuele versie. Een registratie is 1 jaar geldig; indien niet binnen 1 jaar na registratie gecertificeerd, dan dient opnieuw geregistreerd te worden tegen de dan geldende versie. Een eenmaal gecertificeerd project mag 3 jaar lang tegen dezelfde versie certificeren, zo kan er actief beleid gevoerd worden op één versie. Na drie jaar ($t=3$) dient men opnieuw te registreren en certificeren tegen de dan actuele versie. Een project is altijd vrij om te updaten naar een meer recente versie (bijvoorbeeld bij $t=2$), maar niet tegen een oudere versie.

Bij de release van een nieuwe versie van de beoordelingsrichtlijn mag een nieuw In-Use project tot 3 maanden na releasedatum tegen de vorige versie registreren. Deze periode van overlap geeft projecten de ruimte om de consequenties van een versie update te overzien. Bijvoorbeeld: indien op 1/7/13 de versie 2012 operationeel is en versie 2013 wordt gelanceerd, dan mag tot 1/10/13 geregistreerd worden tegen v2012, daarna alleen nog tegen v2013.

4.3 Geldigheidsduur certificaten

De opdrachtgever, of een expert namens de opdrachtgever, vult de assessmenttool met gegevens om een score te bepalen. Een assessor valideert de rapportage en de bij behorende bewijslast. DGBC doet een kwaliteitscontrole (QA) en verstrekt certificaat aan assessor. Dit is de initiële audit: een volledige assessment, waar de assessor delen 1 (Asset), 2 (Beheer) en/of 3 (Gebruik) valideert.

Het is certificaat is 1 jaar geldig; en wordt gepubliceerd op DGBC website. Indien er geen grote wijzigingen in negatieve zin plaatsvinden kan het certificaat maximaal 2 jaar verlengt worden ($t=1$ en $t=2$), dus 3 jaar geldig zijn. De opdrachtgever, of een expert namens de opdrachtgever, wordt geacht de assessmenttool jaarlijks te actualiseren

Na 1 jaar ($t=1$), vraagt DGBC bevestiging aan de opdrachtgever of de actuele score 5% of meer naar beneden afwijkt, dus

of het project op minstens één van de delen (asset, beheer, gebruik) slechter scoort dan het meest recente certificaat. De afwijking is het verschil in score per deel, onafhankelijk van de gebruikte versie (dus indien jaar 1 tegen v2012 was en jaar 2 tegen v2013, dan wordt score v2013 vergeleken met score v2012) Indien de score 5% of meer naar boven afwijkt: keus aan opdrachtgever: oude scores zo laten, of opnieuw door assessor laten vaststellen.

Na 2 jaar (t=2) geldt hetzelfde als het eerste jaar, bij 5% afwijking negatief dient er opnieuw gecertificeerd te worden.

Na 3 jaar (t=3) is het certificaat niet meer geldig, ongeacht de afwijking van de score en dient de initiële assessment in z'n geheel opnieuw te worden uitgevoerd tegen de dan geldende versie. Het nieuwe certificaat is eveneens 1 jaar geldig, met de mogelijkheid tot twee maal verlengen tot 3 jaar.

Indien een certificaat vervalt (bijvoorbeeld door intrekken door opdrachtgever, of geen bevestiging van nieuwe score, of geen initiële audit na 3 jaar) dan wordt het vervallen certificaat als zodanig gepubliceerd.

Het is niet vereist om meerdere delen te certificeren, de delen (Asset, Beheer en Gebruik) kunnen dus los gecertificeerd worden, echter alle drie de delen worden op het certificaat vermeld. Als meerdere delen gecertificeerd worden moeten ze gezamenlijk gecertificeerd worden.

Indien een deel wordt toegevoegd:

- Initiële audit op het toegevoegde deel door assessor + QA
- Ofwel een verklaring door de assessor dat andere delen niet gewijzigd zijn ofwel een audit + QA

Indien de demarcatie van het project wijzigt: is er een initiële audit noodzakelijk.

4.4 Bewijslast

De expert is verantwoordelijk voor het verzamelen van de bewijslast en voor het invoeren van de gegevens in de assessmenttool. De assessor dient op basis van de bewijslast en de richtlijn de credits te valideren en al dan niet vast te stellen. Meer informatie over de rollen en het proces, zie gebruikershandleiding op breeam.nl. Hieronder aanvullende eisen voor bewijslast specifiek voor BREEAM-NL In-Use.

4.4.1 Bewijslast bij deelname meerdere gebruikers

De juiste antwoordoptie wordt bepaald op basis van een afgerond gewogen gemiddelde (naar bruto vloeroppervlak) indien er meerdere gebruikers onderdeel zijn van het asset.

Voorbeelden:

- Ja/Nee vragen: Hier wordt een punt toegekend indien 100% van de binnen de demarcatie gevallen gebruikers aan de vraagstelling voldoet.
- Meerkeuze vragen: Hier dient men het antwoord te kiezen op basis van het afgerond gewogen gemiddelde. Bijvoorbeeld: 50 % van de huurders heeft 0 punten, 25% heeft 1 punt en 25 % heeft 2 punten dan komt men uit op $\frac{3}{4}$ punt, is afgerond 1 punt.
- Open vragen: Hierbij dient men de som te nemen van alle verbruiken binnen het asset.

4.4.2 Bewijs door middel van visuele inspectie

Bij bestaande gebouwen is het in veel gevallen niet mogelijk om de specificaties of tekeningen als bewijslast in te dienen, omdat deze eenvoudigweg niet meer voorhanden zijn. In deze gevallen kan een visuele inspectie door de assessor volstaan. Het uitgangspunt hierbij is dat de expert de visuele inspectie voorbereid en het voor inspectie benodigde (foto)

materiaal of verklaringen aanlevert. In principe dient dit voorafgaand aan de rondgang met de assessor beschikbaar te zijn. De assessor dient tijdens de rondgang per credit beoordelen of de gekozen antwoordoptie voldoende is bewezen. De assessor kan tijdens en na de rondgang om aanvullend bewijsmateriaal vragen, dan wel zelf aanvullende foto's maken tijdens de rondgang. Het is aan de assessor om te bepalen of hij akkoord is met het geleverde bewijsmateriaal, dit onderbouwd de assessor per vraag middels de validatie.

In het inspectierapport staat de datum van de inspectie, de betrokkenen en is getekend door de assessor.

4.4.3 Meerdere gebouwen (n=1, n=500)

Indien u meerdere gebouwen wenst te certificeren is het mogelijk om in de BREEAM-NL IN-USE assessmenttool vragen te kopiëren naar bijvoorbeeld portfolioniveau. Dit voorkomt een grote administratieve last bij het invullen van de vragenlijst en leveren van bewijslast. Het is in deze aan te raden het portfolio op te splitsen in een aantal logische groepen waarvan bijvoorbeeld het PVE of het beleid overeenkomt. Na één representatief gebouw binnen de groep te hebben ingevoerd kan men de vragen die voor de groep gelden kopiëren. Men kan hierbij het hele portfolio selecteren, of losse projecten. Let wel: de vragen worden over bestaande vragen gekopieerd!

De expert dient bij certificering bij de assessor aan te geven welke vragen binnen het portfolio gelijk zijn, zodat de assessor deze middels een representatieve steekproef kan controleren.

4.4.4 Representatieve steekproef

Een assessor kan vragen die gelijk zijn voor meerdere gebouwen binnen een portfolio toetsen middels een representatieve steekproef. Hiervoor dient men de square root methode aan te houden.

$$n_{\text{controle}} = \sqrt{n}, \text{ afgerond op gehele getallen.}$$

Indien er 10 gebouwen gecertificeerd worden met de zelfde vraag, dienen er minimaal 3 gecontroleerd te worden door de assessor. Bij 100 gebouwen moeten er 10 gecontroleerd worden.

Indien er onjuistheden worden geconstateerd door de assessor, dient men de steekproef te verdubbelen:

$$n_{\text{controle}} = 2\sqrt{n}, \text{ afgerond op gehele getallen.}$$

Mochten er wederom onjuistheden voorkomen, dan is de assessor verplicht de vraag bij alle gebouwen te controleren.

Indien gebouwen gelijkenissen vertonen over het gehele portfolio (min. 5 gebouwen), en men wil deze certificeren, is een aangepaste steekproef mogelijk. Hiervoor dient men contact op te nemen met de DGBC.

5. Score en Kwalificatie

Dit hoofdstuk ligt toe hoe een BREEAM-NL In-Use kwalificatie wordt uitgerekend en hoe de weging bepaald wordt.

5.1. Drempelwaarden per kwalificatie

Met BREEAM-NL In-Use worden drie scores berekend voor de onderdelen Asset, Beheer en Gebruik. Deze scores staan separaat van elkaar, ze kunnen niet worden opgeteld of met elkaar vergeleken worden. Voor alle drie de onderdelen zijn maximaal 5 sterren te behalen.

De behaalde eindscore wordt volgens onderstaande tabel omgezet in een BREEAM-NL kwalificatie:

Kwalificatie	Score	Certificaat	Sterren
Unclassified	< 10%	Nee	
Audited	≥ 10%	Nee	
Pass	≥ 25%	Ja	1 ster
Good	≥ 40%	Ja	2 sterren
Very Good	≥ 55%	Ja	3 sterren
Excellent	≥ 70%	Ja	4 sterren
Outstanding	≥ 85%	Ja	5 sterren

* Voor de kwalificatie Outstanding zijn aanvullende eisen verplicht; dit wordt verderop toegelicht.

** Let op, in Engeland geldt een andere kwalificatie tot en met 6 sterren, beginnende bij acceptable (≥10%).

5.2. Weging

In de volgende tabellen is af te lezen wat de weging is van alle negen categorieën binnen de onderdelen asset, beheer (building management) en gebruik (organisational management).

	Management	Gezondheid	Energie	Transport	Water	Materialen	Afval	Landgebruik & Ecologie	Vervuiling
Asset	0,0%	21,0%	25,0%	9,0%	8,0%	12,0%	3,0%	8,0%	14,0%
Beheer (Building Management)	15,0%	15,0%	31,5%	0,0%	5,5%	7,5%	0,0%	12,5%	13,0%
Gebruik (Occupier Management)	12,0%	15,0%	19,5%	18,5%	3,5%	4,5%	11,5%	5,0%	10,5%

In onderstaande tabel wordt weergegeven hoeveel vragen er per onderdeel gesteld worden en hoeveel punten ermee kunnen worden verdiend.

	Management	Gezondheid	Energie	Transport	Water	Materialen	Afval	Landgebruik & Ecologie	Vervuiling
Asset	0	58	193	28	68	46	4	12	55
Beheer (Building Management)	30	35	40	0	10	26	0	18	39
Gebruik (Occupier Management)	32	73	77	90	65	79	110	4	70

6. Begrippenlijst

Asset (het te beoordelen deel)

Het gebouw of gebouwdeel kan worden gedefinieerd als 'het onderwerp van beoordeling' en kan bestaan uit een geheel gebouw, een verdieping van een gebouw, of een kleiner deel van een gebouw. De opdrachtgever definieert het asset door een beschrijving te geven bij registratie. In de communicatie dient men ten aller tijde te benoemen dat het om een deel van het gebouw gaat.

Om gecertificeerd te kunnen worden moeten de antwoorden betrekking hebben op 80% van de gebruikers (huurders) van het gebouw beantwoord worden, gemeten naar bruto vloer oppervlak (bvo). Op voorhand dient deze demarcatie te worden bepaald.

Beoordeling

Een beoordeling bestaat uit 3 delen: Asset, Building Management en Organisational. Het staat een opdrachtgever vrij om slechts 1, 2 of 3 beoordelingen te doen, maar ze worden wel altijd gezamenlijk getoond om de onderlinge samenhang te benadrukken.

Asset: Asset performance

De inherente eigenschappen van het gebouw op basis van haar gebouwde vorm, constructie en installaties. (Part 1)

Beheer: Building Management performance

het management beleid, procedures en de praktijk met betrekking tot de werking van het gebouw, de consumptie van de belangrijkste bronnen, zoals water en andere hulpstoffen, en de milieu-impact, zoals CO2 en afvalproductie. (Part 2)

Gebruik: Occupier Management performance

Het inzicht in en de uitvoering van het beleid, de procedures en de praktijk; personeel inzet, en het leveren van de belangrijkste output gegevens. (Part 3)

Assessment

Een assessment is een beoordeling van de prestaties van het asset tegen een van de drie delen van de BREEAM-NL In-Use standaard.

Bewijslast

Onder bewijslast staat de daadwerkelijk in te dienen informatie of documentatie beschreven. Deze informatie heeft betrekking op het te certificeren onderdeel.

Expert

De expert is een gekwalificeerde procesmanager en inhoudsdeskundige met betrekking tot BREEAM-NL In-Use en heeft hiertoe een opleiding gevolgd.

Assessor

De assessor is een onafhankelijke, gekwalificeerde en bij de DGBC geregistreerde beoordelaar met betrekking tot BREEAM-NL, werkzaam voor een Licentiehoudende Organisatie ('Licensed Organisation').

Zelfassessment

Het zelf invoeren of laten invoeren van de gebouwgegevens in de assessmenttool wat leidt niet tot een certificaat. De scores die uit deze zelfassessment komen, mogen niet gepubliceerd of gebruikt worden voor externe doeleinden in combinatie met de merknamen BREEAM, BREEAM-NL Nieuwbouw, BREEAM-NL In-Use of DGBC. Dit, omdat het een score betreft die niet door een onafhankelijke derde partij, BREEAM-NL In-Use assessor beoordeeld en vastgesteld. Pas na beoordeling door een BREEAM-NL In-Use assessor kan gecertificeerd worden.

Certificaat

Een certificaat kan worden uitgereikt als een onafhankelijke derde partij (door DGBC erkend als BREEAM-NL In-Use assessor) de ingevoerde gegevens heeft gecontroleerd en het asset heeft geïnspecteerd volgens de vereisten vermeld in deze beoordelingsrichtlijn en in DGBC Operations Manual.

Gebruiker

De medewerker(s) of de huurder(s) van gebouw of gebouwdeel. Indien de vraag zich tevens op de bezoekers richt wordt dit in de vraag gespecificeerd.

Eigenaar

De partij die het gebouw of gebouwdeel (asset) in eigendom heeft.

Verblijfsruimte

Ruimte bestemd voor het verblijven van mensen gedurende ten minste een gemiddelde periode van 30 minuten per dag dan wel waarin voor de betreffende gebruiksfunctie kenmerkende activiteiten plaatsvinden. Een verblijfsruimte voldoet aan de minimumcriteria ten aanzien van oppervlakte en hoogte uit het Bouwbesluit.

Werkplek in relevante verblijfsruimten

Een werkplek in een verblijfsruimte is relevant indien het een werkplek is waar mensen langer dan 2 uur per dag verblijven (conform Arbo-wetgeving).

PART 1: Asset

Gezondheid

Is het percentage glas in de gevel boven de minimale waarde van 20%?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Het percentage glas in de gevel is kleiner dan 20%	<i>0 punten</i>
☐	Het percentage glas in de gevel is gelijk aan of groter dan 20%	<i>2 punten</i>

Criteria

Het percentage glas in de gevel geeft een indicatie voor de hoeveelheid daglicht in de ruimte. De grens van 20% is vanuit BRE bepaald voor de puntentoekenning.

Het percentage kan vanuit de berekening van het energielabel verkregen worden

Bewijsvoering

Het energielabel waarop het percentage is vermeld, dan een ander document waaruit dit blijkt.

Toelichting

-

Referenties

-

Welke voorzieningen om lichthinder te voorkomen zijn op of in het asset aangebracht?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Alle vensters op het zuiden hebben anti-verblindingslagen of vaste zonwering	<i>1 punt</i>
☐	Alle vensters op het zuiden en het oosten of westen hebben anti-verblindingslagen of externe vaste zonwering	<i>2 punten</i>
☐	Alle vensters op het zuiden, oosten en westen hebben anti-verblindingslagen of externe vaste zonwering	<i>3 punten</i>
☐	Alle vensters hebben zonwerende lagen of externe vaste zonwering	<i>3 punten</i>
☐	Alle vensters hebben zonwering die door de gebruiker kan worden bediend	<i>4 punten</i>

Criteria

De toegepaste systemen voor lichtwering voldoen voor wat betreft lichthinder (glare control) aan klasse 3 of 4 van EN 14501:2005 (waarbij de transmissiemeting voldoet aan EN 14500:2008).

Bij retail is deze credit van toepassing op de kantoorruimtes binnen retail. Als deze kantoorruimte zich aan de noordzijde bevindt mag de antwoordoptie voor 3 punten als gelijkwaardig worden opgenomen. Dit dient uiteraard wel door de expert verantwoord te worden.

Bewijsvoering

Zonwering kan middels visuele inspectie met foto's aangetoond worden, verblindingslagen of zonwerende lagen dienen middels documentatie (specificatie) aangetoond te worden.

Toelichting

-

Referenties

- NEN-EN 14500:2008: Zonneschermen en luiken - Thermisch en visueel comfort - Beproeving- en berekeningsmethoden
- NEN-EN 14501:2005: Zonneschermen en luiken - Thermisch en visueel comfort - Prestatiekenmerken en classificatie
- SBR Publicatie Praktijkboek gezonde gebouwen, Cahier 2, Binnenmilieu prestatie-eisen kantoorgebouwen

Wat is de ventilatiestrategie voor het asset ?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Natuurlijke toevoer	4 punten
☐	Natuurlijke toevoer en mechanische afvoer	3 punten
☐	Mechanische toevoer en afvoer	0 punten

Criteria

Er mag voor natuurlijke toevoer worden gekozen indien hier voorzieningen voor aanwezig zijn met voldoende capaciteit.

Bewijsvoering

Visuele inspectie door controleur aangevuld met foto's van de installaties / voorzieningen. Een energiebesparingsonderzoek dient tevens als bewijsmateriaal, hier staat de ventilatievoorziening in vermeld.

Toelichting

-

Referenties

-

Wordt er gemeten hoeveel 'verse' lucht in een mechanisch geventileerd asset wordt aangezogen?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja	1 punten
☐	Ja, verse-luchtdebiet conform de nieuwbouw eisen van het relevante actuele Bouwbesluit (NEN1087)	2 punten
☐	Ja, verse-luchtdebiet conform EN13779	2 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Een rapportage met de meetresultaten en de conclusie dat wordt voldaan aan de ingevulde antwoordoptie.

Indien 'ja' is ingevuld dient een meetrapport aangeleverd te worden wat is opgesteld bij het inregelen van de installatie. Indien dit niet beschikbaar is voldoet een schermafdruck van het GBS waaruit blijkt dat de luchthoeveelheden gemeten zijn (zonder verwijzing naar een norm).

Toelichting

Bij een ventilatie systeem met goede regelingen in de kasten zelf (variabel en reagerend op de vraag) is het ook voldoende om eens in de 5 jaar laten doormeten van de uitblaas kasten en de inregeling van de kasten op die manier te controleren. Dit hoeft dan niet continu.

Wanneer de eigenaar van het asset ook centrale mechanische ventilatie voorzieningen heeft dan dient voor deze credit ook de eigenaar aangevinkt te worden.

Referenties

-

Kunnen de gebruikers van het gedefinieerde asset zelf de temperatuur (comfort, behaaglijkheid) voor hun werkplek beïnvloeden?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja, gebruikers kunnen ramen openen	<i>2 punten</i>
☐	Ja, gebruikers kunnen de thermostaat aanpassen	<i>2 punten</i>
☐	Ja, gebruikers kunnen de mechanische ventilatie aanpassen	<i>2 punten</i>
☐	Ja, gebruikers kunnen de thermostaatknoppen op de radiatoren aanpassen	<i>2 punten</i>
☐	Ja, gebruikers kunnen meer dan één van bovengenoemde zaken aanpassen	<i>4 punten</i>

Criteria

Het gaat hier om het kunnen beïnvloeden van het comfort, de behaaglijkheid en de temperatuur van de werkplek. Deze vraag mag met 'ja' beantwoord worden indien de regelenheden (radiatorknop/thermostaat) zich binnen 7 meter lineair van werkplek bevindt. Voor kantoortuinen mag de regeleenheid zich verder weg bevinden en mogen punten worden toegekend indien de temperatuur voor geclusterde werkplekken (bijvoorbeeld 4 of 6) aan te passen is.

Bewijsvoering

Locatie van verwarmings-/koelingsregelaars voor visuele inspectie door de assessor, aangevuld met foto's.

Toelichting

-

Referenties

-

Welke beheersmaatregelen zijn er getroffen om het risico van legionella-besmetting door water en lucht in het asset te beheersen?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Spoelen	<i>0 punten</i>
☐	Thermisch	<i>2 punten</i>
☐	Fysisch (bijv. UV, pasteurisatie of filters)	<i>2 punten</i>
☐	Chemisch (bijv. ionisatie of ozon)	<i>2 punten</i>
☐	Beheersmaatregelen / organisatorisch	<i>2 punten</i>
☐	Combinatie van beheers- en technische maatregelen	<i>4 punten</i>
☐	Geen maatregelen noodzakelijk	<i>4 punten</i>

Criteria

Het onderwerp legionella is ondervangen in Nederlandse regelgeving. De score is daarmee voorgeschreven.

Over het algemeen zullen koeltorens, brandslanghaspels en douches onder de eigenaarsverantwoordelijkheid vallen en zullen bij de gebruikers fonteinen, aquaria, brandslangen en douches als mogelijke besmettingsbronnen voorkomen. Afhankelijk van de aangetroffen situatie in het asset kan dus voor eigenaars en/of gebruikers verantwoordelijkheid worden gekozen.

Op het moment dat er geen aerosolvormige tappunten zijn en ook, bijvoorbeeld, geen koeltorens en bevochtiging (m.u.v. stoom) hoeven er in principe geen maatregelen genomen te worden. Er dient minimaal de inventarisatie uit het proces van ISSO 55.2 te zijn opgenomen.

Bewijsvoering

Bedienings- en onderhoudshandleiding waarin het betreffende gedeelte is gemarkeerd. Dan wel een verklaring van de beheerder, gecontroleerd door de assessor.

Bij de antwoordoptie 'geen maatregelen noodzakelijk' dient een verklaring afgegeven te worden waarin is geformuleerd waarom er geen risico op legionella is. Er dient hierin minimaal de inventarisatie uit het proces van ISSO 55.2 te zijn opgenomen.

Toelichting

-

Referenties

ISSO-publicaties:

- Publicatie 55.1 Praktijkhandleiding Legionellapreventie in leidingwater,
- Publicatie 55.2 Handleiding Zorgplicht Legionellapreventie Collectieve Leidingwaterinstallaties,
- Publicatie 55.3 Legionellapreventie in klimaatinstallaties
- Publicatie 55.4 Alternatieve technieken voor Legionellapreventie in collectieve leidingwaterinstallaties
- Publicatie 55.5 Beheer en onderhoud van collectieve leidingwaterinstallaties.

Beschikken de gebruikers van het asset over ontspanningsruimten (binnen of buiten)?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere antwoorden zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja, er zijn lounge en eetplekken	1 punt
☐	Ja, er is een toegewezen buitengebied met zitplekken, welke zich minimaal 10 m van wegen, parkeerplaatsen of andere vervuilingsbronnen bevindt	1 punt
☐	Ja, er zijn thee en koffiepunten met zitplekken	1 punt
☐	Ja, er zijn kantine-faciliteiten, al dan niet collectief	1 punt

Criteria

Een buitenruimte die gedeeld wordt met buurgebouwen op hetzelfde terrein (zonder een weg over te hoeven steken) mag ook goedgekeurd worden.

Als de binnentuin toegewezen is als ontspanningsruimte en beschikbaar is kunnen punten worden toegekend.

Bewijsvoering

Visuele inspectie door de assessor , aangevuld met foto's van voorzieningen.

Toelichting

-

Referenties

-

Wat is de concentratie fijnstof PM 2,5 van de locatie?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Vraag niet beantwoord	<i>0 punten</i>
☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	De concentratie fijnstof PM2,5 is lager dan 10 µg/m ³	<i>4 punten</i>
☐	De concentratie fijnstof PM2,5 is lager dan 14 µg/m ³	<i>3 punten</i>
☐	De concentratie fijnstof PM 2,5 is lager dan 18 µg/m ³	<i>2 punten</i>
☐	De concentratie fijnstof PM 2,5 is gelijk aan of hoger dan 18 µg/m ³	<i>0 punten</i>

Criteria

Bij deze vraag is ervoor gekozen om te kijken naar de concentratie fijnstof PM 2,5 uitgedrukt in µg/m³. Fijnstof PM 2,5 zijn zwevende deeltjes (Particulate Matter) in de atmosfeer met een (aerodynamische) diameter ≤ 2,5 µm. De verspreiding van luchtverontreinigende stoffen in Nederland staan per vierkante kilometer weergegeven in de zogenaamde Grootschalige Concentratiekaarten (GCN kaarten); <http://geodata.rivm.nl/gcn/>

De vraag kan als volgt worden beantwoord:

- Ga naar de concentratiekaarten op: <http://geodata.rivm.nl/gcn/>
- Selecteer een kaart: fijn stof (PM 2,5)
- Selecteer een jaar, het meest recente jaar
- Zoom in op de locatie (plaats hem in het midden van het scherm) van het asset en bepaal de concentratie (links in het scherm) bij gridcelwaarde.
- Als bewijsmateriaal kan een schermafdruck aangeleverd worden waarbij de locatie en vestigingsplaats herkenbaar zichtbaar zijn en de gridcelwaarde vermeld staat.

Bewijsvoering

De concentratiekaart waarop de locatie en de omgeving herkenbaar zijn en de gridcelwaarde van de locatie staat vermeld. Dit mag een schermafdruck zijn. De assessor bepaalt of de kaart voldoende detailniveau bevat.

Toelichting

-

Referenties

-

Beschikken de werkplekken in alle relevante verblijfsruimten over voldoende 'vrij uitzicht naar buiten'?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Dit geldt voor 75% van de werkplekken	2 punten
☐	Dit geldt voor 95% van de werkplekken	4 punten

Criteria

Relevante verblijfsruimtes zijn alle verblijfsruimtes met werkplekken/bureaus voor gebouwgebruikers.

Er is sprake van 'vrij uitzicht naar buiten' als er een vrij en direct uitzicht is naar buiten, waarbij wordt uitgekeken op:

- Landschap (niet alleen de hemelkoepel), OF
- Objecten incl. gebouwen dichtbij en veraf OF
- Atrium

Voor Kantoren wordt als criterium gesteld dat alle werkplekken zich bevinden binnen 7 meter van een gevel met ramen of permanente gevelopeningen waarbij de onderzijde van het raam of de gevelopening gelegen is op een maximale hoogte van 0,9 meter vanaf de vloer, met een 'vrij uitzicht naar buiten'.

Indien het raam of de gevelopening uitziet op een atrium, binnenplaats, binnentuin of binnenplein of op andere gebouwen, dient de afstand, loodrecht gerekend vanaf het raam of de gevelopening tot de achtermuur van het atrium, de binnenplaats, binnentuin of het binnenplein, resp. tot de toegekeerde gevel van het andere gebouw ten minste 10 meter te bedragen. Bij uitzicht op een atrium, binnenplaats, binnentuin of binnenplein dienen deze te zijn voorzien van aankleding, zoals groenvoorziening, plantenbakken, meubilair, kunstvoorwerpen en dergelijke;

Bij retail is de winkel de relevante verblijfsruimte. Een minimaal percentage van 50% van de pui dient open te zijn om uitzicht naar buiten of indien relevant op een passage te waarborgen. Op deze manier kan men in de winkel wel daglicht ervaren, door zicht op een ruimte waar daglicht is.

Gerelateerd aan de antwoordopties kan het volgende gelezen worden:

- 75% van de werkplekken is bij retail zicht op een ruimte waar wel daglicht is [2 punten]
- 95% van de werkplekken is bij retail > 50% open pui of passage met daglicht [4 punten]

Bewijsvoering

Fotografisch bewijsmateriaal en visuele inspectie door de assessor.

Toelichting

Indien het niet mogelijk is aantoonbaar te maken welke verblijfsruimten werkplekken bevatten, dienen alle verblijfsgebieden binnen het asset te voldoen aan de gestelde criteria.

Referenties

- BREEAM-NL Nieuwbouw – credit HEA 2

Kunnen de gebruikers van het asset zelf voor ventilatie zorgen door ramen te openen of het luchtinlaatdebiet te regelen?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

Indien één maatregel beschikbaar is, kunnen 2 punten worden toegekend. Een te openen raam binnen 7 meter van werkplek is voldoende, mits het raam zich minimaal 10 meter van de weg (of andere vervuilsbron) bevindt.

Voor retail is deze credit van toepassing op de kantoorruimte binnen de winkel.

Bewijsvoering

Visuele inspectie door de assessor, aangevuld met foto's van een geopend raam en de bediening van de ventilatieregelaar.

Toelichting

-

Referenties

-

Bevinden de regelaars (knoppen of sensoren) van de verlichting zich binnen zes meter van de werkplekverlichting?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Er zijn geen kantoorruimten in het asset	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja, voor meer dan 50% van de werkplekken	<i>2 punten</i>
☐	Ja, voor alle werkplekken	<i>4 punten</i>

Criteria

In BREEAM-NL is vastgelegd dat een afstand van 6 meter tot de lichtbediening als 'gemakkelijke toegang' kan worden betiteld.

Bij retail is deze credit van toepassing op de kantoorruimtes binnen retail.

Bewijsvoering

Locatie van lichtregelaars en afstandsbepaling voor visuele inspectie door assessor aangevuld met foto's van enkele werkplekken.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn de luchtinlaten van het asset voldoende verwijderd van wegen, parkeerplaatsen en andere mogelijke vervuilingsbronnen en bevinden de uitlaten zich voldoende ver van de inlaten om hercirculatie te voorkomen?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

Bij natuurlijke ventilatie dient het asset of de inlaat van het systeem) minimaal 10 meter verwijderd te zijn van wegen, parkeerplaatsen en andere mogelijke vervuilingsbronnen. Daarnaast dienen de uitlaten zich minimaal 10 meter van de inlaten te bevinden om hercirculatie te voorkomen.

Bij mechanische ventilatie dient het asset of de inlaat van het systeem) minimaal 20 meter verwijderd te zijn van wegen, parkeerplaatsen en andere mogelijke vervuilingsbronnen. Daarnaast dienen de uitlaten zich minimaal 10 meter van de inlaten te bevinden om hercirculatie te voorkomen.

Bij retail kan op een winkelcentrum waar iedere winkelier zijn eigen mechanisch ventilatiesysteem moet realiseren wel een probleem ontstaan omdat het veelal fysiek niet mogelijk is om luchtinlaten 10 meter vanuit een uitlaat te krijgen. Zeker waar meerdere winkels naast elkaar gesitueerd zijn. Wanneer aantoonbaar is dat er een voorziening is om de kortsluiting tussen systemen van gebruikers onderling te voorkomen dan mag hier ook voor de antwoordoptie Ja worden gekozen. De afbakening van het asset laat onverlet dat de invloed van vervuilingsbronnen buiten het gedefinieerde asset wel moeten worden meegenomen.

Bewijsvoering

Afstandsbepaling tot vervuilingmogelijkheden en afstand tussen inlaat en uitlaat middels visuele inspectie door assessor aangevuld met foto's.

Toelichting

De afstanden dienen in het horizontale vlak (de gevel) gemeten te worden. Indien het afstanden in het verticale vlak (het dak) betreft, dan dient nader te worden aangetoond dat geen vervuiling wordt ingezogen (o.a. rekening houdend met windrichting). De positionering van luchtaanzuigvoorzieningen dient naast de eisen uit het Bouwbesluit te voldoen aan de normen NEN 2757 en NEN 1087.

In de tekst staat dat de inlaat en uitlaat op minimale afstand van elkaar dienen te liggen. Als het ieder aan een andere kant van het asset is, dan mag dit mag geïnterpreteerd worden over de lange weg over het asset heen en zal het meestal wel voldoen aan de eisen. Let wel op dat ook de uitlaat van de kleinere wc en/of keuken, zich ook niet binnen 10 meter van de inlaat zone mag bevinden.

Referenties

-

Zijn er lokale afzuigventilatievoorzieningen aanwezig in ruimten waar processen plaatsvinden of apparatuur en toestellen worden gebruikt die de luchtkwaliteit nadelig kunnen beïnvloeden?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Er is geen lokale afzuigvoorziening nodig omdat er geen apparaten aanwezig die de luchtkwaliteit nadelig beïnvloeden	2 punten
☐	Er is geen lokale afzuiging nodig omdat het gebruik van aanwezige apparaten geen nadelige invloed heeft op de luchtkwaliteit (door bijvoorbeeld een goede plaatsing)	2 punten
☐	Ja, er zijn voldoende lokale afzuigvoorzieningen aanwezig	2 punten

Criteria

Er hoeft geen lokale afzuigingsvoorziening aanwezig te zijn als voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er zijn geen apparaten aanwezig die de binnenlucht nadelig beïnvloeden.
- Kopieerapparatuur en printers met een productie tussen 5.000 en 50.000 vel A4 papier per maand staan niet nabij werkplekken, ze zijn geplaatst op een gang of in een open ruimte.
- De printers zijn aantoonbaar emissieloos

Er dient wel lokale afzuigingsvoorziening aanwezig te zijn bij de volgende criteria:

- Printers op een afdeling en in de nabijheid van werkplekken
- Printers en kopieerapparatuur met een productie van meer dan 50.000 vel A4 papier per maand.

Bewijsvoering

Document of verklaring waaruit blijkt dat er of geen afzuigvoorzieningen nodig zijn (printheveelheden per printer, specificatie van emissieloze printers) dan wel voldoende maatregelen zijn getroffen middels lokale afzuigingsvoorziening. De voorzieningen kunnen middels een visuele inspectie door de assessor worden vastgesteld aangevuld met foto's.

Toelichting

Verlagen van gezondheidsrisico's die gerelateerd zijn aan slecht binnenklimaat. door de aanwezigheid van afzuiging in ruimte waar het nodig is vanwege bijvoorbeeld gereedschap, apparatuur of andere activiteiten.

Referenties

-

Voldoet de daglichttoetreding binnen verblijfsruimten en verblijfsgebieden aan de best practice eisen van visueel comfort?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Vanuit iedere plek in alle verblijfsruimten en verblijfsgebieden kan men direct of indirect daglicht ervaren	<i>2 punten</i>
☐	Ja, bij kantoren heeft 80% van alle werkplekken in de verblijfsruimten en verblijfsgebieden hebben een minimale gemiddelde daglichtfactor van 2,0%	<i>4 punten</i>
☐	Ja, bij retail heeft 35% van het vloeroppervlakte een minimale gemiddelde daglichtfactor van 2,0%	<i>4 punten</i>

Criteria

Nieuwbouw Arbo-normen worden als best practice geaccepteerd. Daglichtberekeningen die bevestigen dat:

- De daglichttoetreding van alle van toepassing zijnde verblijfsruimtes beoordeeld is
- De noodzakelijke daglichtparameters onderzocht zijn
- De gemiddelde daglichtfactor voor elke van toepassing zijnde verblijfsruimte
- Voldaan wordt aan de eisen met betrekking vertrekdiepte criterium, uniformiteitsverhouding, zicht op de hemelkoepel (indien van toepassing)
- Het percentage van het totaal beoordeelde vloeroppervlak dat voldoet aan een gemiddelde daglichtfactoreisen zoals hieronder omschreven.

De vraag mag met 'ja' beantwoord worden als bij kantoren meer dan 80% van de werkplekken en 35% bij retail in de verblijfsruimten en verblijfsgebieden voldoen aan de volgende daglichttoetredingseisen.

minimum grenswaarden gemiddelde daglichtfactor per onderscheiden gebouwfunctie:	Minimum gemiddelde daglichtfactor (%) per verblijfsruimte	<i>Minimaal percentage van het totaal te beoordelen vloeroppervlak</i>
Kantoorfunctie	2,0%	<i>80%</i>
Winkelfunctie	2,0%	<i>35%</i>

HEA105

Daglichttoetreding, visueel comfort

Bewijsvoering

Als deze credit zonder berekening behaald wordt door zeer grote glasoppervlakken, is een visuele inspectie voldoende. Dit is aan de assessor om te beoordelen. De assessor kan aanvullend om een daglichtberekening (volgens NEN 2057) vragen.

Toelichting

-

Referenties

- BREEAM-NL Nieuwbouw - credit HEA 1
- NEN 2057 Daglichtberekening

Aan welk thermisch comfortniveau voldoet het binnenklimaat?

PART

Asset

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Het comfortniveau wordt niet bepaald	<i>0 punten</i>
☐	Klasse B klimaat conform NEN 7730	<i>6 punten</i>
☐	Klasse A klimaat conform NEN 7730	<i>8 punten</i>

Criteria

Er dient een berekening gemaakt te worden volgens NEN7730 om het comfort te bepalen. Hieronder staan de diverse opties.

Kantoren

Klasse A klimaat conform NEN 7730, met maximaal 125 overschrijdingsuren ($GTO < 125$) of: Adaptief Klasse A klimaat conform ISSO 74* - ATG methode (categorie I eis Annex A2 NEN- EN 15251).

Klasse B klimaat conform NEN 7730 met maximaal 150 overschrijdingsuren ($GTO < 150$) of: Adaptief Klasse B klimaat conform ISSO 74* - ATG methode (categorie II eis Annex A2 NEN-EN 15251)

Retail

Klasse A klimaat conform NEN 7730 met maximaal 250 overschrijdingsuren ($GTO < 250$) of: Adaptief Klasse B klimaat conform ISSO 74* - ATG methode (categorie II eis Annex A2 NEN-EN 15251).

Klasse B klimaat conform NEN 7730 met maximaal 300 overschrijdingsuren ($GTO < 300$) of: Adaptief Klasse C klimaat conform ISSO 74* - ATG methode (categorie III eis Annex A2 NEN-EN 15251)

(*) Alleen toegestaan indien de desbetreffende verblijfsruimten zijn voorzien van vrijelijk te openen ramen en er niet sprake is van een strikt kledingprotocol (jasje uit 's zomers toegestaan)

Bewijsvoering

Document waarin NEN7730 berekening is opgenomen en de klasse berekend is.

HEA106

Kwaliteit van het binnenklimaat, overschrijdingsuren

Toelichting

De berekeningen dienen toegespitst te zijn tot o.a. luchtvochtigheid, luchtstromen, CO2 gehalte en temperatuur.

Referenties

-

Welk deel van de fluorescente verlichting in de verblijfsruimten van het asset is voorzien van hoogfrequente voorschakelapparatuur?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Geen van de fluorescente verlichting is voorzien van HF voorschakelapparatuur	<i>0 punten</i>
☐	Ten minste 25% van de fluorescente verlichting is voorzien van HF voorschakelapparatuur	<i>1 punten</i>
☐	Ten minste 50% van de fluorescente verlichting is voorzien van HF voorschakelapparatuur	<i>2 punten</i>
☐	Ten minste 75% van de fluorescente verlichting is voorzien van HF voorschakelapparatuur	<i>3 punten</i>
☐	Alle fluorescente verlichting is voorzien van HF voorschakelapparatuur	<i>4 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Een rapport van een inspectie op locatie door de assessor en fotografisch bewijsmateriaal dat hoogfrequente verlichting conform de eisen in de verblijfsruimten is geïnstalleerd, waarbij volstaan kan worden met een representatieve steekproef van de aangebrachte verlichting.

OF

Technische specificaties van alle armaturen, waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de crediteisen.

Toelichting

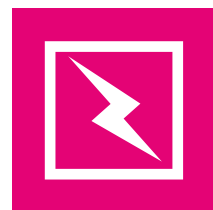
-

Referenties

- NEN-EN 12464 Licht en verlichting -Werkplekverlichting - Deel 1: Werkplekken binnen
- NEN-EN 12665 Licht en verlichting - basistermen en - criteria voor het vastleggen van eisen aan de verlichting

Energie

Wat is de energie-index (EI) van het asset, conform een actueel (maximaal 10 jaar oud) energieprestatiecertificaat?

PART

Asset

Maximaal: 140 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 140 punten verdiend worden. De punten worden toegekend op basis van de vastgestelde Energie-index.

Utiliteitsbouw ($X = E_{p,tot}/E_{p,admin} = Q_{pres,tot}/Q_{pres,toel}$)

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	$0,00 \leq X < 0,36$	<i>140 punten</i>
☐	$0,36 \leq X < 0,49$	<i>139 punten</i>
☐	$0,49 \leq X < 0,62$	<i>136 punten</i>
☐	$0,62 \leq X < 0,75$	<i>131 punten</i>
☐	$0,75 \leq X < 0,81$	<i>128 punten</i>
☐	$0,81 \leq X < 0,86$	<i>125 punten</i>
☐	$0,86 \leq X < 0,96$	<i>116 punten</i>
☐	$0,96 \leq X < 1,00$	<i>109 punten</i>
☐	$1,00 \leq X < 1,04$	<i>102 punten</i>
☐	$1,04 \leq X < 1,09$	<i>95 punten</i>
☐	$1,09 \leq X < 1,15$	<i>88 punten</i>
☐	$1,15 \leq X < 1,30$	<i>60 punten</i>
☐	$1,30 \leq X < 1,45$	<i>35 punten</i>
☐	$1,45 \leq X < 1,60$	<i>15 punten</i>
☐	$1,60 \leq X < 1,75$	<i>5 punten</i>
☐	$X \geq 1,75$	<i>0 punten</i>

Criteria

De score wordt bepaald aan de hand van de Energie-Index (EI). Deze is te vinden op het energielabel en in een energiebesparingsonderzoek.

De energieprestatie van een gebouw wordt betrokken van een op het gebouw toegesneden certificaat dat niet ouder is dan tien jaar, waarin:

1. Het resultaat is vermeld van de berekening van de hoeveelheid energie die nodig wordt geacht voor de verschillende behoeften die verband houden met een gestandaardiseerd gebruik van dat gebouw, waaronder verwarming, warmwatervoorziening, koeling, ventilatie en verlichting,
2. Referentie-waarden zijn vermeld waarmee de energieprestatie van het gebouw kan worden vergeleken en beoordeeld en
3. Dat vergezeld gaat van aanbevelingen voor kosteneffectieve verbetering van de energieprestatie.

Winkelcentra

Voor winkelcentra kan men gebruik maken van het energielabel voor het gehele winkelcentrum. Indien men een losse winkel certificeert dient men het energielabel van de betreffende winkel te gebruiken.

Mixed-Use

Voor een gebouw dat meerdere voor afzonderlijk gebruik ontwikkelde gedeelten bevat:

volstaat een energieprestatiecertificaat dat is afgegeven voor het gehele gebouw indien dat gebouw een gemeenschappelijk verwarmingssysteem heeft, en

kan een energieprestatiecertificaat voor een afzonderlijk gedeelte van het gebouw worden afgegeven op basis van het energieprestatiecertificaat voor een ander representatief gedeelte van het gebouw

Nieuwbouw en renovatie

Het gebouw en de situatie moeten voldoen aan de uitgangspunten van de energieprestatieberekening. Bij fundamentele wijzigingen, die de energiehuishouding betreffen dient een nieuwe/aangepaste EI te worden opgesteld.

Bij een relatief nieuw gebouw kan de waarde worden ingevuld van de vergunde EPC/toelaatbare EPC bij de betreffende gebouwfunctie.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het energielabel aangeleverd te worden, inclusief afmeldnummer.

Gebouwen waarvoor een geldig energielabel is verstrekt zijn te vinden op de website <http://www.ep-online.nl/EnergieLabel.aspx>. Op deze site staan alle in NL voor het energielabel afgemelde gebouwen incl. de EI waarde. Elk gebouw met een energielabel staat hier opgenomen, op postcode/huisnummer op te zoeken.

Voor een gebouw dat meerdere voor afzonderlijk gebruik ontwikkelde gedeelten bevat:

volstaat een energieprestatiecertificaat dat is afgegeven voor het gehele gebouw indien dat gebouw een gemeenschappelijk verwarmingssysteem heeft, en

kan een energieprestatiecertificaat voor een afzonderlijk gedeelte van het gebouw worden afgegeven op basis van het energieprestatiecertificaat voor een ander representatief gedeelte van het gebouw

Toelichting

Voor de self-assessment kan gebruik gemaakt worden van een indicatieve EI berekening:

- "Rekentool verduurzaming kantoren" (<http://www.agentschapnl.nl/content/duurzame-gebouwen-rekentool-verduurzaming-kantoren>)

ENE001

Energieprestatie van het gebouw (EPC/EPA)

- “Verkenning Verduurzaming Gebouwen” (<http://www.agentschapnl.nl/content/duurzame-gebouwen-rekentool-verduurzaming-onderwijsgebouwen>).
- “BREEAM International Ene001 calculation” (www.breeam.nl/downloads/inuse_ene1_rekentool.xls)

De uitkomst hierbij dient enkel ter indicatie en is niet geldig voor een certificering.

Voor een gedeelde verantwoordelijkheid (eigenaar/gebruiker) wordt het zogenaamde DUO-label ontwikkeld. De ervaringen met dit label zijn nog gering. Als er meer gebruikservaringen beschikbaar zijn kan BREEAM-NL In-Use op het DUO-label gaan aansluiten.

Bij de bouw, verhuur of verkoop van een gebouw heeft de eigenaar de verplichting om een Energieprestatiecertificaat in zijn bezit te hebben (sinds 1 januari 2008) conform het Besluit energieprestatie gebouwen (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0023734/>). Voor een uitgebreide toelichting op de Energiemethodiek in BREEAM, kijk op: http://www.breeam.nl/hulp/credit/ene_001

Referenties

- Besluit energieprestatie gebouwen (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0023734/>)
- Regeling energieprestatie gebouwen (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0020921/>)
- www.agentschapnl.nl
- www.isso.nl
- DUO Label (www.platformduurzamehuisvesting.nl)

Wat is de uitkomst van de luchtdichtheidsmeting van het asset?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	De luchtdichtheid is in de afgelopen 5 jaar niet gemeten	0 punten
☐	< 2,5 m ³ /h/m ²	4 punten
☐	2,5-5 m ³ /h/m ²	3 punten
☐	5-10 m ³ /h/m ²	2 punten
☐	10-15 m ³ /h/m ²	1 punt
☐	> 15 m ³ /h/m ²	0 punten

Criteria

Metingen dienen te voldoen aan NEN-EN 2686 bij een drukverschil van bij 50 Pa.

Bewijsvoering

Meetrapport met resultaten van de luchtdichtheidsmeting. De metingen mogen niet ouder zijn dan 5 jaar.

Toelichting

-

Referenties

-

Wat is het type buitengevel/accentverlichting?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Verlichting is conventioneel en niet energiezuinig	<i>0 punten</i>
☐	Accent/gevelverlichting in energiezuinige uitvoering (besparing > 50%)	<i>1 punt</i>
☐	Terreinverlichting in energiezuinige uitvoering (besparing > 50%)	<i>1 punt</i>
☐	Geen buitenverlichting of alle buitenverlichting energiezuinig (besparing > 50%)	<i>2 punten</i>

Criteria

Deze vraag behelst ook de reclameverlichting.

Bewijsvoering

Opgave van het aantal armaturen, vermogen, de verlichtingstijden en het regelregime door de gebouwbeheerder op basis van meerjarenonderhoudsplan, de bedienings- en onderhoudshandleiding of gebruiksaanwijzing van het asset. Het type lamp(en) kan steekproefsgewijs worden gecontroleerd tijdens visuele inspectie door controleur. De relevante karakteristieken worden vastgelegd d.m.v. foto's.

Toelichting

Energiebesparing bij buitenverlichting is voornamelijk te realiseren door het schakelpatroon af te stemmen op het daglicht. Het in- en uitschakelen van verlichting door middel van een schakelklok voorkomt dat verlichting onbedoeld blijft branden. Afhankelijk van de nauwkeurigheid waarmee anders met de buitenverlichting wordt omgegaan zal de besparing oplopen. Het installeren van een schemerschakelaar levert gemiddeld 180 branduren besparing op ten opzichte van een schakelklok.

Het verbruik kan nog verder omlaag door ook een bewegingssensor te plaatsen. Door het toepassen van een schemerschakelaar met bewegingssensor zal de verlichting tijdens de nachtelijke uren en buiten gebruikstijden circa 90% van de tijd zijn uitgeschakeld. De gemiddelde terugverdientijd is 0 tot 2 jaar.

Buitenverlichting, die voldoet aan de criteria van de EIA energielijst wordt aangemerkt als energiezuinig.

Referenties

- www.energiezuinigebedrijventerreinen.nl
- NEN-EN 12464-2 (buitenverlichting)
- Richtlijn Openbare Verlichting 2011
- www.agentschapnl.nl/sites/default/files/bijlagen/Energie%20en%20Bedrijven%20-%20Energijlijst%202012.pdf
- serie "Lichtwissen" www.licht.de/en/info-and-service/publications-and-downloads/lichtwissen-series-of-publications/
- NSVV www.nsvv.nl/publicaties/_t0_p0_m7_i309.htm

Wat is het type verlichting in parkeergarage?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Verlichting is conventioneel en niet energiezuinig	0 punten
☐	Garageverlichting in energiezuinige uitvoering (besparing > 50%)	1 punt
☐	Garageverlichting in zeer energiezuinige uitvoering door E-zuinige lampen en geavanceerde regeling en/of toepassing van daglicht (besparing > 80%)	2 punten
☐	Er is geen garageverlichting (nodig voor een veilige situatie)	2 punten

Criteria

Onder parkeergarageverlichting valt niet parkeren op open terrein. Voor energiezuinige alternatieven (bv. dynamische verlichting) dient er gelijkwaardigheid aangetoond te worden op basis van W/m².

Bewijsvoering

Opgave van het aantal armaturen, vermogen, de verlichtingstijden en het regelregime door de gebouwbeheerder op basis van meerjarenonderhoudsplan, de bedienings- en onderhoudshandleiding of gebruiksaanwijzing van het asset. Het type lamp(en) en regelstrategie kunnen steekproefsgewijs worden gecontroleerd tijdens visuele inspectie door controleur. De relevante karakteristieken worden vastgelegd d.m.v. foto's.

Toelichting

Een energie-onzuinige garageverlichting verbruikt ca 3 W/m² en brandt gedurende het hele jaar (8760 uren). Het betreft dan conventionele TL-verlichting zonder reflectoren in een garage zonder lichtregeling en/of daglicht toetreding. Besparing kan worden bereikt door:

- toepassing van energiezuinige lampen (HF-TL 5, LED, LED-tubes);
- toepassing van een regeling (tijdschakeling, aanwezigheidsdetectie);
- toepassing van daglichttoetreding in combinatie met een dimschakeling.

Referenties

- NEN 2443 (verlichting voor parkeerterreinen, parkeer- en stallinggarages voor personenauto's)
- Standaard PvE verlichting, AgentschapNL www.agentschapnl.nl/sites/default/files/bijlagen/Programma_van_eisen_definitieve_versie_12-01-2010.pdf

ENE014

Buitenverlichting - type parkeergarageverlichting

- Slim licht in de utiliteit, www.slimlichtscan.admea.nl
- EU Greenlight, www.agentschapnl.nl/programmas-regelingen/eu-greenlight

Hoeveel procent van het totale energieverbruik komt van lokale hernieuwbare bronnen?

PART

Asset

Maximaal: 20 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 20 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er is geen lokale opwekking van duurzame energie	<i>0 punten</i>
☐	tot 5%	<i>4 punten</i>
☐	van 5% tot 10%	<i>8 punten</i>
☐	van 10% tot 15%	<i>12 punten</i>
☐	van 15% tot 20%	<i>16 punten</i>
☐	van 20% of meer	<i>20 punten</i>

Criteria

Het gaat om het aandeel op het perceel opgewekte hernieuwbare (duurzame) energie in het totale energiegebruik van afgelopen periode, zoals in ENE30B opgenomen. Hierbij dienen alle energiestromen te worden herleid naar primaire energie.

Inkoop van groene stroom wordt bij deze vraag niet gewaardeerd als energiegebruik van hernieuwbare bronnen. Het toepassen van groene stroom wordt wel gewaardeerd bij ENE101.

Voor de definitie van hernieuwbare energie dient te worden uitgegaan van het "Protocol monitoring hernieuwbare energie - update 2010" van Agentschap NL (Publicatienummer 2DENB1013).

Bewijsvoering

Gegevensbron, facturen (voor zover niet gebaseerd op ramingen, maar op metingen), exemplaar van jaarrapport.

Toelichting

Duurzame energie wordt óók gewaardeerd in de energieprestatie, maar wordt in dze credit extra gewaardeerd omdat het bijdraagt aan de doelstelling om oneindige, niet vervuilende energiebronnen te gebruiken. In de energieprestatie kan nog gekozen worden welk onderdeel in de Trias Energetica de meeste aandacht krijgt. In deze credit wordt de tweede stap extra gewaardeerd.

Referenties

- <http://www.agentschapnl.nl/content/protocol-monitoring-hernieuwbare-energie-update-2010-den>

Welke van de volgende energiegebruikers worden afgedekt met een eigen submetering?

PART

Asset

Maximaal: 5 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 5 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere opties mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Buitenverlichting	1 punt
☐	Noodverlichting	1 punt
☐	Alle middelen voor verticaal transport in het asset, bv liften, roltrappen, e.d.	1 punt
☐	Sfeer en effectverlichting	1 punt
☐	Ventilatie en airconditioning in verkeersruimten, bv luchtgordijnen, sluisen en loopgangen/-bruggen	1 punt

Criteria

-

Bewijsvoering

Documentatie waaruit het ingevulde antwoord blijkt, bijvoorbeeld een inspectierapportage of resultaten van de meters.

Toelichting

-

Referenties

-

Worden de hoofdmetingen van het energieverbruik onderverdeeld in submetingen?

PART

Asset

Maximaal: 6 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 6 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er is geen submetering van energie	<i>0 punten</i>
☐	Verwarming	<i>1 punt</i>
☐	Verwarming en koeling	<i>2 punten</i>
☐	Verwarming, koeling en ventilatie	<i>4 punten</i>
☐	Verwarming, koeling, ventilatie en verlichting	<i>6 punten</i>

Criteria

Het gaat hierbij om het meten van de verbruiken naar gebruiksdoel. De belangrijkste doelen zijn gehonoreerd. Bij meting van verwarming, koeling, ventilatie en verlichting is de restpost het kleinverbruik (stekkergebonden apparatuur), liften, buitenverlichting e.d. (zie ook volgende vraag ENE063 over het gebruik van submeters).

Bewijsvoering

Locatie en functie van de submeters voor visuele inspectie door controleur.

Toelichting

Een verbruiksgroep is relevant om te meten als er door deze groep substantieel wordt bijgedragen aan het energieverbruik.

Referenties

-

Beschikken de gebruikers over een eigen meter?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn geen submeters	0 punten
☐	Slechts één huurder in pand (totaal gebruik pand is gelijk aan gebruik huurder)	2 punten
☐	Ja, per gebruiker of per verdieping (of logische eenheid)	4 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Locatie van de submeters van gebruikers voor visuele inspectie door controleur.

Toelichting

Als er slechts één huurder is heeft deze automatisch een eigen meter. Ofwel indien het pand slechts één huurder kent hoeft geen submetering plaats te vinden. De waardering is minder, omdat ontbreken van submeters het gebouw minder flexibel maakt naar de toekomst toe als die ene huurder vertrekt en - vooral in de huidige markt - multitenant verhuurd gaat/moet worden. Een gebouw waarbij elke verdieping van het gebouw apart is bemeterd heeft flexibiliteit naar toekomstige wijzigingen in verhuur pand. De beoordeling van 'logische eenheid' kan zeer verschillen en is aan de assessor ter beoordeling. Voor heel kleine gebouwen (< 250 m², zelfs met meerdere gebruikers) mag 2 punten worden toegekend.

Referenties

-

Zijn de liften energiezuinig en afgestemd op het gebruik?

PART

Asset

Maximaal: 5 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 5 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen energiezuinige lift(en) toegepast	<i>0 punten</i>
☐	Alle liften zijn energiezuinig	<i>5 punten</i>
☐	Er zijn geen liften aanwezig	<i>5 punten</i>

Criteria

Energiezuinige lift is een lift die voldoet aan energielabel C, bepaald volgens VDI 4707-1, lager is dan 1,26 mWh/(kg*m). Zie voor definities ENE 8 BREEAM-NL Nieuwbouw V 2011 1.0.

Bewijsvoering

Specificaties van de toegepaste/toe te passen lift en een visuele inspectie.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn er energiezuinige roltrappen en rolpaden toegepast?

PART

Asset

Maximaal: 5 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 5 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn geen energiezuinige rolpaden toegepast	0 punten
☐	Er zijn geen energiezuinige rolpaden of roltrappen toegepast, deze worden echter wel opgenomen bij vervanging binnen 5 jaar	1 punt
☐	Er zijn geen energiezuinige rolpaden of roltrappen toegepast, deze zullen echter wel aangebracht worden binnen een jaar	3 punten
☐	Er zijn energiezuinige rolpaden en roltrappen aanwezig	5 punten
☐	Er zijn geen rolpaden en roltrappen aanwezig	5 punten

Criteria-eisen

-

Bewijsvoering

Inspectie door de assessor of energiezuinige rolpaden en roltrappen aanwezig zijn of documentatie van de leverancier over het energiegebruik van de rolpaden.

Toelichting

-

Referenties

-

Transport

Welke voorzieningen zijn er beschikbaar voor fietsers?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn voldoende goed verlichte fietsenrekken	1 punt
☐	Er zijn voldoende goed verlichte fietsenrekken in combinatie met voldoende kleedruimten (man en vrouw gescheiden inclusief kastjes)	2 punten
☐	Er zijn voldoende goed verlichte fietsenrekken in combinatie met voldoende fietsenrekken, kleedruimten (man en vrouw gescheiden inclusief kastjes) en voldoende (man en vrouw gescheiden) douchevoorzieningen	3 punten
☐	Er zijn voldoende goed verlichte fietsenrekken in combinatie met voldoende fietsenrekken, kleedruimten (man en vrouw gescheiden inclusief kastjes) en voldoende (man en vrouw gescheiden) douchevoorzieningen en een locatie waar natte kleding opgehangen kan worden	4 punten

Criteria

Het aantal fietsenrekken is voldoende als (bij normale omstandigheden) er minimaal evenveel fietsenrekken zijn als geplaatste fietsen.

Voor retail heeft bij vraag betrekking op de medewerkers, niet op de bezoekers.

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's.

Toelichting

Bij retail zijn douches en kleedruimtes met name relevant voor de medewerkers van grotere warenhuizen als IKEA, Makro, etc. In de kleinere winkels komen deze voorzieningen veelal niet voor, een gemeenschappelijke voorziening voor meerdere gebruikers kan hier volstaan.

Referenties

-

Bevindt het gebouw zich nabij openbaar vervoer-verbinding met een regelmatige dienstregeling, en is deze verbinding goed bereikbaar?

PART

Asset

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	OV-verbinding binnen 500 m van het asset, met diensten om het kwartier tijdens piekuren	8 punten
☐	OV-verbinding binnen 1 km van het asset, met diensten om het kwartier tijdens piekuren	6 punten
☐	OV-verbinding op meer dan 1 km, maar maximaal 3 km van het asset, met diensten om het kwartier tijdens piekuren	2 punten
☐	OV-verbinding binnen 500 m van het asset, met diensten om het halfuur tijdens piekuren	5 punten
☐	OV-verbinding binnen 1 km van het asset, met diensten om het halfuur tijdens piekuren	4 punten
☐	OV-verbinding op meer dan 1 km, maar maximaal 3 km van het asset, met diensten om het halfuur tijdens piekuren	1 punt
☐	Aan het begin en het eind van de werkdag rijdt er een pendelbus	4 punten
☐	Geen OV-verbinding aanwezig dat aan een van bovenstaande criteria voldoet	0 punten

Criteria

Alle informatie (dienstregeling treinen , actuele reisinformatie, voorzieningen) over NS stations staat vermeld op de volgende link waarbij de stationsnaam ingevoerd kan worden: <http://www.ns.nl/reizigers/reisinformatie/stationsvoorzieningen/stations/d-e/>

Voor vertrekstaten van andere OV vervoerswijzen (bus, tram, metro) kan het beste via Google gezocht worden met de volgende zoektermen: bus tram vertrektijden 'plaatsnaam' en 'stationsnaam'.

Bewijsvoering

De volgende informatie dient beschikbaar gesteld te worden: Relevante informatie over vertrekstaten en tijden van OV voorzieningen, bijvoorbeeld de treinreizen, bussen of metro.

Schermafdrucken of PDF-bestanden van webinformatie is hier toegestaan en een visuele inspectie aangevuld met foto's van voorzieningen is ook toegestaan.

TRA002

Nabijheid openbaar vervoer (OV)

Toelichting

-

Referenties

-

TRA003

Nabijheid basisvoorzieningen

Staat het asset op loopafstand van een lokale supermarkt, lunchroom, pinautomaat en/of postfaciliteiten/brievenbus?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn binnen loopafstand geen voorzieningen aanwezig	0 punten
☐	Er is een lunchroom/lokale supermarkt binnen 500 meter met een veilige looproute	2 punten
☐	Er is een lunchroom/lokale supermarkt/kiosk en een pin/chipautomaat of brievenbus/postkantoor binnen 500 meter met een veilige looproute	4 punten
☐	Er is een lunchroom/lokale supermarkt/kiosk binnen 1 kilometer met een veilige looproute	1 punt
☐	Er is een lunchroom/lokale supermarkt/kiosk en een pin/chipautomaat of brievenbus/postkantoor binnen 1 kilometer met een veilige looproute	2 punten

Criteria

Indien in plaats van een postkantoor/brievenbus (één van) de volgende voorzieningen aanwezig zijn kan dat ook ingevuld worden; sportfaciliteit(en), kinderopvang of crèche, boekwinkel, kiosk, apotheek, drogisterij, kapper, fietsenmaker, stomerij, wekelijkse markt, bloemenzaak.

Alle informatie over de stationsvoorzieningen (plattegrond, winkels, services) staat vermeld op de volgende link waarbij de stationsnaam ingevoerd kan worden: <http://www.ns.nl/reizigers/reisinformatie/stationsvoorzieningen/stations/d-e/>

Voor assets die niet in de buurt van een station liggen kan gebruikt worden gemaakt van een schermafdruck via Google maps. <http://maps.google.nl/>

Bewijsvoering

Een kaart of een document waarop de voorzieningen zijn weergegeven. Bij voorkeur een schermafdruck van de kaart die via de geleverde link wordt verkregen.

Schermafdrucken of PDF-bestanden van webinformatie is hier toegestaan en een visuele inspectie aangevuld met foto's van voorzieningen is ook toegestaan.

TRA003

Nabijheid basisvoorzieningen

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn de leveranciersingangen, -routes op het terrein gescheiden van parkeerplaatsen en routes voor voetgangers en fietsers?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>4 punten</i>

Criteria

Een locatie mag als veilig worden beschouwd als er vrijliggende voetpaden en fietspaden aanwezig zijn vanaf de ingang van het terrein naar de hoofdingang van het asset.

Bewijsvoering

Een plattegrond van de locatie aangevuld met visuele inspectie op locatie. Alleen een visuele inspectie aangevuld met foto's is ook toegestaan.

Toelichting

-

Referenties

-

Wordt aan de gebruikers actuele vervoersinformatie beschikbaar gesteld?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Aan gebruikers wordt geen vervoersinformatie beschikbaar gesteld	0 punten
☐	Een Dynamisch Reizigers Informatie Systeem is aanwezig	4 punten
☐	Een vervoersinformatiepunt is aanwezig voor personeel en bezoekers	2 punten
☐	Een vervoersinformatiepunt is aanwezig voor eigen personeel	1 punt

Criteria

De informatie mag voor kantoren via internet beschikbaar gesteld worden via actief beschikbaar gestelde links. Gewoon toegang tot internet is niet voldoende. Het beschikbaar stellen van smartphones met stimulering van gebruik van app's (of een QR-tag) met vervoersinformatie (NS, file-informatie, OV9292) is ook voldoende voor 2 punten.

In principe kan met toegang tot internet elke organisatie met internetbeschikking op alle werkplekken en bij de in- en uitgangen voldoen. Het verschil tussen antwoordoptie voor 2 punten en die van 4 punten zit hem in het actief beschikbaar stellen bij onder andere in- en uitgangen middels een toegankelijk scherm voor diverse vervoerswijzen (autowegen en OV) met actuele informatie.

Voor retail dient er een aparte voorziening beschikbaar te zijn bijvoorbeeld bij in- en uitgang. Dit kan uiteraard een scherm zijn.

Bewijsvoering

Visuele inspectie van de voorzieningen met foto/schermafdruck ter documentatie.

Voor retail dient de visuele inspectie aangevuld te worden met een foto van de informatievoorziening.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn er gedeelde faciliteiten?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, faciliteiten zijn alleen voor gebruikers van het asset	0 punten
☐	Ja, faciliteiten zijn openbaar beschikbaar, maar wordt vooral gebruikt door de gebruikers van het asset	1 punt
☐	Ja, faciliteiten zijn openbaar beschikbaar, gebruik door anderen wordt actief gestimuleerd	2 punten

Criteria

Met faciliteiten wordt bedoeld: parkeerplaatsen (bijvoorbeeld in het weekend) gymzaal/ fitnessruimte, supermarkt of lunchroom, Auto/ fietsverhuur en reparatie etc.

Bewijsvoering

Toon aan dat de faciliteiten worden gebruikt door andere partijen dan alleen de gebruikers van het asset door bijvoorbeeld overeenkomsten met derden, clubs en verenigingen, of bijvoorbeeld door klantenbestanden van de faciliteiten indien faciliteiten uitbesteed zijn aan een andere organisatie.

Toelichting

-

Referenties

-

Is het parkeerbeleid op de betreffende locatie gericht op het verminderen van het autogebruik en/of is er betaald parkeren ingevoerd?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen maatregelen getroffen	<i>0 punten</i>
☐	Het aantal parkeerplaatsen op de locatie is niet hoger dan 20% boven de gemeentelijke parkeernorm voor de locatie	<i>2 punten</i>
☐	Er is betaald parkeren ingevoerd op de locatie	<i>2 punten</i>
☐	Geen van de bovenstaande opties is van toepassing	<i>0 punten</i>

Criteria

De vraag heeft niet alleen betrekking op de parkeerplaatsen op eigen terrein, maar ook op de in de buurt gehuurden.

Bewijsvoering

Een document met daarin opgenomen het aantal parkeerplaatsen, inclusief de nabij gelegen gehuurde parkeerplaatsen en de geldende gemeentelijke parkeernorm.

OF

Officiële documenten die aangeven dat het actuele gemeentelijke parkeerbeleid voor de locatie als doel heeft om autogebruik te verminderen en/of dat er op de locatie betaald parkeren is ingevoerd.

Het betaald parkeren kan visueel aangetoond worden.

Toelichting

-

Referenties

-

Water

Waarvan wordt het waterverbruik gemeten?

Tot welk niveau wordt het waterverbruik gemeten?

PART

Asset

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Van het gehele perceel / lokatie	<i>2 punten</i>
☐	Van het gehele gebouw / asset	<i>4 punten</i>
☐	Per verdieping of de verdieping die gecertificeerd wordt	<i>8 punten</i>
☐	Per afdeling of de afdeling die gecertificeerd wordt	<i>8 punten</i>
☐	Per gebruiker / huurder, maar alleen indien er meerdere gebruikers zijn	<i>8 punten</i>
☐	Per significante gebruikersgroep (apparaten)	<i>8 punten</i>

Criteria

De meeste punten zijn te verkrijgen voor het subbemeteren van een zo klein mogelijke eenheid. In een single tenant asset, mag dus niet bij voorbaat de grootste hoeveelheid punten worden toegekend.

Bewijsvoering

Jaarverbruik op basis van factuur of meting ingevuld met aantoonbaar waarden van subbemetering.

Toelichting

-

Referenties

-

Hoeveel procent van de waterbesparende toiletten hebben een (gemiddeld) spoelvolume van maximaal 4 liter?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	50 tot 75% van de toiletten heeft een spoeling < 6 liter/spoelbeurt	1 punten
☐	Meer dan 75% van de toiletten heeft een spoeling < 6 liter/spoelbeurt	2 punten
☐	50 tot 75% van de toiletten heeft een spoeling < 4 liter/spoelbeurt	3 punten
☐	Meer dan 75% van de toiletten heeft een spoeling < 4 liter/spoelbeurt	4 punten

Criteria

Indien er een grote en kleine spoelingsknop (dual flush knop) aanwezig is waarbij aangenomen kan worden dat de grote spoeling maximaal 6 liter is mag ingevuld worden dat 50 tot 75% een spoelvolume heeft kleiner dan 4 liter.

Bij grotere spoelvolumes (7 tot 9 liter) voor dubbele of enkele spoelingen kunnen maximaal 2 punten behaald worden. Er kunnen 2 punten verkregen worden als er urinoirs aanwezig.

Bij gemiddeld verbruik mag de aanwezigheid van een spoelkeuzeknop of spoelonderbreker in de berekening worden meegenomen. Indien aangetoond wordt dat met behulp van aangepaste vlotters het spoelvolume van toiletten is aangepast, dan kan hiermee worden volstaan.

Bewijsvoering

Spoelvolume van toiletten, locaties van toiletten voor visuele inspectie door assessor.

Bij spoelreservoirs met een instelbaar volume dient aangetoond te worden dat deze op de ingevulde manier zijn ingesteld, middels een volumetest of bijvoorbeeld een opdrachtbon.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn de toiletruimten voor de heren voorzien van urinoirs?

PART

Asset

Maximaal: 6 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 6 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er zijn geen urinoirs	0 punten
☐	Ja, er zijn urinoirs / spoelbakken die met minder dan 6 liter per uur continu spoelen of minder dan 4 liter per spoeling	2 punten
☐	Ja, > 75% van de heren-toiletgroepen heeft urinoirs met een spoelvolumen lager dan 3 liter (of waterloze urinoirs)	4 punten
☐	Ja, > 75% van de heren-toiletgroepen heeft urinoirs met een spoelvolumen lager dan 1 liter of zijn waterloze urinoirs	6 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's en een berekening indien dit voor 75% van de toiletgroepen bij de heren geldt.

Toelichting

De praktijk leert dat waterloze toiletten een onwenselijke geur verspreiden en er niet fris uitzien. Veelvuldige schoonmaak is hierbij een kostbare en naar verwachting niet milieuvriendelijke oplossing. Het gebruik van urinoirs met een zeer laag spoelvolumen wordt hierbij eerder gestimuleerd.

Referenties

-

Hoeveel procent van de wastafels heeft een waterbesparende kraan?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	0%	0 punten
☐	10-25%	1 punt
☐	25-50%	2 punten
☐	50-75%	3 punten
☐	75%	4 punten

Criteria

Het gaat hierbij om wastafelkranen die zijn uitgerust met een volume- of doorstroombegrenzer, een stopknop of die zijn uitgerust met een infrarood sensor.

Voor wastafelkranen wordt een 6 liter/ minuut doorstroming door Milieu Centraal beschouwd als een waterbesparende spoeling. Een doorstroom klasse Z heeft de laagste doorstroming in liters per minuut.

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's of documentatie dat aantoonst welke waterbesparende voorzieningen aanwezig zijn.

Toelichting

-

Referenties

-

WAT006

Douches met laag waterverbruik

Hoeveel procent van de douches heeft een laag waterverbruik (< 9 liter / minuut)?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen douches	<i>4 punten</i>
☐	0 tot 50%	<i>0 punten</i>
☐	50 tot 75%	<i>1 punt</i>
☐	> 75%	<i>4 punten</i>

Criteria

Een douche is waterbesparend als het doorstroomvolume gelijk aan of minder is dan 9 liter per minuut. Of wanneer de douche een tijdstelling heeft en automatisch afslaat.

Bewijsvoering

Verklaring over het spoelvolume of productspecificatie, dan wel een meting hiervan uitgevoerd door de expert.

Toelichting

-

Referenties

-

Hoeveel procent van het waterverbruikende witgoed (vaatwassers, wasmachines) heeft een laag waterverbruik?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kan maximaal 4 punten verdiend worden.
Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er is geen witgoed met waterverbruik	4 punten
☐	0 tot 50%	0 punten
☐	50 tot 75%	2 punten
☐	> 75%	4 punten

Criteria

Laag waterverbruik wordt verondersteld bij een verbruik van: maximaal 45 L per wasbeurt voor een huishoudelijke wasmachine en maximaal 12 L (ongeveer 8 liter voor het eco-programma) per wasbeurt voor een huishoudelijke vaatwasser (bron: kieskeurig.nl en consumentenbond.nl). Voor professionele apparatuur is nog geen indicatie beschikbaar. Let op dat machines die op een lage temperatuur werken, vaak meer water gebruiken.

Bewijsvoering

Witgoed met laag waterverbruik dient aangetoond te worden met een energielabel of productspecificatie waarop het waterverbruik staat vermeld.

Toelichting

Via het typenummer zijn veel productspecificaties op internet te vinden.

Referenties

-

Waar wordt eventueel ingezameld hemelwater primair voor gebruikt?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er wordt geen hemelwater ingezameld en gebruikt	0 punten
☐	Hemelwater voor irrigatie groen	4 punten
☐	Hemelwater voor toiletspoelingen	4 punten
☐	Hemelwater voor auto wassen	4 punten
☐	Hemelwater voor kleding wassen	4 punten
☐	Hemelwater voor bedrijfsproces / productie	4 punten

Criteria

Het gaat om het primaire gebruik, dus waarvoor het grootste volume wordt gebruikt.

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's van inzamelvoorziening hemelwater/regenwater en eventuele documenten die het systeem beschrijven.

Toelichting

-

Referenties

-

Waar wordt eventueel ingezameld grijswater primair voor gebruikt?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er wordt geen grijswater ingezameld en gebruikt	0 punten
☐	Grijswater voor irrigatie groen	2 punten
☐	Grijswater voor toiletspoelingen	2 punten
☐	Grijswater voor auto wassen	2 punten
☐	Grijswater voor kleding wassen	2 punten
☐	Grijswater voor bedrijfsproces / productie	2 punten

Criteria

Het gaat om het primaire gebruik, dus waarvoor het grootste volume wordt gebruikt.

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's van het grijswater systeem en eventuele documenten die het systeem beschrijven.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn de toiletruimten (toiletgroepen vanaf 3 toiletten) voorzien van bewegingssensoren die de watertoevoer afsluiten als de ruimten niet bezet zijn?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er is geen bewegingssensor op de watertoevoer	0 punten
☐	Er is geen bewegingssensor op de watertoevoer nodig omdat de toiletgroepen maximaal 3 toiletten bevatten	4 punten
☐	Ja, er zijn een bewegingssensor op de watertoevoer in de toiletgroepen in het gebouw,	4 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Technische specificaties van de installatie voor afsluiting van de watertoevoer vanuit bewegingssensoren. Of visuele inspectie aangevuld met een foto of documentatie.

Bewegingssensoren meestal gecombineerd met lichtschakeling. Hierbij wordt er van uitgegaan dat er lichtsensoren per benaderbare ruimte aanwezig zijn.

Toelichting

-

Referenties

-

Is de centrale waterleiding van het gebouw voorzien van een automatisch leksporingssysteem?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee, er is geen lekdetectie op de centrale waterleiding	<i>0 punten</i>
☐	Ja, er is lekdetectie op de centrale waterleiding	<i>4 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met een foto of documentatie. Indien er meerdere gebouwen of wateraansluitingen zijn dienen deze allemaal aantoonbaar voorzien te zijn van de lekdetectie.

Toelichting

-

Referenties

-

Hoeveel procent van de veel voorkomende waterverbruikende apparatuur is voorzien van stopkranen of watersloten?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn geen stopkranen of watersloten	0 punten
☐	>0 - 25%	1 punt
☐	25 - 50%	2 punten
☐	50 - 75%	3 punten
☐	> 75%	4 punten

Criteria

Stopkranen of watersloten worden in Nederland eigenlijk standaard toegepast bij koffieapparaten, vaatwassers, wasmachines en boilers.

Bewijsvoering

Visuele inspectie van enkele apparaten aangevuld met foto's.

Toelichting

Doordat het in Nederland standaard wordt toegepast zal het maximaal aantal punten voor veel gebouwen worden behaald.

Referenties

-

Welke grijswaterbronnen worden hergebruikt?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Geen hergebruik van huishoudelijk afvalwater	0 punten
☐	Douches	2 punten
☐	Gootstenen	2 punten
☐	Wasmachines	2 punten
☐	Hemelwater als bron voor grijswater	2 punten
☐	Bedrijfswater	2 punten

Criteria

Hiermee worden de bronnen van het grijswater bedoeld, dus waar het grijswater van afkomstig is. Hemelwater (regenwater) wordt hier ook als bron van grijswater beschouwd.

Bewijsvoering

Visuele inspectie van het opslagmedium aangevuld met foto's en aantoonbaar maken van herkomst.

Toelichting

-

Referenties

-

Wat is de opslagcapaciteit van het reservoir voor grijswater en/of hemelwater?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kan maximaal 4 punten verdiend worden. Per soort opslag zijn 2 punten te verkrijgen, 4 in totaal. Vul hier uw antwoord in:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Geen opslag	<i>0 punten</i>
☐	Opslagcapaciteit grijswaterreservoir: M ³	<i>2 punten</i>
☐	Opslagcapaciteit hemelwaterreservoir: M ³	<i>2 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Specificatie opslagmedium

Visuele inspectie aangevuld met foto's van beschikbare reservoirs.

Toelichting

-

Referenties

-

Wat wordt er gedaan met informatie over het waterverbruik?

PART

Asset

Maximaal: 6 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 6 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Gearchiveerd en/of geen vervolgacties	0 punten
☐	Vergeleken met doelstellingen en streefcijfers	2 punten
☐	Vergeleken met doelstellingen en streefcijfers en intern gerapporteerd	3 punten
☐	Vergeleken met doelstellingen en streefcijfers, intern gerapporteerd, en gepubliceerd in een jaarverslag	6 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Dossiers van waterverbruik en, indien van toepassing, streefcijfers en wijze van rapporteren, de paragraaf van het jaarverslag waarop het waterverbruik staat vermeld.

Toelichting

-

Referenties

-

Hoeveel procent van de watertoevoer wordt hergebruikt vanuit een grijswatersysteem of hemelwatersysteem?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	0%	0 punten
☐	10 - 25%	1 punt
☐	25 - 50%	2 punten
☐	50 - 75%	3 punten
☐	> 75%	4 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Meetwaarden van de hoeveelheid gebruikt huishoudelijk afvalwater, locatie van vergaartank, berekenmethode van percentage.

Toelichting

-

Referenties

-

Is er een gescheiden rioleringsysteem voor hemelwater aanwezig?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, grijswater en hemelwater worden gezamenlijk afgevoerd	0 punten
☐	Hemelwater wordt gebufferd en geleidelijk/vertraagd afgevoerd	2 punten
☐	Ja, er is een gescheiden rioolaansluiting voor hemelwater	4 punten

Criteria

Het gaat hier om gescheiden afvoer van grijswater en hemelwater.

Vraag mag ook met 'ja' beantwoord worden als het regenwater apart wordt opgevangen en vertraagd door bijvoorbeeld een groendak en/of vijvers.

Bewijsvoering

Visuele inspectie en constatering van buffering middels opslag, vijver, of groendak/tuin aangevuld met foto's.

Aantonen dat er geen aansluiting van regenwater op dak en terrein op openbaar riool is.

Als er wel een aansluiting is, moet aannemelijk gemaakt worden dat deze aansluiting alleen bij uitzonderlijke regenval gebruikt wordt.

Toelichting

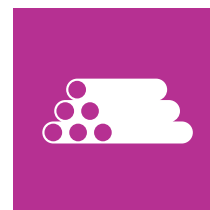
Nog niet alle gemeentes zijn hierop berekend, maar er wordt wel op steeds meer plaatsen een dubbel rioolstelsel toegepast. Indien de gemeente geen gescheiden hemelwater afvoert is kan in de praktijk alleen gekozen worden voor tijdelijke buffering.

Referenties

-

Materialen

Zijn er werkzaamheden verricht om de problemen/storingen te verhelpen die in de conditiemeting naar voren zijn gekomen?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Er is een actieplan waarin is vastgelegd wanneer problemen/storingen worden aangepakt	1 punt
☐	De belangrijkste problemen / storingen zijn opgelost	2 punten
☐	De belangrijkste problemen / storingen zijn opgelost en er is een actieplan waarin is vastgelegd wanneer de overige problemen worden aangepakt	3 punten
☐	Alle problemen/storingen uit het actieplan zijn opgelost	4 punten

Criteria

Indien uit de conditiemeting bleek dat alle onderdelen de gewenste conditie hebben mag de onderste antwoordoptie worden ingevuld.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het actieplan, waarin de relevante clausules zijn gemarkeerd en documentatie die aantoont dat de werkzaamheden zijn uitgevoerd.

In het geval dat de oplevering van een asset, of van een renovatie wordt gezien als alternatief voor de conditiemeting, dan mag als bewijslast ook een vooroplevering met nog op te lossen problemen en storingen en een definitieve oplevering waaruit blijkt dat de laatste problemen en storingen zijn afgehandeld worden gebruikt.

Toelichting

-

Referenties

- NEN 2767 Condiemeting; bouwkundig, werktuigkundig en elektrotechnisch
- ISSO publicaties Duurzaam Beheer & Onderhoud 104 en 106

Sinds hoe lang heeft de organisatie een onderhoudsbeleid en welke onderdelen bevat het?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee, er is geen onderhoudsbeleid	<i>0 punten</i>
☐	Ja, het betreft 6 of meer van de bij criteria genoemde onderdelen	<i>1 punt</i>
☐	Ja, en het beleid is minimaal vijf jaar in gebruik	<i>2 punten</i>
☐	Ja, en het beleid is korter dan vijf jaar in gebruik	<i>1 punt</i>
☐	Ja, en het beleid is sinds het bestaan in gebruik	<i>4 punten</i>

Criteria

Het onderhoudsbeleid dient aandacht te besteden aan de volgende onderwerpen; energie, water, afval, vervuilende emissies, impact op landgebruik, verantwoord brongebruik, gezondheids- en veiligheidsaspecten.

De onderhoudsstrategie moet aangeven tot op welke hoogte onderhoudsaspecten meegenomen kunnen worden in het ontwerp en welke hulpsystemen moeten worden opgenomen in de specificatie van het ontwerp voor het mogelijk maken van efficiënt en kosteneffectief gebruik en onderhoud.

Het beleid moet een indicatie geven over het verwijderen en vervangen van grote installatieonderdelen tijdens de geplande levensduur van asset/installaties/terrein, met inbegrip van de benodigde toegangen, benodigd verticaal transport en de voornaamste routes tussen de installatieruimten en de gebieden waar de installatiecomponenten worden afgeleverd.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het beleidsstuk, waarin de relevante clausules zijn gemarkeerd.

Toelichting

-

Referenties

- ISO 15686 (Gebouwen en bouwwerken, Onderhoudsplan, deel 1)

Zijn de adviezen van de gekwalificeerde veiligheidspreventie-adviseur opgevolgd?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er is geen beveiligingsadvies opgesteld	0 punten
☐	Nee, de adviezen zijn niet opgevolgd	0 punten
☐	De kleine adviezen zijn opgevolgd en uitgevoerd	2 punten
☐	De grote adviezen zijn opgevolgd en uitgevoerd	2 punten
☐	Alle adviezen (groot en klein) zijn opgevolgd en uitgevoerd	4 punten
☐	Niet uitgevoerde wijzigingen staan in een actieplan om binnen een jaar te worden uitgevoerd	1 punt
☐	Er zijn volgens het advies geen wijzigingen nodig	4 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Het adviesrapport met daarin de te nemen maatregelen en bewijs dat maatregelen zijn opgevolgd en uitgevoerd.

Of

een actieplan met daarin de werkzaamheden die binnen een jaar nog worden uitgevoerd.

Toelichting

Adviezen mogen als opgevolgd of uitgevoerd worden beoordeeld indien als een voorgedragen oplossing is afgekeurd door een andere gezaghebbende instantie.

Referenties

-

Is het asset voorzien van een goedgekeurd inbraak alarminstallatie?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>4 punten</i>

Criteria

Het inbraak alarmsysteem dient goedgekeurd te zijn volgens BORG 2005 versie 2.

Bewijsvoering

Documentatie die aantoont dat de alarminstallatie is goedgekeurd conform de Nationale Beoordelingsrichtlijn BORG 2005 versie 2. Dit mag ook visueel aangetoond worden aangevuld met een foto.

Toelichting

Andere certificaten kunnen eventueel ook goedgekeurd worden indien deze aantoonbaar minimaal gelijkwaardig zijn. Als gelijkwaardig wordt ook beschouwd: 24-uursbewaking mét camera's waarmee opvolging wordt geborgd.

Bij winkelcentra zal dit veelal de verantwoordelijkheid van de eigenaar zijn.

Referenties

-

Is de BORG gecertificeerde inbraak alarminstallatie aangesloten op een 24-uurs alarmcentrale?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er is geen BORG gecertificeerde alarminstallatie	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>4 punten</i>

Criteria

Volgens de definitie in de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (WPBR) zijn particuliere alarmcentrales bedrijven waar alarmsignalen binnenkomen van elektronische alarmsystemen, en die er voor moeten zorgen dat op een alarmsignaal actie wordt genomen. Indien een bedrijf onder deze definitie valt dient de particuliere alarmcentrale op grond van deze wet een vergunning te hebben van de Minister van Justitie.

Bewijsvoering

Documentatie die aantoont dat het alarmsysteem is aangesloten op een gecertificeerde particuliere alarmcentrale.

Toelichting

-

Referenties

-

Kan het gebouw aan een andere gebruiksfunctie aangepast worden?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Ja	4 punten
☐	Nee	0 punten

Criteria

Het betreft hier mogelijkheden als verplaatsbare binnenwanden, installaties die uitgebreid of verminderd kunnen worden, doorbreekbare vloeren, scheiding van draagconstructie en gevel.

Bewijsvoering

Documentatie waaruit dit blijkt, bijvoorbeeld de uitgangspunten van het ontwerp of documentatie waaruit scheiding constructie en gevel blijkt.

Toelichting

Als voorbeeld kan gekeken worden of een kantoorgebouw is aangepast te worden naar studentenhuysvesting.

Voor retail kan gekeken worden of ruimten gescheiden of gecombineerd kunnen worden.

Referenties

-

Wat is de milieubelasting van de materialen die in het gebouw zijn verwerkt?

PART

Asset

Maximaal: 20 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 20 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
--------------------------	---------------------	-----------------

Gemiddelde leeftijd gebouw antwoordopties

Antwoordopties volgens de DGBC rekentool en de gemiddelde leeftijd van het gebouw:

☐	< 10 jaar	<i>1 punt</i>
☐	10 - 19 jaar	<i>2 punten</i>
☐	20 - 29 jaar	<i>4 punten</i>
☐	30 - 39 jaar	<i>6 punten</i>
☐	40 - 49 jaar	<i>8 punten</i>
☐	= > 50 jaar	<i>10 punten</i>

MPC berekening antwoordopties

Antwoordopties voor milieubelasting volgens de MPC berekening voor utiliteit:

☐	Waar de milieuprestatie boven het referentieniveau ligt	<i>1 punt</i>
☐	Waar de milieuprestatie tot 10% onder het referentieniveau ligt	<i>6 punten</i>
☐	Waar de milieuprestatie ten minste 10% lager ligt dan het referentieniveau	<i>8 punten</i>
☐	Waar de milieuprestatie ten minste 20% lager ligt dan het referentieniveau	<i>10 punten</i>
☐	Waar de milieuprestatie ten minste 30% lager ligt dan het referentieniveau	<i>12 punten</i>
☐	Waar de milieuprestatie ten minste 40% lager ligt dan het referentieniveau	<i>14 punten</i>
☐	Waar de milieuprestatie ten minste 50% lager ligt dan het referentieniveau	<i>16 punten</i>
☐	Waar de milieuprestatie ten minste 60% lager ligt dan het referentieniveau	<i>18 punten</i>
☐	Waar de milieuprestatie ten minste 70% lager ligt dan het referentieniveau	<i>20 punten</i>

Criteria

Om de milieubelasting en prestatie van een gebouw te bepalen worden zijn twee manieren beschikbaar:

1. Bepaling van de milieubelasting middels de door de DGBC beschikbaar gestelde rekentool waarmee de 'gemiddelde leeftijd van het gebouw' wordt bepaald, hiermee kunnen maximaal 10 punten worden verdiend.
2. Bepaling van de milieubelasting middels een materiaal milieuprestatie coëfficiënt (MPC), met een door de DGBC toegestane bepalingsmethodiek, hiermee kunnen maximaal 20 punten worden verdiend.

De milieubelasting van de materialen in een gebouw worden berekend met een MPC berekening. Een MPC berekening kan worden uitgevoerd met door SBK goedgekeurde instrumenten die zijn vermeld onder: <https://www.milieudatabase.nl/index.php?id=instrumenten>

Het referentieniveau staat per functie en per database versie op: <https://www.milieudatabase.nl/index.php?id=referentie>

De daarin goedgekeurde methodieken voor bestaande bouw zijn:

- Greencalc+
- GPR Gebouw
- De Materialentool van de DGBC: http://www.dgbc.nl/wat_doet_dgbc/materialentool

Voor de gebouwen waarvoor geen MPC berekening is uitgevoerd kan gebruik gemaakt worden van de (eenvoudiger) rekentool die is ontwikkeld voor de DGBC. Deze gaat uit van een aantal kerngegevens van gebouwen waarbij met name de grote milieubelastende factoren worden meegenomen.

De berekening van zowel de rekentool als de MPC dient door een deskundige opgesteld te zijn, de opsteller mag intern zijn of extern. De deskundigheid van de opsteller wordt aangetoond middels opleidingen, cursus of ervaring.

Bewijsvoering

Bij gebruikmaking van een MPC berekening dient de berekening of in ieder geval de berekende schaduwprijs van het gebouw en de rekenmethodiek met versienummer beschikbaar gesteld te worden. Tevens dient duidelijk te worden dat de berekening is opgesteld/goedgekeurd door een ervaren persoon met een passende opleiding.

Bij gebruikmaking van de door de DGBC beschikbaar gestelde rekentool, via http://www.breeam.nl/bestaande_bouw/downloads_bestaande_bouw:

- Rekentool gemiddelde leeftijd gebouw

Toelichting

Het verschil in punten tussen de berekening volgens de rekentool en de MPC is gekozen om de detailbenadering van de MPC rekenwijze te waarderen. De uitkomst is minder gebaseerd op algemene aannames voor een bepaalde bouwperiode of bouwstijl en is specifiek opgesteld voor het gebouw en alle aanwezige materialen en niet alleen op leeftijd van gebouwonderdelen.

Referenties

Bepalingmethode SBK instrumenten:

- <https://www.milieudatabase.nl/index.php?id=instrumenten>

Is bescherming aangebracht aan gedeelten van het asset met een verhoogd risico op beschadigingen?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen beschermende voorzieningen getroffen	<i>0 punten</i>
☐	Waar de geleverde bewijsvoering aantoont dat de er voorzieningen zijn getroffen om de bij criteria genoemde kwetsbare plaatsen extra te beschermen	<i>2 punten</i>

Criteria

Gebieden met een verhoogd risico zijn ter plaatse van ruimten met druk voetgangersverkeer of waar voertuig- of (steek) wagentransport plaatsvindt zoals expeditieruimten, opslagruimten, aan- en afvoerplaatsen, in- en uitgangen van parkeerfaciliteiten en de fietsenstalling.

Maatregelen kunnen bestaan uit toegepaste (robuuste) materialen, verduurzamende maatregelen of beschermende afwerking.

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's van kwetsbare gebieden en de getroffen maatregelen.

Toelichting

-

Referenties

-

Afval

Is er op het perceel ruimte gescheiden inzamelen van verschillende afvalstromen?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er is niet voldoende ruimte	0 punten
☐	Ja, er is voldoende ruimte voor het scheiden van 1 afvalstroom	0 punten
☐	Ja, er is voldoende ruimte voor het scheiden van 2 afvalstromen	1 punt
☐	Ja, er is voldoende ruimte voor het scheiden van 3 afvalstromen	2 punten
☐	Ja, er is voldoende ruimte voor het scheiden van 4 afvalstromen	3 punten
☐	Ja, er is voldoende ruimte voor het scheiden van meer dan 4 afvalstromen	4 punten
☐	Er worden meer dan 4 afvalstromen ingezameld, de ruimte is echter beperkt en er zijn voldoende organisatorische maatregelen getroffen om overlast te voorkomen	2 punten

Criteria

Of er voldoende ruimte is wordt bepaald door de hoeveelheid afval en de wijze waarop dit wordt ingezameld. Relatief kleinere ruimten kunnen toch aantoonbaar voldoende zijn bij bijvoorbeeld gebruikmaking van een perscontainer of een hogere ophaalfrequentie.

Indien de ruimte netjes en verzorgd is en er geen overvloed aan inzamelmiddelen aanwezig is, mag aangenomen worden dat er voldoende ruimte is.

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's van een reguliere situatie is hierbij voor bestaande bouw voldoende. Bij aanvullende maatregelen dient bijvoorbeeld een foto van de perscontainer toegevoegd te worden en de ophaalfrequentie per afvalstroom. Indien gewenst door de assessor kan aanvullend fotomateriaal gevraagd worden van een moment vlak voordat het afval wordt opgehaald.

Bij retail kunnen punten worden verkregen indien alle huurders het voor de eigen afvalstromen hebben geregeld of wanneer er een centrale gescheiden afvalinzameling plaatsvindt. Hier dient dat wel voor alle voorkomende afvalstromen inzameling mogelijk te zijn.

Bij twijfel over kunnen de bovenstaande getallen uit BREEAM NL WST 3 als richtlijn worden gehanteerd. De gescheiden inzameling mag verdeeld worden over meerdere ruimten.

- 2 m² per 1000 m² netto vloeroppervlak (NVO) voor assets of 10 m² NVO voor assets > 5000 m² (in totaal voor alle stromen)
- Aanvullend 2 m² per 1000 m² NVO bij assets of aanvullend minimaal 10 m² NVO bij assets > 5000 m² waarin catering is voorzien.

Toelichting

Afvalstoffen die in ieder geval apart ingezameld dienen te worden als ze aanwezig zijn (naast restafval wat niet als aparte stroom wordt gezien maar als verzameling); papier en karton, elektronica, plastic folie en (steenachtig)puin. Het vrijkomen van hoeveelheden per afvalstroom bepaalt voor welke stromen er voldoende ruimte aanwezig dient te zijn.

Afvalstoffen	Richtlijn afvalscheiding (maximale herbruikbare hoeveelheid per week in het restafval)
Elektrische en elektronische apparatuur	0 kg
Papier en karton	0 kg
Folie	0 kg
EPS (piepschuim)	1 rolcontainer van 240 liter (± 3 kg)
Plastic bekertjes	± 500 bekertjes
Overige kunststoffen	25 kg
Autobanden	5 banden
GFT/Swill	200 kg
Groenafval	200 kg
Houten pallets	2 pallets (± 40 kg)
Overig houtafval	40 kg
Glazen verpakkingen	rolcontainer van 240 liter = 30 kg
Metalen	40 kg
Steenachtig materiaal/puin	0 kg; bij incidentele hoeveelheden 1m ³
Textiel	40 kg
Glas- en steenwol	25 kg
Overig afval: bedrijfs- of processpecifiek	afhankelijk van situatie

Toelichting

-

Referenties

- Activiteitenbesluit: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/afval/afvalpreventie/afvalscheiding/>

Landgebruik en ecologie

Welk(e) landschap(pen) zijn er binnen de grenzen van het perceel aanwezig?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Het perceel is geheel bebouwd en/of verhard	0 punten
☐	Er is sprake van eenvoudig beheersbaar gestructureerd landschap	0 punten
☐	Er is grasland / weiland met een bloemenrijkdom	0 punten
☐	Er is heideland met planten die gedijen op zure grond zoals heide en stekelbrem	0 punten
☐	Er is water in de vorm van een vijver, meer of moeras	0 punten
☐	Er is water in de vorm van een rivier, stroom, of kanaal	1 punt
☐	De inrichting van het perceel is in overleg met een ecooloog of landschapsontwerper ontworpen en er is gebruik gemaakt van inheemse beplanting die geen bewatering heeft	2 punten
☐	Er is bos met diverse soorten bomen	2 punten
☐	Divers landschap met 2 of meer van bovenstaande soorten	4 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn de volgende voorzieningen beschikbaar/ aangebracht?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Plantenbakken	1 punt
☐	Groene wanden en verticale habitats	2 punten
☐	Groen of bruin dak	2 punten
☐	Meer dan één van bovenstaande opties	3 punten
☐	Alle in de vraag genoemde opties	4 punten

Criteria

Bij met name plantenbakken dient gekeken te worden of er een ecologische meerwaarde wordt geboden en niet alleen een visuele bijdrage. Er dient sprake te zijn van een inrichting/ontwerpedachte voor de omgeving (en niet alleen voor de mens).

Bij meerdere assets op 1 terrein mag bij de beoordeling van 1 asset het gehele terrein meegenomen worden, mits het groen wel gelijkmatig verdeeld is over dit terrein.

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's, eventueel een rapport of advies over de ecologische meerwaarde.

Toelichting

-

Referenties

-

LE101

Voorzieningen voor dieren

Zijn er voorzieningen voor dieren?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Vleermuiskastjes	2 punten
☐	Vogelkastjes	2 punten
☐	Kastjes voor ongewervelde dieren (bijvoorbeeld bijenkast)	2 punten
☐	Het gebouw bevat (bouwkundige) voorzieningen voor dieren	2 punten
☐	Meer dan een van bovenstaande opties	3 punten
☐	Alle bovenstaande opties	4 punten

Criteria

Bij voorkeur worden maatregelen toegepast aan de hand van een ecologisch rapport of advies van een deskundige.

Gebouwen zelf kunnen, ook zonder de aanwezigheid van 'kastjes' geschikt zijn voor dieren. It kan bijvoorbeeld door de aanwezigheid van spouwmuren met open stootvoegen. Als de hoge open stootvoegen 1,5 cm breed zijn en de isolatieruimte erachter minimaal 2 cm diep is, is dit een heel geschikte voorziening voor vleermuizen.

Gebouwen kunnen ook openingen bieden die geschikt zijn als nestgelegenheid voor vogels.

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's en indien beschikbaar een rapport of advies met betrekking tot de ecologische meerwaarde.

Indien het gebouw zelf voorzieningen bevat kan dit ook met visuele inspectie en foto's worden aangetoond, eventueel aangevuld met een document, als een PvE, ontwerpeisen of een nieuwsbrief-item.

Toelichting

Het plaatsen van voorzieningen wordt gewaardeerd met punten. Uiteraard is het beter als er ook een ecologische

LE101

Voorzieningen voor dieren

meerwaarde aangetoond kan worden, voor bestaande bouw hoeft dat echter niet aangetoond te worden omdat het totale aantal punten voor de voorzieningen relatief laag is.

Referenties

-

Vervuiling

Heeft het bedrijf directe of indirecte lozingen op het oppervlaktewater heeft. En heeft de organisatie hiervoor een lozingsvergunning?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee, er is geen vergunning	<i>0 punten</i>
☐	Geen lozingsvergunning vereist, omdat er geen directe of indirecte lozingen worden gedaan	<i>2 punten</i>
☐	Ja, er is een lozingsvergunning beschikbaar	<i>2 punten</i>

Criteria

Bij een normaal gebruik als kantoor of retail, zonder specifieke functies mag aangenomen worden dat deze niet is vereist en kan de antwoordoptie waarin staat dat geen vergunning is vereist ingevuld worden.

Een lozingsvergunning is verplicht indien de organisatie riool- of fabriekswater in waterwegen als rivieren, beken, kanalen, grondwater of de zee loost. De lozingsvergunning valt sinds 22 december 2009 onder de Waterwet, indirect verbonden aan de Wet Milieubeheer.

Bewijsvoering

Visuele inspectie of er functies zijn die een lozingsvergunning noodzakelijk maken.
Indien er wel een vergunning nodig is, een kopie van de vergunning.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn er vloeistofafscheiders aanwezig in het afvoersysteem van de parkeerplaatsen en/of de keuken?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Asset heeft geen externe ruimte voor parkeren die een vloeistofafscheider nodig hebben	<i>2 punten</i>
☐	Ja, er zijn olieafscheiders geplaatst waar voertuigen worden gebruikt en/of geparkeerd	<i>2 punten</i>
☐	Ja, er zijn vetafscheiders geplaatst in de keuken(s)	<i>2 punten</i>
☐	Ja, er zijn olieafscheiders geplaatst waar voertuigen worden gebruikt en/of geparkeerd en vetafscheiders aanwezig in de keuken(s)	<i>4 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's van installaties, dan wel de constatering dat deze niet nodig/aanwezig zijn.

Toelichting

-

Referenties

-

Staat het asset in een gebied met een hoog overstromingsrisico?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Laag risico	<i>4 punten</i>
☐	Gemiddeld risico	<i>2 punten</i>
☐	Hoog risico	<i>0 punten</i>

Criteria

Het overstromingsrisico voor uw Asset wordt bepaald aan de hand van de zogenaamde risicokaart die online te benaderen is met de volgende stappen:

- Ga naar <http://nederland.risicokaart.nl/>
- Kies aan de linkzijde van het scherm voor invoer van de viercijferige postcode
- Voer de zescijferige postcode in en bevestig deze door op de blauwe tekst te klikken.
- Kies aan de rechterkant van het scherm voor thema overstroming
- Vink hier alle opties af behalve de opties onder "overstroming onbedijkte rivier"
- Het risico wordt weergegeven door een vinkje bij de volgende opties:
 - » Laag risico is 1 op 250 en de postcode wordt niet blauw op de kaart
 - » Gemiddeld risico is 1 op 250 en het perceel wordt blauw
 - » Groot risico is 1 op 50 en het perceel wordt blauw
- Zoom het beeld uit tot de locatie herkenbaar wordt middels een straatnaam of herkenningspunt in de omgeving.
- Maak een schermafdruck

Bewijsvoering

Schermafdruck van de risicokaart met daarop de het overstromingsrisico voor het asset weergegeven. Het gebied dient duidelijk herkenbaar te zijn.

Toelichting

In heel Nederland is het risico op overstroming vanaf de zee groter dan 1 op 10.000 jaar. Alleen indien het asset in de buurt van een rivier ligt moet het risico op overstroming door een rivier worden bepaald.

Grote delen van Nederland worden tegen het water beschermd door waterkeringen (dijken, duinen en kunstwerken). Een aaneengesloten ring van waterkeringen die min of meer even hoog zijn, wordt een dijkkring genoemd. Ook hoger gelegen gebieden kunnen onderdeel van een dijkkring zijn. Het land binnen de ring wordt dijkkringgebied genoemd. Het dijkkringgebied en het vereiste beschermingsniveau van elke dijkkring zijn wettelijk vastgelegd in de Wet op de Waterkering.

Referenties

-

Indien het asset in een gebied met een middelmatig of hoog overstromingsrisico staat: bevinden alle gevoelige ruimten/functions in het asset zich boven de overstromingslijn?

PART

Asset

Maximaal: 3 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 3 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Het asset staat in een gebied met laag risico	<i>3 punten</i>
☐	Ja	<i>3 punten</i>

Criteria

Onder gevoelige ruimten worden ruimten verstaan, waar zich voor het milieu schadelijke stoffen bevinden, of apparatuur, die bij blootstelling aan water schadelijke stoffen gaat afscheiden, dan wel ruimtes welke zijn afgewerkt met materialen die bij langdurige blootstelling aan water schadelijke stoffen gaan afscheiden.

Qua installaties kan men denken aan serverruimten, noodstroomaggregaten, brandstoftanks, koelinstallaties.

Bewijsvoering

Bevestiging dat alle gevoelige ruimten zich boven de overstromingslijn bevinden, en een document waarin deze overstromingslijn is aangegeven.

Schermafdruck waarmee wordt aangetoond dat het asset zich in een laagrisicogebied bevindt (volgens POL003).

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn ruimten die gevaar lopen op overstromingsschade voldoende beschermd?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Het asset staat in een gebied met laag risico	4 punten
☐	Ja	4 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Bevestiging dat alle ruimten die gevaar lopen voldoende bestand zijn tegen overstroming of makkelijk kunnen herstellen van, locatie/beschrijving van de oplossing voor visuele inspectie door assessor, of tekeningen met elasticiteitskenmerken.

Schermafdruck waarmee wordt aangetoond dat het asset zich in een laagrisicogebied bevindt volgens POL003.

Toelichting

-

Referenties

-

Is er advies van deskundigen ingewonnen over de toepassing van een Sustainable urban Drainage Systems (SuDS) en zijn de gedane aanbevelingen doorgevoerd?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Er is advies van deskundigen ingewonnen	1 punt
☐	Er is advies van deskundigen ingewonnen en de meeste aanbevolen SuDS-maatregelen zijn doorgevoerd	2 punten
☐	Alle aanbevolen SuDS-maatregelen zijn doorgevoerd	2 punten
☐	Volgens advies van deskundigen zijn er geen relevante SuDS-maatregelen om door te voeren	2 punten

Criteria

Als u bij vraag POL003 hebt aangegeven dat het asset in een laag risicogebied ligt, dan mag u hier aangeven dat er volgens advies van deskundigen geen relevante maatregelen zijn om uit te voeren (de laatste antwoordoptie).

Bewijsvoering

Bevestiging dat advies is ingewonnen, rapport met details over het advies, dossiers van handelingen/werkzaamheden naar aanleiding van het advies.

Schermafdruck waarmee wordt aangetoond dat het asset zich in een laagrisicogebied bevindt.

Toelichting

In sommige gevallen, waar het risico van vervuiling laag is en mogelijke morsingen klein zijn, kunnen olieafscidders niet vereist zijn als duurzame stedelijke waterbergings- en infiltratiesystemen zijn gespecificeerd

Referenties

- http://en.wikipedia.org/wiki/Sustainable_urban_drainage_systems

Zijn er koelinstallaties aanwezig die CFK's of HCFK's of andere stoffen bevatten die de ozonlaag afbreken?

PART

Asset

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Ja, er wordt gekoeld middels CFK's en/of HCFK's	0 punten
☐	De totale lading van koelinstallaties met een ODP van >0 is minder dan 5 kg	1 punt
☐	Alle gebruikte koelinstallaties hebben een ODP van nul	2 punten
☐	De totale lading van de koelinstallaties is minder dan 5 kg	2 punten
☐	Er worden vaste koelmiddelen gebruikt	2 punten
☐	Er worden geen koudemiddelen gebruikt	2 punten

Criteria

Als de eigenaar centrale installaties heeft dient hiervoor eerst een antwoordoptie gekozen te worden. Als er ook installaties van de gebruiker aanwezig zijn dienen deze mee te worden gewogen. Als er bij een van beiden een airconditioning of koeling aanwezig is die slechter "scoort" dan de installatie van de eigenaar dient deze antwoordoptie gekozen te worden.

Bewijsvoering

Een verklaring waarin aangegeven wordt dat er geen koudemiddelen worden gebruikt, dan wel de berekening van de ODP en de bijbehorende conclusie.

Toelichting

CFK's (chloorfluorkoolwaterstoffen) zijn kunstmatige stoffen, die bestaan uit chloor (Cl), fluor (F) en koolstof (C). Het duurt vaak decennia voordat ze zijn afgebroken. Ze hebben een aantal zeer schadelijke gevolgen voor mens en milieu. Zo tasten ze de ozonlaag aan en dragen ze bij aan het broeikas effect.

Men gebruikt voor ozonafbrekend vermogen de afkorting ODP, van de Engelse term Ozone Depletion Potential. Het ODP, ozonafbrekend vermogen van een chemische stof, is een getal dat het relatief vermogen aangeeft van die stof om de ozonlaag af te breken, ten opzichte van trichloorfluormethaan (CFC-11).

Referenties

- Het F-Gassenbesluit en de ministeriële regeling Koeltechniek.

Maakt het asset gebruik van een airconditioning- of ander koudeopslag-/koelsysteem met koudemiddelen?

PART

Asset

Maximaal: 10 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 10 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee, er zijn geen koudemiddelen aanwezig	<i>10 punten</i>
☐	Ja, er zijn koudemiddelen aanwezig voor ruimtekouling	<i>0 punten</i>
☐	Ja, er zijn koudemiddelen aanwezig voor gekoelde (of diepvries) opslag van voedsel en/of drank	<i>1 punt</i>
☐	Ja, er zijn koudemiddelen aanwezig voor proceskouling, bijvoorbeeld servers of ICT apparatuur	<i>1 punt</i>
☐	Ja, er zijn koudemiddelen aanwezig, alle toegepaste koudemiddelen zijn minder schadelijk (H2O, CO2, NH3)	<i>5 punten</i>

Criteria

Als de eigenaar centrale installaties heeft dient hiervoor de antwoordoptie gekozen te worden. Als er ook installaties van de gebruiker aanwezig zijn dienen deze mee te worden gewogen.

Bewijsvoering

Documentatie waarin koudemiddelen zijn opgenomen, dit kan middels visuele inspectie en foto's. Bevestiging dat geen gebruik wordt gemaakt van koudemiddelen.

Toelichting

Deze vraag heeft geen betrekking op huis-tuin en keuken witgoed apparaten zoals een koelkast en een diepvries.

Het betreft alle installaties die gebruik maken van koudemiddelen, dus ook een warmtepomp telt mee.

Referenties

-

Wordt het asset verwarmd met lage uitstoot van NOx?

PART

Asset

Maximaal: 15 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 15 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Ja, er wordt gasgestookt verwarmd, de droge NOx-emissie is niet bekend	0 punten
☐	Ja, er wordt gasgestookt verwarmd met een berekende droge NOx-emissie is kleiner of gelijk aan 70 mg/kWh geleverde warmte-energie	10 punten
☐	Ja, er wordt gasgestookt verwarmd met een berekende droge NOx-emissie is kleiner of gelijk aan 50 mg/kWh geleverde warmte-energie	13 punten
☐	Ja, er wordt gasgestookt verwarmd met een berekende droge NOx-emissie is kleiner of gelijk aan 30 mg/kWh geleverde warmte-energie	15 punten
☐	Nee, de verwarming wordt niet op gas gestookt	15 punten
☐	Ja, er wordt verwarmd middels stadsverwarming (gasgestookt)	15 punten

Criteria

Voor gebouwen met een nieuwbouwcertificering kan de NOx uitstoot destijds berekend zijn als voor het credit is gekozen. De berekening daarvan kan hier ook gebruikt worden.

Voor bestaande gebouwen kan deze berekening ook gemaakt worden. Wanneer meerdere verwarmingssystemen bijdragen in de warmtevraag moet een gewogen gemiddelde NOx- emissie worden berekend op basis van de bijdrage van elk systeem aan de totale warmtevraag van het asset.

Bewijsvoering

Document waaruit blijkt hoe er verwarmd wordt (of de berekening van de droge NOx-emissie is opgenomen), dan wel visuele inspectie met foto van de installatie.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn er koelinstallaties aanwezig die gebruikmaken van HCFK's of andere koelmiddelen met een mondiale-opwarmingspotentieel (GWP) van meer dan 5?

PART

Asset

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Ja	0 punten
☐	Ja, er zijn koelinstallaties aanwezig, de totale hoeveelheid koelmiddelen van de koelinstallaties is < 5 kg	3 punten
☐	Ja, er zijn koelinstallaties aanwezig, alle gebruikte koelinstallaties hebben een GWP van < 5	4 punten
☐	Ja, er zijn koelinstallaties aanwezig, er worden enkel vaste koelmiddelen gebruikt	4 punten
☐	Er worden geen koelmiddelen gebruikt	4 punten

Criteria

Als de eigenaar centrale installaties heeft dient hiervoor eerst een antwoordoptie gekozen te worden. Als er ook installaties van de gebruiker aanwezig zijn dienen deze mee te worden gewogen. Als er bij een van beiden een airconditioning of koeling aanwezig is die slechter "scoort" dan de installatie van de eigenaar dient deze antwoordoptie gekozen te worden.

Bewijsvoering

Documentatie waaruit blijkt welke koelmiddelen aanwezig zijn, in welke hoeveelheden de berekende GWP. Indien geen koelmiddelen worden gebruikt kan dit verklaard worden.

Toelichting

Halonen of HCFK's zijn koolwaterstoffen die gehalogeneerd zijn, dat wil zeggen dat er een van de halogenen aan is toegevoegd op de plaats van een waterstofatoom, zoals chloor, broom of fluor. Het woord halon is een samentrekking van de Engelse term halogenated hydrocarbon. CFK's vormen een speciale groep halonen; ze bevatten chloor of fluor maar geen broom. Halonen zijn bijzonder stabiele stoffen en zijn bestand tegen zeer hoge temperaturen.

Mondiale-opwarmingspotentieel (GWP=Global Warming Potential) is een aanduiding voor de mate waarin een broeikasgas kan bijdragen tot de klimaatverwarming. De internationaal gebruikte afkorting is GWP (van Global Warming Potential). Het is een relatieve maat, die het aardopwarmingsvermogen van een broeikasgas aangeeft vergeleken met dat van koolstofdioxide (CO₂); meer bepaald, het opwarmingsvermogen in een periode van 100 jaar van 1 kg van het gas ten opzichte van 1 kg CO₂.

Het aardopwarmingsvermogen is afhankelijk van de gebruikte tijdsperiode; voor sommige gassen vergroot het wanneer een langere tijdsperiode wordt beschouwd, voor andere gassen verkleint het; dit hangt af van de levensduur van de gassen in de atmosfeer. De snelheid waarmee de concentratie van een gas in de atmosfeer vermindert in de tijd is niet altijd even goed gekend en daarom zijn niet alle waarden van het aardopwarmingsvermogen even betrouwbaar. Het aardopwarmingsvermogen van koolstofdioxide is per definitie gelijk aan 1.

Referenties

-

Kunnen hermetisch gesloten ruimten 110% van de daarin opgeslagen chemische stoffen bevatten?

PART

Asset

Maximaal: 5 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 5 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Geen hermetisch gesloten ruimten nodig, want op het perceel zijn geen vloeistoffen opgeslagen waarvoor dergelijke ruimten nodig zijn	<i>5 punten</i>
☐	Ja	<i>5 punten</i>

Criteria

In Nederland is de opvangcapaciteit voor gevaarlijke vloeistoffen vastgelegd in de PGS 15 onder artikel 3.9.1. Er dient aangetoond te worden dat hieraan wordt voldaan indien gevaarlijke vloeistoffen worden opgeslagen.

PGS 15, artikel 3.9.1. Productopvang

Een opslagvoorziening moet zodanig zijn geconstrueerd dat gelekte of gemorste gevaarlijke vloeistof redelijkerwijs niet uit de voorziening kan stromen. Daartoe moet de opslagvoorziening een opvangcapaciteit hebben van ten minste 110% van de inhoud van de grootste verpakking, doch (als dat meer is) ten minste 10% van de totale inhoud van de verpakkingen tezamen. De opvangvoorziening moet voldoende bestand zijn tegen de opgeslagen stoffen.

Aanvulling: De opvangcapaciteit geldt alleen voor vloeistoffen. Lege ongereinigde verpakkingen tellen daarbij niet mee.

Bewijsvoering

Documentatie waaruit blijkt dat er voldoende opvangcapaciteit is indien gevaarlijke vloeistoffen worden opgeslagen.

Bijvoorbeeld een tankcertificaat aangevuld met het volume van de opvangbak of een drempel bij de ingang van de ruimte en een berekening van het volume in relatie tot de opgeslagen hoeveelheid. Dit kan visueel gecontroleerd worden, aangevuld met foto's.

Toelichting

De opvangcapaciteit betreft in de ADR vastgestelde stoffen. Deze zijn weergegeven in bijgevoegde tabel.

Ondergrens

Voor hoeveelheden onder een bepaalde grens geldt de opvangcapaciteit niet. De ondergrenzen zijn opgenomen in de tabel op de volgende bladzijde. Als voorbeeld geldt voor aardolieproducten (klasse 3 volgens bovenstaande tabel) een

POL020

Opslagruimte chemische stoffen

ondergrens van 25 liter voor verpakkingsklasse II. Dus voor aardolieproducten in verpakkingsklasse II hoeft onder de 25 liter geen opvangcapaciteit aanwezig te zijn.

zie bijgevoegde tabel.

ADR

In PGS 15 zijn de uitgangspunten geïntegreerd die vanuit de Wabo, de Arbeidsomstandighedenwet- en regelgeving en aanvullend op het Bouwbesluit aan de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen worden verbonden. In PGS 15 is voor de indeling en definiëring van gevaarlijke stoffen met uitzondering van CMR-stoffen aangesloten bij de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. De classificatie van gevaarlijke stoffen vindt plaats conform de Europese overeenkomst ADR (Accord Européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route). Het ADR kent dertien klassen van gevaarlijke stoffen. In tabel 0.1 zijn deze klassen omschreven en voorzien van voorbeelden.

Tabel 0.1 — ADR-klassen van gevaarlijke stoffen

ADR-klasse	Omschrijving	Voorbeelden
1	Ontpofbare stoffen en voorwerpen	Zwart buskruit, springstoffen, ontslekers, vuurwerk
2	Gassen	Propan, zuurstof, stikstof, argon, koolstofdioxide, acetyleen, aerosolen (spuitbussen)
3	Brandbare vloeistoffen	Bepaalde oplosmiddelen, inkt, brandoplossingen, aardolieproducten
4.1	Brandbare vaste stoffen, zelfontledende vaste stoffen en vaste ontpofbare stoffen in niet explosieve toestand	Wrijningslucifers, zwavel, metaalpoeders
4.2	Voor zelfontbranding vatbare stoffen	Fosfor (wit of geel), diethylzink
4.3	Stoffen die in contact met water brandbare gassen ontwikkelen	Magnesiumpoeder, natrium, calciumcarbid
5.1	Oxiderende stoffen	Kaliumpermanganaat, natriumchloraat
5.2	Organische peroxiden	Dicumyl peroxide, di-propionyl peroxide
6.1	Gifige stoffen	Chloroform, arseen, kaliumcyanide
6.2	Infectieuze stoffen (besmettelijke stoffen)	Bacteriën, virussen, parasieten, schimmels, ziekenhuisafval
7	Radioactieve stoffen	Uranium-238, kobalt-60
8	Bijtende stoffen	Natriumhydroxide, zwavelzuur, zoutzuur
9	Diverse gevaarlijke stoffen en voorwerpen	Polychloorfenolen, lithiumbatterijen, aquatoxische stoffen, genetisch gemodificeerde organismen

Ondergrenzen

Ten behoeve van de werksfeer van PGS 15 zijn ondergrenzen vastgesteld. Daarbij is rekening gehouden met zowel de gevaaraspecten die bepaalde stoffen kunnen bezitten als wel de hoeveelheid verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen die voor een goede bedrijfsvoering als werkvoorraad mag worden beschouwd. In tabel 1.2 zijn de te hanteren ondergrenzen genoemd. Het hangt van het karakter en de grootte van het bedrijf af of de ondergrenzen per inrichting, gebouw, opslagvoorziening of anderszins gelden. Zie hiervoor ook de toelichting op voorschrift 3.1.2.

Tabel 1.2 — Te hanteren ondergrenzen en vrijstellingen

Gevaar conform de klasse zonder bijkomend gevaar ^a	Verpakkingsgroep	Ondergrens/vrijstelling kg of l ^b
Alle klassen	I	1
CMR-stoffen	n.v.t.	1
2 (UN 1950 Spuitbussen en UN 2037 Houders, klein, gas)	n.v.t.	50
3	II	25
3	III	50
4.1, 4.2, 4.3	II en III	50
5.1	II en III	50
5.2	LQ verpakkingen die stoffen bevatten met UN-nummer 3103, L.m. UN nummer 3110 (type C L.m F zonder temperatuurbeheersing)	30 ^c
6.1	II en III	50
6.2 categorie I3, I4	II en III	50
II	II en III	250
9	II en III	250
Totaal	-	50 voor klasse II en 9: 250 ^d
2 (Gasflessen)	n.v.t.	125 l waterinhoud

^a Voor de interpretatie van kg of l, zie paragraaf 1.7. Bij overschrijding is PGS 15 van toepassing. Voor verpakking(en) die onder het regime van gelimiteerde hoeveelheden (LQ, zie paragraaf 3.4 van het ADR) of vrijgestelde hoeveelheden (E, zie paragraaf 3.5 van het ADR) vallen geldt een aanvullende vrijstelling tot in totaal de dubbele hoeveelheid van de in tabel 1.2 genoemde hoeveelheid. Deze aanvullende vrijstelling geldt alleen indien de stoffen in de transportverpakking zijn opgeslagen.

^b Voor stoffen met een bijkomend gevaar is de laagste ondergrens/vrijstelling bepalend.

^c Hiermee wordt aangesloten op de in PGS 8 gehanteerde ondergrens.

^d Indien er sprake is van verschillende stoffen waarvoor verschillende ondergrenzen gelden, wordt de ondergrens overschreden wanneer de uitkomst (U) van de volgende formule gelijk is aan of groter is dan 1.

$$U = \frac{q_1}{Q_1} + \frac{q_2}{Q_2} + \frac{q_3}{Q_3} + \frac{q_4}{Q_4} + \dots$$

waarin:

q_v is de hoeveelheid van een bepaalde klasse in de desbetreffende verpakkingsgroep, conform de indeling in de eerste twee kolommen van Q tabel 1.2;

Q is de bij die klasse/verpakkingsgroep vermelde ondergrens conform derde kolom van tabel 1.2.

Opgemerkt wordt dat hoeveelheden van verpakte gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen die de voornoemde ondergrenzen niet overschrijden wel verantwoord moeten worden opgeslagen. Dat wil zeggen dat opslag niet op de werkvloer mag plaatsvinden tenzij het gaat om een hoeveelheid die als werkvoorraad kan worden aangeduid.

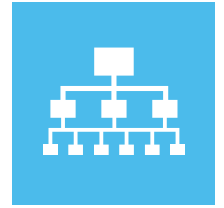
Referenties

PART 2: Beheer

Management

Is er een gebruikershandleiding voor het asset opgesteld en is deze beschikbaar en toegankelijk voor alle gebruikers in het asset?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

De gebruikershandleiding bevat de benodigde informatie voor het dagelijkse gebruik van het gebouw door de gebruikers, is eenvoudig beschikbaar (gedrukt of digitaal/online) en is gemakkelijk door de gebruikers te begrijpen.

In de gebruikshandleiding (of gebouwgid) is informatie in opgenomen over de bediening van bijvoorbeeld de verlichting ramen en de temperatuur, de huisregels, omgaan met calamiteiten, beschikbaarheid kantoorartikelen, klachten, meldingen, storingen, schoonmaak en aanwezige voorzieningen als toiletten, printers, afvalscheiding en koffie.

Bewijsvoering

De aanwezigheid van de gebruikshandleiding wordt door de assessor visueel vastgesteld tijdens de rondgang door het gebouw en aangevuld met een foto/weergave van in ieder geval de inhoudsopgave. De visuele constatering wordt door de assessor verwoord in het rapport van de rondgang.

Bij digitale beschikbaarheid kan de gebruikshandleiding worden opgevoerd als bewijsmateriaal, dit is geen verplichting. Bij gebouwen met een BREEAM NL nieuwbouwcertificaat kan de daarbij opgestelde gebruikshandleiding van MAN4 opgevoerd worden.

Toelichting

In de gebruikershandleiding kunnen de volgende onderwerpen opgenomen zijn:

- Bediening van temperatuur
- Bediening van verlichting
- bediening van ramen
- De huisregels
- Beschikbaarheid en bestellen van kantoorartikelen
- Optreden bij calamiteiten
- Informatie over gebouwinstallaties

MAN001

Gebruikershandleiding

- Beleid ten aanzien van energiebeheersing en milieuzorg
- Waterverbruik
- Transportfaciliteiten (Expeditieruimte, OV-halte)
- Afval- en milieubeleid waaronder de afvalscheiding
- Overwegingen bij herinrichting van ruimten
- Meldingsprocedures, klachten en storingen
- Training
- Algemene gebouwinformatie

De gebruikershandleiding kan opgenomen zijn in een B&O-handleiding (Beheer en Onderhoud).

Referenties

- BREEAM Nieuwbouw BRL MAN 4;
- NEN 5509, 1998 (Gebruikershandleidingen - Inhoud, structuur, formulering en presentatie);
- Nationaal pakket Duurzaam Bouwen, U443/S433 Gezond beheren van gebouwen – SBR;
- CIBSE Building log book toolkit (<http://www.cibse.org/index.cfm?go=publications.view&item=227>);

Heeft de verantwoordelijke organisatie een milieubeleid dat van toepassing is op de locatie?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er is geen milieubeleid	0 punten
☐	Ja, er is een milieubeleid ontwikkeld (alleen milieudoelstellingen geformuleerd)	1 punt
☐	Ja, er is een milieubeleid ontwikkeld dat o.a. milieu doelstellingen, werkgebied en streefcijfers bevat	2 punten
☐	Ja, het hierboven genoemde is beschikbaar en toegankelijk binnen de organisatie. Tevens zijn daarin de verantwoordelijkheden vastgelegd	3 punten
☐	Ja, het hierboven genoemde en het milieubeleid is conform ISO14001	4 punten

Criteria

Milieubeleid betreft een milieuplan en/of beheerssysteem waarin ingegaan wordt op doelstellingen, concreet nagestreefd resultaat, verantwoordelijken en planning.

Het gaat bij deze vraag om het beheer van het asset dus om het beleid van de eigenaar en hoe dat door de beheerder wordt vertaald naar dit asset. De gedetailleerdheid en omvang van het beleid hangt af van de organisatie, eventuele productie en de producten. Bij reguliere kantoor- en retail-activiteiten zullen de milieu-aspecten en eisen eenvoudig te formuleren zijn.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het milieubeleid en indien beschikbaar met bijbehorend ISO14001 certificaat.

Toelichting

Onderwerpen die in het milieubeleid beschreven kunnen zijn:

- Energie
- Water
- Afval
- Lucht

MAN002

Milieubeleid, -plan, -systeem

- Geluid
- Klimaat
- Gevaarlijke stoffen
- Natuur en landschap
- Internationale verdragen
- Financiële en economische instrumenten
- Milieu-effectrapportage en informatie

Referenties

Zie www.NEN.nl voor meer informatie over o.a.:

- ISO 26000
- ISO 14000
- NPR 9026

Beschikt het milieubeleid over geborgde verbeterdoelen?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er is geen milieubeleid en/of daarin gestelde doelen	0 punten
☐	Ja, er zijn verbeterdoelen gesteld voor energieverbruik	1 punt
☐	Ja, er zijn verbeterdoelen gesteld voor energie- en waterverbruik	2 punten
☐	Ja, er zijn verbeterdoelen gesteld voor energieverbruik en afvalbeheer/hergebruik	2 punten
☐	Ja, er zijn verbeterdoelen gesteld voor energie- en waterverbruik en afvalbeheer/hergebruik	3 punten
☐	Ja, er zijn verbeterdoelen gesteld voor alle bovengenoemde gebieden, plus andere hulpbronnen en duurzaamheidsindicatoren	4 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Een exemplaar van het milieubeleid met eventuele bijbehorende ISO certificaten (bijvoorbeeld ISO 14001). ISO26000 is uiteraard ook toegestaan.

Toelichting

Deze vraag sluit aan op de vorige vraag en gaat specifiek over de geformuleerde verbeterdoelstellingen. Als format kan bijvoorbeeld ISO 14001 gebruikt worden.

Referenties

Zie www.NEN.nl voor meer informatie over o.a.:

- ISO 26000
- ISO 14000
- NPR 9026

Zijn er tussen eigenaar en gebruiker afspraken vastgelegd over de milieuonderwerpen van het asset?

PART

Beheer

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er zijn geen afspraken gemaakt	0 punten
☐	Er zijn afspraken gemaakt, deze worden periodiek besproken, ze zijn echter niet vastgelegd	1 punt
☐	Ja bij 0 tot 25% van de gebruikers in het asset	2 punten
☐	Ja bij 25 tot 50% van de gebruikers in het asset	4 punten
☐	Ja bij 50 tot 75% van de gebruikers in het asset	6 punten
☐	Ja bij >75% van de gebruikers in het asset	8 punten

Criteria

De afspraken betreffen in ieder geval de KPI's van BREEAM (energie, water, afval) waarbij is opgenomen hoe verbeteringen worden gestimuleerd.

Bewijsvoering

Documenten die aantonen dat hieraan voldaan wordt. Bijvoorbeeld een Greenlease-contract of de notulen waarin dit periodiek wordt besproken en de beslissingen zijn opgenomen.

Voor de niet vastgelegde afspraken (1 punt) kan een verslag van een vergadering aantonen dat het periodiek wordt besproken. De assessor bepaald of dit voldoende aangetoond is middels bijvoorbeeld een vast agendapunt.

De stimuleringsmaatregelen kunnen zijn vastgelegd in een Greenlease of in de notulen van een periodiek overleg.

Toelichting

Indien er een enkele gebruiker in het Asset is, vervallen de antwoordopties met vermelding van de percentages 0-25, 25-50 en 50-75. Er kan dan 1 punt verkregen worden door niet vastgelegde afspraken of 8 bij wel gedocumenteerde afspraken.

Referenties

-

Zijn er onderhoudshandleidingen voor het asset beschikbaar en zijn deze toegankelijk?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja	2 punten

Criteria

Het ter beschikking stellen van de onderhoudshandleiding die betrekking heeft op de aanwezige installaties.

Bewijsvoering

De onderhoudshandleidingen kunnen tijdens de rondgang aan de assessor getoond worden. Visuele inspectie volstaat hier aangevuld met foto's van enkele inhoudsopgave locatie waar deze worden bewaard. Tevens dient de assessor te formuleren of bevestigen welke handleidingen aanwezig zijn. De handleidingen hoeven niet digitaal aangeleverd te worden.

Toelichting

De onderhoudshandleiding verschaft onder meer gedetailleerde technische en niet technische informatie. De technische informatie (o.a. bouwkundig en installatietechnisch) wordt voornamelijk gehanteerd door een technisch beheerder, onderhoudsmedewerkers en onderhoudsbedrijven. Het niet-technisch deel van de handleiding wordt voornamelijk gehanteerd door de gebruikers van het asset. Dit laatst is aan bod gekomen bij vraag 01002B.

In de handleiding kan informatie opgenomen zijn over:

- Informatie over gebouwinstallaties en de daarbij behorende specificaties en onderhoudsvorschriften.
- Onderhoudscontracten voor installaties
- Documentatie over periodieke keuringen van installaties
- Transportfaciliteiten
- Afval- en milieubeleid voor werkzaamheden
- Meldingsprocedures
- Training

Referenties

- BREEAM Nieuwbouw BRL MAN 4;
- NEN 5509, 1998 (Gebruikershandleidingen - Inhoud, structuur, formulering en presentatie);
- Nationaal pakket Duurzaam Bouwen, U443/S433 Gezond beheren van gebouwen –SBR;
- CIBSE Building logbook toolkit <http://www.cibse.org/index.cfm?go=publications.view&item=227>;

Is er in het asset een informatievoorziening aanwezig waar mededelingen inzake milieu en duurzaamheid naar gebruikers en bezoekers gecommuniceerd kunnen worden?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja, alleen voor gebruikers	<i>1 punt</i>
☐	Ja, voor zowel bezoekers als gebruikers	<i>2 punten</i>

Criteria

Onder informatievoorziening kan verstaan worden: mededelingenbord, beamer, digitaal scherm. De informatievoorziening wordt gebruikt om actuele informatie over te brengen, waaronder: energie-, water- en materiaalverbruik, milieu- en duurzaamheidsdoelstellingen, bijdrage aan goede doelen en dergelijke.

Bewijsvoering

De locatie van de informatievoorziening dient vastgesteld te worden tijdens de visuele inspectie. Ter bewijsvoering dient een foto opgevoerd te worden waarmee de locatie en de onderwerpen duidelijk worden.

Toelichting

-

Referenties

-

Beschikt de organisatie over een milieuvriendelijk/ duurzaam inkoopbeleid met daarin opgenomen eisen ten aanzien van materialen, producten en diensten?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet / anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>4 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Een beleidsstuk waarin beleid ten aanzien van relevante materialen, producten en diensten zijn opgenomen.

Toelichting

Het betreft hier duurzaam inkoopbeleid, onder meer gericht op dagelijks onderhoud, (interne) verhuizingen, herstel- en opknopwerkzaamheden en herinrichting.

Gebouwen waarin overheidsdiensten zijn gevestigd dienen in principe te voldoen aan de gestelde criteria voor duurzaam inkopen. Dit dient wel per gebouw bevestigd te worden.

Referenties

- Voor meer informatie omtrent 'duurzaam inkopen' zie Rijksoverheid-duurzaam inkopen, MVO Nederland of Agentschap NL.
- <http://www.pianoo.nl/duurzaaminkopen/productgroepen>

Wat is de reikwijdte van het milieuvriendelijke/ duurzame inkoopbeleid?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere antwoorden zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er is geen milieuvriendelijk of duurzaam inkoopbeleid	0 punten
☐	De organisatie vermindert actief het gebruik van schadelijke materialen	1 punt
☐	De organisatie werkt samen met de toevoerketen aan een reductie van de milieu-effecten	1 punt
☐	Er wordt rekening gehouden met de milieu-effecten van materialen en daarbij wordt gewerkt met streefcijfers om de negatieve effecten te beperken	1 punt
☐	Er wordt rekening gehouden met de CO ₂ -uitstoot als gevolg van materiaalvervoer en daarbij wordt gewerkt met streefcijfers om de uitstoot te beperken	1 punt
☐	Er is een milieuvriendelijk of duurzaam inkoopbeleid, maar het heeft geen betrekking op bovenstaande punten	1 punt

Criteria

-

Bewijsvoering

Een beleidsstuk waarin beleid ten aanzien van relevante materialen, producten en diensten zijn opgenomen. Het betreft hier asset en beheer gerelateerde inkoop.

Toelichting

Indien de laatste antwoordoptie is gekozen kunnen geen andere antwoorden opgevoerd worden.

Het betreft hier duurzaam inkoopbeleid, onder meer gericht op dagelijks onderhoud, (interne) verhuizingen, herstel- en opknopwerkzaamheden en herinrichting.

Gebouwen waarin overheidsdiensten zijn gevestigd dienen in principe te voldoen aan de gestelde criteria voor duurzaam inkopen. Dit dient wel per gebouw bevestigd te worden.

Asset- en beheergerelateerde inkoop betreft zaken voor onderhoud, reparatie, materialen en bijvoorbeeld schoonmaak.

Inkoop van gebruiksgoederen (printerpapier, toiletpapier) vallen niet onder deze vraag.

Referenties

- Voor meer informatie omtrent 'duurzaam inkopen' zie Rijksoverheid-duurzaam inkopen, MVO Nederland of Agentschap NL.
- <http://www.pianoo.nl/dossiers/duurzaam-inkopen-1>
- <http://www.mvonederland.nl/>
- <http://www.pianoo.nl/duurzaaminkopen/monitor>
- <http://www.pianoo.nl/duurzaaminkopen/criteria>

Gezondheid

Is er een akoestisch onderzoek uitgevoerd en zijn de maatregelen uitgevoerd?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja, er is intern onderzoek gedaan en er zijn maatregelen toegepast	2 punten
☐	Ja, er is een rapport beschikbaar met uitgevoerde of ingeplande maatregelen	4 punten

Criteria

Het onderzoeksrapport (niet ouder dan vijf jaar) dient door een gekwalificeerd akoestisch adviseur te zijn opgesteld conform NEN-EN 140 of conform NEN 5077 (incl. NPR 5092 en NPR 5097). Wanneer de aanpassingen aantoonbaar (middels verklaring) binnen een jaar ingepland zijn mag met 'ja' beantwoord worden.

Primair moet galm en geluidswering gevel kloppen, vervolgens installatiegeluid, dan geluidswering inwendige scheidingsconstructies.

Het interne akoestische onderzoek (niet volgens NEN 140) mag gebruikt worden als aantoonbare maatregelen zijn getroffen. Tevens kan deze antwoordoptie gekozen worden voor kledingwinkels waarbij het uitgangspunt is dat de kleding geluid absorbeert.

Bewijsvoering

Het rapport conform NEN 140 voor Akoestiek, aangevuld een overzicht van uitgevoerde maatregelen, dan wel de planning (met opdrachtverstrekkingen) voor deze uitvoering.

Toelichting

-

Referenties

- Bouwbesluit, actuele versie
- NEN-ISO 140 Akoestiek
- NEN 5077 Geluidswering in gebouwen

Wordt het binnenklimaat gemonitord en geregeld binnen gestelde limieten voor temperatuur, luchtvochtigheid, CO, CO2, NOx?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er wordt niet gemeten	0 punten
☐	Ja, de temperatuur en de luchtvochtigheid worden gemeten en de limieten zijn strenger gesteld dan de nationale richtlijnen	1 punt
☐	Ja, de temperatuur, luchtvochtigheid en CO2 worden gemeten en de limieten zijn strenger gesteld dan de nationale richtlijn	2 punten
☐	Ja, de temperatuur, luchtvochtigheid, CO2 en CO worden gemeten en de limieten zijn strenger gesteld dan de nationale richtlijnen	3 punten
☐	Ja, de temperatuur, luchtvochtigheid, CO2, CO en NOx worden gemeten en de limieten zijn strenger gesteld dan de nationale richtlijnen	4 punten

Criteria

Hanteer de WHO richtlijnen, http://www.who.int/phe/health_topics/outdoorair/outdoorair_agq/en/index.html

Bewijsvoering

Document waaruit blijkt dat de genoemde limieten zijn gesteld en recente resultaten van metingen.

Toelichting

Interpretatie op deze credit is dat CO2 continu gemonitord wordt in ruimtes met sterk wisselende bezetting. In overige ruimte is monitoren van CO2 meer dan 4 keer per jaar (ieder seizoen) voldoende. Overige aspecten in de lucht minder relevant voor kantoren, temperatuur heeft ook niet met luchtkwaliteit te maken en wordt apart bekeken bij comfort vragen.

Referenties

- ISSO-publicatie 103 Monitoring van Duurzaam Beheer en Onderhoud.
- Handboek BKK; http://www.nvbv.org/Bestanden/Handboek/NVBV_Handboek_BKK_versie_1_0_juni_2011.pdf
Hierin zijn waarden opgenomen voor: CO2 op bladzijde 82 en voor NO2 op bladzijde 79.

Worden er tijdens opknop-/renovatie-/schilder-/ behangwerkzaamheden maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat blootstelling aan chemische stoffen en stof voor de gebruikers wordt geminimaliseerd?

PART

Beheet

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja, de ventilatiecapaciteit is voor de ruimte verhoogd	<i>1 punt</i>
☐	Ja, er zijn stofschotten geplaatst of de ruimte is afgesloten voor gebruikers gedurende de werkzaamheden	<i>1 punt</i>
☐	Ja, er wordt alleen gebruik gemaakt van stofvrije en emissievrije producten	<i>1 punt</i>
☐	Ja, minimaal twee van bovengenoemde maatregelen zijn getroffen	<i>2 punten</i>
☐	Ja, de ruimte (en het ventilatiesysteem) is volledig afgesloten voor gebruikers gedurende de werkzaamheden	<i>2 punten</i>

Criteria

Beperken van gezondheidsrisico's gerelateerd aan slecht binnenklimaat, door activiteiten die het binnenklimaat negatief beïnvloeden te beperken tot perioden dat het asset niet in gebruik is. Denk hierbij aan stofschotten, extra ventileren, oplosmiddelarme verf en lijm, aangepaste (renovatie)werktijden, afsluiten ruimte/afdeling van toegang voor gebruikers en afsluiten van ventilatie.

Indien de ruimtes / verdiepingen afsluitbaar zijn en geheel ontruimt worden tijdens werkzaamheden, mogen de punten ook toegekend worden.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het beleidsstuk (bijvoorbeeld een PvE voor werkzaamheden of een verhuisplan) waarin de clausule met de maatregelen is gemarkeerd, of een exemplaar van een recent project waarin dit is bepaald.

Toelichting

-

Referenties

-

Is er beleid om het gebruik van materialen/stoffen die schadelijke vluchtige organische stoffen (VOS) uitstoten, te minimaliseren?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja	2 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Een exemplaar van het beleidsstuk waarin de clausule over het minimaliseren van VOS-uitstotende materialen en stoffen is gemarkeerd. Dit mag opgenomen zijn in het onderhoudsbeleid/onderhouds handboek.

Als typische bewijslast kan ook gelden: beleid dat inspeelt op (inkoop van) materialen met bepaald certificaat.

Toelichting

Vluchtige organische stoffen (VOS) betreffen een veelheid aan stoffen die aangetroffen kunnen worden in assets en die afkomstig zijn van gebruikte bouwmaterialen inclusief afwerkingsmaterialen als stofferingen, wand- en vloerbedekking, gebruikte lijmen en kitten, verven, lakken en meubilair. Van deze stoffen is aangetoond dat zij in bepaalde concentraties irritaties kunnen veroorzaken bij inademing en boven bepaalde concentraties zelfs gezondheidsproblemen, zoals het 'sick building syndrome'. Bij de bepaling van deze credit worden onder VOS de stoffen verstaan die genoemd zijn in de EU 1999/13/CE Richtlijn oplosmiddelen. Onder VOS worden hier ook verstaan de sVOC, ofwel de 'semi volatile organic compounds'.

De emissie van 'vluchtige organische verbindingen' uit de binnen het asset toegepaste 'bouw- en afwerkingsmaterialen' voldoet aan de volgende vereisten:

- Spaanderplaten, MDF, vezelplaten, houtwolplaten, triplex, multiplex, hardboard, massiefhoutplaten en geluidsisolerend board voldoen aan de emissienormen van categorie E1 (formaldehyde) uit EN 13986:2002, waarbij de emissieconcentratie is bepaald volgens EN 717-1 of, als alternatief hiervoor, een algemeen erkend gezondheidslabel kan worden overlegd.
- Verlijmde houtdelen en -laminaten voldoen aan de emissienormen van categorie E1 (formaldehyde) uit EN 14080:2005, waarbij de emissieconcentratie is bepaald volgens EN 717-1 of, als alternatief hiervoor, een algemeen erkend gezondheidslabel kan worden overlegd,

- Parketvloeren en verlijmde vloerdelen voldoen aan de emissienormen van categorie E1 (formaldehyde) uit EN 14342:2005, waarbij de emissieconcentratie is bepaald volgens EN 717-1 of, als alternatief hiervoor, een algemeen erkend gezondheidslabel kan worden overlegd.
- Veerkrachtige, stoffen (textiel) of gelamineerde vloerbedekkingen, zoals vinyl, linoleum, kurk, rubber, tapijten, vloerlaminaat, voldoen aan de emissienormen van categorie E1 (formaldehyde) uit EN 14041:2004, waarbij de emissieconcentratie is bepaald volgens EN 717-1 of, als alternatief hiervoor, een algemeen erkend gezondheidslabel kan worden overlegd.
- Plafondtegels voldoen aan de emissienormen van categorie E1 (formaldehyde) uit EN 13964:2004, waarbij de emissieconcentratie is bepaald volgens EN 717-1 of, als alternatief hiervoor, een algemeen erkend gezondheidslabel kan worden overlegd.
- Vloerlijmen en -kitten voldoen aan de emissienormen uit EN 13999-1:2007, waarbij de emissieconcentratie is bepaald volgens EN 13999-2/4.
- Verven, vernissen en lakken voldoen aan de emissienormen van maximaal fase 2 voor organische oplosmiddelen uit de Europese Decopaint Directive 2004/42/EC, waarbij de emissieconcentratie is bepaald volgens EN-ISO 11890-2:2006.

Referenties

- EN 717-1 Houtachtige plaatmaterialen – Bepaling van de emissie van formaldehyde door middel van de kamermethode
- EN 13986 Houtachtige plaatmaterialen voor gebruik in de bouw – Eigenschappen, conformiteitbepalingen en merken
- EN 14080 Houtconstructies, gelijmd gelamineerd hout – Eisen
- EN 14342 Houten vloeren – Eigenschappen, conformiteitbepalingen en merken
- EN 14041 Veerkrachtige textielen en laminaatvloeren - Essentiële eigenschappen

Wordt het gebruik van middelen zoals verf-, hecht- en schoonmaakproducten op waterbasis of met een laag oplosmiddelengehalte voorgeschreven?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

Interpretatie voor deze vraag is dat voor verf dit in de wet voorgeschreven is. Deze vraag gaat dus over andere producten dan verf, bijvoorbeeld over schoonmaakmiddelen. Als criterium kan gebruik gemaakt worden van Criteria document 19 van Duurzaam Inkopen van AgentschapNL voor duurzame schoonmaak middelen (minimumeis 1 en Bijlage2), kantoorstoffering (minimumeis 1) en kantoormeubilair (minimumeis, 3, 4 en 5 en Bijlage 2). Daarnaast zijn nieuwe meubels en tapijt ook veel voorkomende bronnen van emissies.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het beleidsstuk waarin de clause over het minimaliseren van VOS-uitstotende materialen en stoffen is gemarkeerd. Hiernaast dienen de relevante passages uit het (onderhoud)bestek of PVE aangeleverd te worden.

Toelichting

-

Referenties

- Richtlijn 2004/42/CE Gevaarlijke stoffen van de Europese Unie betreffende de beperking van de emissie van vluchtige organische verbindingen als gevolg van het gebruik van organische oplosmiddelen in verven, vernissen en spuitlakken
- Richtlijn 2004/67/CE Europese Stoffenrichtlijn van de Europese Unie betreffende de classificatie van chemische stoffen en preparaten
- Richtlijn 1999/13/CE Richtlijn oplosmiddelen van de Europese Unie betreffende het beperkt gebruik van organische oplosmiddelen

Duurzaam inkopen criteria Agentschap NL:

- Schoonmaak: <http://www.pianoo.nl/sites/default/files/documents/documents/criteriaschoonmaak.pdf>
- Kantoorstoffering (vloer en raam): <http://www.pianoo.nl/sites/default/files/documents/documents/criteriakantoorstoffering.pdf>
- Kantoormeubilair: <http://www.pianoo.nl/sites/default/files/documents/documents/criteriakantoormeubilair.pdf>

Worden materiaal- en apparatuurleveranciers verplicht om informatie over de uitstoot van schadelijke VOS te verstrekken en wordt deze verzameld?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

Het betreft hier de aanlevering en documentatie van de productspecificaties en veiligheidsbladen bij relevante producten. De aanlevering ervan door leveranciers kan in principe met een algemene bepaling worden opgenomen in het beleid en inkoopopdrachten.

Naast de aanlevering is de documentatie (het verzamelen) van de informatie van belang. Ook dit kan door de leveranciers worden aangeleverd en geactualiseerd.

Bewijsvoering

Het benodigde bewijs is tweeledig, er dient aangetoond te worden dat leveranciers wordt gevraagd om de informatie en de informatie dient beschikbaar te zijn.

1. Een exemplaar van het beleidsstuk waarin de clause over het aanleveren van informatie (productinformatiebladen en/of veiligheidsbladen) over VOS-uitstotende materialen en stoffen is gemarkeerd, dan wel een recent inkoopcontract waarin dit is opgenomen.
2. De informatie dient beschikbaar te zijn middels aanwezige en verzamelde productspecificaties en veiligheidsbladen.

Toelichting

-

Referenties

-

Is er beleid om volgens een passende frequentie dieptereinigingswerkzaamheden uit te voeren?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja, dieptereiniging wordt minimaal eens per 3 jaar uitgevoerd	<i>1 punt</i>
☐	Ja, tapijten worden elke drie jaar diep gereinigd	<i>2 punten</i>
☐	Ja, tapijten en stoffering worden minimaal eens per drie jaar diep gereinigd	<i>2 punten</i>
☐	Ja, tapijten worden jaarlijks diep gereinigd	<i>3 punten</i>
☐	Ja, tapijten en stoffering worden jaarlijks diep gereinigd	<i>4 punten</i>
☐	Er zijn geen zachte materialen (tapijt, en stoffering) waardoor dieptereiniging niet mogelijk / nodig is	<i>4 punten</i>

Criteria

Het betreft hier dieptereiniging van tapijt en stoffering van meubilair. Indien er geen zachte materialen aanwezig zijn en er geen dieptereiniging noodzakelijk is, kunnen punten worden toegekend.

Voor retail is de vraag alleen relevant voor het 'eigen' kantoordeel, of 'eigen' gebouwdelen waar zachte inrichting aanwezig is.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het onderhouds-/reinigingsbeleid waarin de betreffende clausule is gemarkeerd, of dossiers van de uitvoering van diepe reinigingswerkzaamheden of een exemplaar van het contract met het schoonmaakbedrijf. Indien dieptereiniging niet noodzakelijk is, dient middels visuele inspectie vastgesteld te worden dat er geen tapijt aanwezig is.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn er procedures om de tevredenheid van de gebruikers te onderzoeken en te registreren over het binnenmilieu?

PART

Beheer

Maximaal: 3 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 3 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee, er is en wordt geen onderzoek gedaan	<i>0 punten</i>
☐	Ja, het betreft een intern onderzoek	<i>2 punten</i>
☐	Ja, het onderzoek is gebaseerd op een extern systeem	<i>3 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Een exemplaar van de procedures met markering van de onderwerpen/vragen die betrekking hebben op het binnenmilieu, of dossiers van gebruikerstevredenheidsonderzoeken, exemplaren van of koppelingen naar onderzoeksformulieren.

De relevante vragen over het binnenmilieu uit een recent gebruikers tevredenheidsonderzoek kan hier ook voldoende zijn.

Toelichting

Een klachtenregistratie is niet voldoende voor deze vraag.

Referenties

In de ISSO-publicatie 103 Monitoring van Duurzaam Beheer en Onderhoud is een methode opgenomen om de comfortbeleving van de bewoners te monitoren.

Zijn er procedures voor het verwerken van de feedback uit het gebruikerstevredenheidsonderzoek en voor het aanpakken van de hierin benadrukte problemen?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>
☐	Ja, streefcijfers zijn vastgesteld en op bevoegd niveau onderschreven	<i>4 punten</i>

Criteria

Deze vraag behoort bij HEA020 en betreft het verwerken (borgen) van onderzoeksresultaten en maatregelen in de reguliere procedures en werkzaamheden.

Deze vraag is zowel voor kantoren als retail van toepassing.

Bewijsvoering

Document waaruit blijkt dat resultaten van gebruikerstevredenheidsonderzoeken worden verwerkt in procedures/ werkzaamheden. Dit kan bijvoorbeeld een periodiek agendapunt tijdens een periodiek overleg zijn waarin staat vermeld dat de resultaten uit het gebruikerstevredenheidsonderzoek worden doorgenomen en bepaald wordt wat er aangepast moet worden.

Toelichting

-

Referenties

-

Voldoet de interne en externe verlichting ten aanzien van het verlichtingsniveau (in lux) aan de actuele normen op dit gebied?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja, het verlichtingsniveau komt overeen met de actuele normen	4 punten

Criteria

Richtlijn voor voldoende licht: het verlichtingsniveau is afhankelijk van het soort werk en staan vermeld in de NEN – EN 12464-1. In de norm zijn voor werkplekken de volgende waarden opgenomen:

Aard van de verlichting	Soort ruimte	Standaard-verlichtingssterkte (lux)
Oriëntatieverlichting	Opslagruimten, parkeergarages, hotelingangen	50 à 100
	Gangen, trappenhuizen, liften, badkamers, kerkruimten, zalen, foyers	100à 200
Werkverlichting	Grof constructiewerk, magazijnen, huiskamers, beurzen, tentoonstellingen	200 à 375
	Kantoren, leslokalen, montagewerk, keukens, supermarkten	400 à 750
	Tekenkamers, fijn montagewerk	800 à 1500
Speciale werkverlichting	Precisiewerk met fijne details	1600 à 3000
	Inspectiewerk, operatietafels	3200 à 6000

Bewijsvoering

Document (bijvoorbeeld een verlichtingsplan of specificaties van armaturen en lampen) waarmee in staat dat de verlichting voldoet (qua geïnstalleerd vermogen).

Naast documentatie kan tijdens de rondgang de verlichtingssterkte op een aantal plaatsen gemeten worden met een (gekalibreerde) lichtmeter. Dit dient voorafgaand aan de rondgang door de expert uitgevoerd te zijn (op diverse plekken om een goede indicatie te krijgen van het gehele asset) waarna het bevestigd kan worden in aanwezigheid van de assessor.

Toelichting

Gebruik hiervoor NEN-EN 12464-1 en 2. Tevens SBR Praktijkboek 'gezonde bouw'.

Referenties

- ISSO-publicatie 90 Energie-efficiënte verlichting in en rondom gebouwen geeft richtlijnen voor het ontwerpen en renoveren van lichtinstallaties;
- NEN-EN 12464 "Licht en verlichting – Werkplekverlichting – Deel 1: Werkplekken binnen";
- NEN-EN 12464 "Licht en verlichting – Werkplekverlichting – Deel 2: Werkplekken buiten";
- NEN-EN 12665 "Licht en verlichting - Basistermen en -criteria voor het vastleggen van eisen aan de verlichting";
- NEN 3087 "Ergonomie - Visuele ergonomie in relatie tot verlichting - Principes en toepassingen";
- SBR "Praktijkboek gezonde gebouwen", Cahier A2 "Gezonde verlichting" en Cahier R2 "Binnenmilieu Prestatie-eisen voor kantoren"

Welke processen / beheersmaatregelen worden gebruikt om het gevaar van micro bacteriële verontreiniging door legionella te minimaliseren?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn geen processen of procedures	0 punten
☐	Jaarlijkse inspectie van luchtkanalen of watersystemen van het asset	1 punt
☐	Jaarlijkse inspectie van zowel luchtkanalen als watersystemen	2 punten
☐	Jaarlijkse inspectie van luchtkanalen en watersystemen door erkende externe aannemer	4 punten
☐	Geen maatregelen noodzakelijk	4 punten

Criteria

Het onderwerp legionella is ondervangen in Nederlandse regelgeving. De score is daarmee voorgeschreven.

Over het algemeen zullen koeltorens, brandslanghaspels en douches onder de eigenaarsverantwoordelijkheid vallen en zullen bij de gebruikers fonteinen, aquaria, brandslangen en douches als mogelijke besmettingsbronnen voorkomen. Afhankelijk van de aangetroffen situatie in het asset kan dus voor eigenaars en/of gebruikers verantwoordelijkheid worden gekozen.

Op het moment dat er geen aerosolvormige tappunten zijn en ook, bijvoorbeeld, geen koeltorens en bevochtiging (m.u.v. stoom) hoeven er in principe geen maatregelen genomen te worden. Er dient minimaal de inventarisatie uit het proces van ISSO 55.2 te zijn opgenomen.

Bewijsvoering

Bedienings- en onderhoudshandleiding waarin het betreffende gedeelte is gemarkeerd, gedocumenteerde procedures voor het reduceren van het gevaar van micro bacteriële verontreiniging.

Bij de antwoordoptie 'geen maatregelen noodzakelijk' dient een verklaring afgegeven te worden waarin is geformuleerd waarom er geen risico op legionella is. Er dient hierin minimaal de inventarisatie uit het proces van ISSO 55.2 te zijn opgenomen.

Toelichting

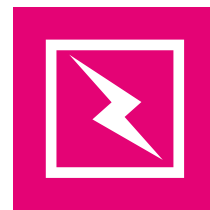
-

Referenties

- ISSO-Publicatie 63 Beheer en onderhoud ventilatiesystemen in woningen en woongebouwen.
- Publicatie 55.2 Handleiding Zorgplicht Legionellapreventie Collectieve Leidingwaterinstallaties.

Energie

Is er een EPA maatwerkadvies opgesteld voor het asset? (maximaal 5 jaar oud)

PART

Beheer

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er is geen energiebesparingsonderzoek of maatwerkadvies uitgevoerd	0 punten
☐	Wel maatwerkadvies, geen maatregelen uitgevoerd	4 punten
☐	Wel maatwerkadvies, \geq 50% maatregelen uitgevoerd	6 punten
☐	Wel maatwerkadvies, alle aangegeven maatregelen uitgevoerd	8 punten

Criteria

Bij ENE001 wordt een energielabel gevraagd. In het kader van de Europese richtlijn (de EPBD) moet elke woning en/of utiliteitsgebouw die verkocht wordt of opnieuw verhuurd wordt voorzien zijn van een Energielabel. Op het Energielabel staat de energetische kwaliteit van het gebouw weergegeven, ook worden er op het label een aantal globale energiebesparende maatregelen weergegeven. Indien men werkelijk energiebesparende maatregelen wil nemen moet er maatwerkadvies worden gemaakt. In het maatwerkadvies komen alle relevante energiebesparende maatregelen aanbod en wordt de energiebesparing en de terugverdientijd berekend. Het maatwerkadvies is afgestemd op het gebouw en het specifieke gebruik ervan. In het maatwerkadvies wordt koppeling gemaakt van het doorvoeren van energiebesparende maatregelen en onderhoudsplanning van het gebouw.

Een EPA-maatwerkrapport biedt overzicht van de huidige energiestaat van een asset en van de kosten en baten als gevolg van energiegerelateerde maatregelen, inclusief de terugverdientijden. De gestelde ambitie in het EPA Maatwerkadvies moet overeenkomen met wet milieubeheer, zonder uitzondering van lager verbruik dan in het activiteitenbesluit staat benoemd. Dat betekent de maatregelen genomen moeten zijn die zich binnen 5 jaar terugverdienen of een interne rentevoet van minimaal 15% hebben.

Zowel het gebouw, als ook de rekenmethodiek van het energielabel (EPA-U ISSO 75.1/ EPA-W ISSO 82.1 en EPBD) kan regelmatig veranderen. Een EPA maatwerkadvies dat tussen de 3 en 5 jaar oud is, heeft minder waarde voor de beoordeling van het asset. Er moet om die reden worden aangetoond, dat het asset niet ondertussen is veranderd en nog voldoet aan het opgegeven advies.

Het maatwerkadvies is, samen met een score voor het werkelijk verbruik in vraag ENE056, een alternatief van het Engelse DEC certificaat (Display Energy Certificate) dat gebruik maakt van de werkelijke verbruiksgegevens.

Het maatwerkadvies moet voldoen aan de BRL9500. Het maatwerkadvies wordt vastgelegd in een adviesrapport dat ten minste de volgende gegevens bevat:

ENE045

EPA-U maatwerk advies

- Projectgegevens;
- huidige situatie;
- uitgangspunten en overwegingen;
- lijst van eenvoudige maatregelen met hun standaard terugverdientijd;
- maatregelpakketten met hun terugverdientijd en een indicatie van hun gevolgen voor de kwaliteit van de binnenlucht, het thermisch comfort en de kans op condensatie op en in de constructie;
- huidig energieverbruik en
- verwacht energieverbruik.

Aantal maatregelen 'geen, helft of alles' kan gelezen worden als 'geen, gedeeltelijk of alles', waarbij de expert het antwoord gedeeltelijk moet verantwoorden door het beschrijven wat de relatieve impact van een maatregel is in verhouding tot het totaal aantal maatregelen.

Het gaat er om dat er advies wordt gegeven hoe energie bespaard zou kunnen worden. Dit kan op maatregelniveau, inregelen en gebruikersgedrag te beïnvloeden. Voor minimaal 2 van de 3 hiervoor genoemde besparingsmogelijkheden, dient een advies te zijn gegeven en dient aangetoond te worden dat gedeeltelijk of alle adviezen opgevolgd worden. Een ander adviesrapport dan een maatwerkadvies kan dan dus ook toegestaan worden.

Bewijsvoering

Kopie van het energiecertificaat, adviesrapportage, certificaatnummer en bewijs van de uitgevoerde werkzaamheden.

Toelichting

-

Referenties

-

Wat wordt er gedaan met informatie over energieverbruik?

PART

Beheer

Maximaal: 6 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 6 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Gearchiveerd	0 punten
☐	Vergeleken met streefcijfers	2 punten
☐	Vergeleken met streefcijfers en intern gerapporteerd	4 punten
☐	Vergeleken met streefcijfers, intern gerapporteerd, gearchiveerd en openbaar gemaakt	6 punten

Criteria

De Expert moet de Assessor overtuigen dat er goed ingeregeld wordt en dat de streefcijfers in ieder geval zijn dat de beoogde/ berekende waarde van het energielabel benadert.

Bewijsvoering

Dossiers van energieverbruik en, indien van toepassing, streefcijfers en wijze van rapporteren.

Toelichting

-

Referenties

-

Geef het totale gemeten energiegebruik van het asset per energiedrager in onderstaande tabel met voor iedere opgegeven verbruikswaarde de begin- en einddatum:

PART

Beheer

Maximaal: 0 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere antwoorden zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Elektriciteit uit het openbare net: kWh	<i>1 punt</i>
☐	Aardgas: m ³	<i>1 punt</i>
☐	Gas uit opslagtank (propan, butaan, ed): liter	<i>1 punt</i>
☐	Stookolie: liter	<i>1 punt</i>
☐	Vaste-brandstofverbruik (steenkool/hout): kg	<i>1 punt</i>
☐	Vaste brandstof (antraciet, cokes, houtskool): kg	<i>1 punt</i>
☐	Biogas: m ³	<i>1 punt</i>
☐	Biomassa: kg	<i>1 punt</i>
☐	Photovoltaïcs (PV):	<i>1 punt</i>
☐	Stadsverwarming/-koeling: GJ	<i>1 punt</i>
☐	Stadskoeling: GJ	<i>1 punt</i>
☐	Overige op locatie opgewekte elektriciteit: kWh	<i>1 punt</i>
☐	Overige op locatie opgewekte warmte: kWh	<i>1 punt</i>
☐	gebieds-WKK: GJ	<i>1 punt</i>
☐	Andere:	<i>1 punt</i>

Criteria

De opnameperiode betreft 1 jaar. Het verbruik van het testen van installaties (bijvoorbeeld noodstroomaggregaten) hoeft hier niet meegerekend te worden. Dit telt alleen mee als er 'echt' gebruik van is gemaakt.

Bewijsvoering

Gegevensbron, facturen (voor zover niet gebaseerd op ramingen, maar op metingen), exemplaar van jaarrapport.

Toelichting

-

Referenties

Gemiddeld energiegebruiken voor diverse vastgoedsectoren van afgelopen jaren zijn te vinden in de databank van Agentschap NL: <http://senternovem.databank.nl/>

Voor het omrekenen van energie-eenheden, zie: <http://www.agentschapnl.nl/programmas-regelingen/omrekenen-energie-eenheden>

Vindt er monitoring plaats van de opwekking van hernieuwbare energiebronnen?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er is geen monitoring of er wordt geen hernieuwbare bron gebruikt	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>4 punten</i>

Criteria

Het onderkennen en aanmoedigen van (sub-)bemetering voor duurzame energie zodat de huurder of eindgebruiker de energie kan monitoren.

Voor de definitie van hernieuwbare energie dient te worden uitgegaan van het "Protocol monitoring hernieuwbare energie - update 2010" van AgentschapNL (Publicatienummer 2DENB1013)

Bewijsvoering

Meetgegevens die de hoeveelheid opgewekte energie bevestigen.

Toelichting

-

Referenties

-

Wordt het functioneren van de installaties geborgd ten aanzien van energie-efficiency en de prestaties op het gebied van binnenklimaat?

PART
Beheer

Maximaal: 20 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 20 punten behaald worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Meer Jaren OnderhoudsPlanning wordt uitgevoerd	<i>4 punten</i>
☐	Er is een vorm van energiemangement waarbij op basis van verbruiken actief gestuurd wordt op optimalisatie van processen	<i>8 punten</i>
☐	Er is een online energiemangementsysteem waarbij afwijkingen proactief worden gecorrigeerd	<i>12 punten</i>
☐	Er zijn contracten met installateurs en inregelfirma's die op basis van gegevens of monitoring minimaal 3-jaarlijks installaties finetunen en afstellen	<i>16 punten</i>
☐	Er zijn contracten met installateurs en inregelfirma's die op basis van een online monitoring minimaal jaarlijks installaties finetunen en afstellen	<i>20 punten</i>

Criteria

Voor de toekenning van punten dienen minimaal de volgende installatieonderdelen te worden betrokken: verwarming, ruimtekoeling, warm tapwater, ventilatie- en luchtbehandeling en verlichting.

Bewijsvoering

Kopie van meerjarenonderhoudsplanung (MJOP) of van een installatieprestatiescan of van de specificatie van het systeem waarmee de installatieprestatie continu wordt gemeten incl. enkele printscreens van dit systeem waaruit de functionaliteit blijkt zoals hieronder bij "Toelichting" gespecificeerd.

Toelichting

In een installatieprestatiescan worden de prestaties ten aanzien van het binnenklimaat van de gebouwinstallaties gemeten in samenhang met het energiegebruik. Het betreft de installaties voor verwarming, ruimtekoeling, bevochtiging en ventilatie. Daartoe worden de essentiële parameters op het gebied van binnenklimaat (ten minste de binnentemperatuur, relatieve luchtvochtigheid en het CO₂ gehalte van de binnenlucht) representatief gemeten en afgezet tegen de profielwaarden en tegen het energiegebruik. De profielwaarden betreffen het oorspronkelijke ontwerpwaarden en de gebruikelijke normwaarden op basis van het Bouwbesluit, de relevante NEN normeringen of eventueel de Breeam NL Nieuwbouw specificaties.

Het energiegebruik wordt gemeten en geanalyseerd in 5-minuten of kwartierwaarden en afgezet tegen het profielgebruik. Het profielgebruik betreft het gebouwgebonden energiegebruik zoals ontworpen of een zinvolle benchmark met andere, soortgelijke panden.

De installatieprestatiescan kan worden uitgevoerd conform het model van AgentschapNL of overeenkomstig ISSO Publicatie 106 "Functionele inspectie duurzaam beheer en onderhoud". Ook een eigen/andere methode die voldoet aan onderhavige specificaties wordt gehonoreerd, mits het voldoen hieraan ten genoegen van de assessor kan worden aangetoond.

Bij continue prestatieborging worden het energiegebruik en de binnenklimaat parameters continu bijgehouden en bewaakt in onderlinge samenhang. De binnenklimaat parameters worden gemeten d.m.v. representatief opgehangen sensoren. Het energiegebruik wordt bijgehouden d.m.v. energiemanagement, gebruikmakend van 5-minuten of kwartier waarden.

Referenties

- ISSO Publicatie 106 "Functionele inspectie duurzaam beheer en onderhoud"
- <http://www.agentschapnl.nl/nl/programmas-regelingen/installatie-performance-scan>

Water

Beschikt de organisatie over een onderhoudsbeleid voor watersystemen?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja	2 punten
☐	Ja, het is een preventief onderhoudsbeleid	4 punten

Criteria

Er is een onderhoudsbeleid aanwezig waarbij de volgende (onderdelen van) indien van toepassing zijn meegenomen in het beleid: waterleiding, watermeters, vuilwaterpompinstallaties, vuilwaterputten, waterontharders, waterdruk installaties, regelkleppen, mengkleppen, brandkleppen, boiler, na-verwarmers, circulatiepompen etc.

Veelal is er geen specifiek beleid voor watersystemen, maar is dit verankerd in het Meerjarenonderhoudsplan en een preventief onderhoudscontract waarin dit is opgenomen.

Wanneer er een sprinklerinstallatie aanwezig is, deze hierin ook betrekken.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het onderhoudsbeleid of de onderdelen uit het MJOP met betrekking tot water. Dit mag middels visuele inspectie en een verklaring door de assessor.

Toelichting

-

Referenties

-

Hoeveel water wordt er jaarlijks gebruikt?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden door het invullen van de waarde. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Jaarlijks watergebruik m ³	4 punten

Criteria

U kunt 4 punten krijgen indien u bij deze vraag een getal invult, bij voorkeur van het afgelopen kalenderjaar en anders het jaar daarvoor of een beargumenteerde / berekende waarde.

De omgeslagen waarde per m² mag ook ingevuld worden, maar dit moet wel vermeld worden bij de opmerkingen.

Bij meerdere gebruikers in het asset kan via een overzicht in bijvoorbeeld Excel inzicht worden gegeven in de onderverdeling van het gebruik.

Bewijsvoering

Meetwaarden van 1 voorgaand jaar, jaaroverzicht factuur, berekening van waarde, of voor visuele inspectie door assessor.

Toelichting

Totale waterconsumptie van het asset. In de toekomst wordt het waterverbruik wellicht vergeleken met de benchmark.

Referenties

-

Is er beleid om het watergebruik te minimaliseren met behulp van controlegegevens?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja, bijvoorbeeld in het onderhouds- of milieubeleid	<i>2 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Het document waarin dit staat beschreven, onderhoudsplan, milieubeleidsplan, MVO verslag.

Toelichting

-

Referenties

-

Materialen

Is een deskundige partij betrokken bij de ontwikkeling van het noodplan wat rekening houdt met een overstroming?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er is geen noodplan voor een overstroming	<i>0 punten</i>
☐	Er is wel een noodplan voor overstromingen, hier is geen deskundige bij betrokken	<i>2 punten</i>
☐	Ja, er is een noodplan voor overstromingen, (mede)opgesteld door een deskundige	<i>4 punten</i>

Criteria

Een noodplan voor overstromingen beschrijft maatregelen die schade aan mensen, het gebouw en de spullen daarin beperkt of voorkomt.

Bewijsvoering

Documentatie die de betrokkenheid van een deskundige partij bij de ontwikkeling van het noodplan aantoont.

Toelichting

-

Referenties

-

Is de bouwkundige en installatietechnische conditie van het asset onderzocht?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, de condities zijn niet onderzocht	0 punten
☐	Ja langer dan vijf jaar geleden en voor een deel van het gebouw en/of de installaties	1 punt
☐	Ja, langer dan vijf jaar geleden en voor het gehele gebouw en alle installaties	2 punten
☐	Ja, korter dan vijf jaar geleden en voor een deel van het gebouw en/of de installaties	3 punten
☐	Ja, korter dan vijf jaar geleden en voor het gehele gebouw en alle installaties	4 punten

Criteria

De conditiemeting betreft het vaststellen van de huidige staat van zowel bouwkundige als installatietechnische bouwdelen. De scope van de conditiemeting betreft voorzieningen van bouwkundige-, elektrotechnische-, werktuigbouwkundige- of transporttechnische aard, zoals liftinstallaties. Onderzoeken dienen uitgevoerd te worden volgens de normen NEN2767 en ISO publicaties 104 en 106; ISSO-publicatie Duurzaam Beheer & Onderhoud.

Het oplevermoment van het asset mag beschouwd worden als een conditiemeting bij het beantwoorden van deze vraag.

Bewijsvoering

De meest recente rapporten van de NEN2767 conditiemeting. Indien een rapportage is opgesteld volgens ISSO Publicatie Duurzaam Beheer en Onderhoud 104 en/of 106 dient duidelijk te worden of de meting betrekking heeft gehad op bouwkundige deel en de installaties.

Indien het asset recentelijk (maximaal vijf jaar geleden) is opgeleverd, dan mag het proces verbaal van oplevering ook dienen als bewijs voor oplevering als equivalent voor de datum van de laatste conditiemeting.

Toelichting

-

Referenties

- NEN 2767 Conditiemeting; bouwkundig, werktuigkundig en elektrotechnisch
- ISSO publicaties Duurzaam Beheer & Onderhoud 104 en 106

Wie heeft de conditiemeting uitgevoerd?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er is geen conditiemeting uitgevoerd	0 punten
☐	Interne medewerker	1 punt
☐	Interne medewerker, volgend op goedkeuringsprocedure van externe partij	2 punten
☐	Onafhankelijke deskundige externe partij	3 punten
☐	Erkende gebouwininspecteur	4 punten
☐	Anders	0 punten

Criteria

De conditiemeting (volgens vraag MAT001B) wordt bij voorkeur uitgevoerd door een gekwalificeerd persoon, aangesloten bij een branchevereniging, zoals NVDO (Nederlandse Vereniging voor Doelmatig Onderhoud), REOV (Register Erkend Onderhoud Vastgoed) of gelijkwaardig. Het is ook mogelijk dat de liften door een andere onafhankelijke partij getoetst worden, indien deze aantoonbaar deskundig is.

Bewijsvoering

Het meest recente rapport volgens NEN2767 waaruit blijkt dat de uitvoerder aan het ingevulde antwoord voldoet.

Indien een rapportage is opgesteld volgens ISSO Publicatie Duurzaam Beheer en Onderhoud 104 en/of 106 dient tevens duidelijk te worden of de meting betrekking heeft gehad op bouwkundige deel en de installaties.

Toelichting

-

Referenties

- NEN 2767 Condiemeting; bouwkundig, werktuigkundig en elektrotechnisch
- ISSO publicaties Duurzaam Beheer & Onderhoud 104 en

Beschikt de organisatie over een reactief of pro-actief onderhoudsbeleid?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er is geen onderhoudsbeleid	0 punten
☐	Reactief beleid van minimaal 1 jaar oud, onderhoud wordt verricht na melding van problemen	1 punt
☐	Reactief beleid van maximaal 1 jaar oud, onderhoud wordt verricht na melding van problemen	2 punten
☐	Pro-actief beleid van minimaal 1 jaar oud met regelmatige inspecties en reactief wanneer fouten worden geconstateerd	3 punten
☐	Pro-actief beleid van maximaal 1 jaar oud met regelmatige inspecties en reactief wanneer fouten worden geconstateerd	4 punten

Criteria

De leeftijd van het beleid mag bepaald worden aan de hand van de opsteldatum en/of de revisiedatum.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het onderhoudsbeleid, waaruit duidelijk wordt hoe oud het is en of het reactief of pro-actief is. Indien dit niet concreet is geformuleerd kan de assessor hier een keuze in maken.

Toelichting

-

Referenties

- ISO 15686 (Gebouwen en bouwwerken, Onderhoudsplan, deel 1)

Is er een risicobeoordeling van de brandveiligheid uitgevoerd waarbij aandacht is voor de materialen in het gebouw, chemische lekkages, en potentiële milieurisico's (olie en water)?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee, er is geen risicobeoordeling uitgevoerd	<i>0 punten</i>
☐	Nee, er is geen risicobeoordeling uitgevoerd voor genoemde onderwerpen	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>1 punt</i>
☐	Uitgevoerd door een externe partij	<i>2 punten</i>

Criteria

Het gaat bij deze vraag om maatregelen die verder gaan dan de wettelijke bepalingen die vooral gericht zijn op de bescherming van personen.

Het gaat hier bijvoorbeeld om opslag van gevaarlijke stoffen, asbest, opslagtanks noodstroomaggregaten, gasflessen,

Er kan voor deze vraag bijvoorbeeld gekeken worden naar de KIWA-certificaten Brandveilig Gebouw (BGB). Potentiële milieuschade dient breed te worden beschouwd en omvat naast milieu (bodem, water, lucht, ecologie, e.d.) ook de directe omgeving en omwonenden van het asset.

Bewijsvoering

Een dossier van de laatste risicobeoordeling brand, waaruit blijkt dat extra aandacht is besteed aan de materialen in het gebouw, chemische lekkages, en potentiële milieurisico's (olie en water). Dit kan een BGB inspectierapport of een RI&E betreffen.

Toelichting

-

Referenties

- Kiwa keurmerk Brandveilig Gebruik Bouwwerken (BGB) en de NPR 6059 (Praktijkrichtlijn brandveiligheid)

Wordt de risicobeoordeling ten aanzien van de brandveiligheid regelmatig uitgevoerd?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja, dit wordt intern uitgevoerd	1 punt
☐	Ja, dit wordt door de brandweer uitgevoerd	2 punten
☐	Ja, dit wordt intern uitgevoerd en gecontroleerd door een externe partij	2 punten

Criteria

Het gaat erom of de inventarisatie herzien, gemonitord en gemanaged wordt. De vraag gaat over de om bovenwettelijke (niet direct mensgerichte) risico's met onderdelen zoals in eerdere vragen genoemd; de materialen in het gebouw, chemische lekkages, en potentiële milieurisico's (olie en water).

Bij de BOEI - inspectiemethodiek wordt eenmaal per vijf jaar een risicobeoordeling uitgevoerd. Wordt als richtlijn voor regelmatig beschouwd.

Controle door de brandweer mag gezien worden als controle door een externe partij.

Bewijsvoering

Documenten die aantonen wanneer de risicobeoordeling is herzien of aangevuld en dat deze periodiek wordt uitgevoerd.

Een verslag van een inspectie door de brandweer voldoet hierbij indien aantoonbaar gemaakt kan worden dat deze periodiek uitgevoerd wordt.

Toelichting

-

Referenties

- RGD BOEI - inspectiemethodiek. of periodieke uitvoering van brandveiligheidsonderzoek of controle door de brandweer.

Is er vanuit de eigenaar een noodplan bij brand beschikbaar dat rekening houdt met de milieurisico's van brandongevallen?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

Het gaat hierbij om bijvoorbeeld de materialen in het gebouw, chemische lekkages, en potentiële milieurisico's (olie en water), asbest, opslag schoonmaakmiddelen, brandstoffen en andere chemicaliën.

Bewijsvoering

Het noodplan, waarin het deel over milieurisico's is gemarkeerd.

Toelichting

-

Referenties

-

Bevat het nood en ontruimingsplan bij brand aandacht voor de bescherming van de aanwezige personen en materialen?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

De aanwezige materialen refereren naar het gebouw zelf en het daarin aanwezige meubilair en inrichting. Hier kunnen ook de auto's in de parkeergarage onder vallen.

Voor deze vraag dienen de maatregelen voor de bescherming van de materialen daarvan ook te werken indien niemand in het asset aanwezig is. Een sprinklerinstallatie zou dus kunnen voldoen (ter beoordeling van de assessor).

Bewijsvoering

Het noodplan, met daarin de maatregelen voor de aanwezige materialen.

Toelichting

-

Referenties

-

Is er een advies opgesteld door een gekwalificeerde veiligheidspreventie-adviseur om de beveiligingsrisico's in te perken?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja	2 punten

Criteria

De kwestie veiligheid dient vanuit perspectief van de beheerder, de gebruiker, en de maatschappij (b.v. politie) beschouwd te worden. Betrokkenheid van alleen een gebouwbeveiliging volstaat hier niet, omdat de veiligheidsaspecten waar deze zich op richt te beperkt zijn. Enkel reactief beleid op basis van incidenten is onvoldoende. De bedoeling is juist om preventief beleid te voeren.

Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)

Bedrijventerreinen en winkelgebieden komen voor KVO- certificatie in aanmerking als zij een aantal structurele maatregelen op het gebied van veiligheid treffen. Samenwerking tussen verschillende organisaties staat hierbij centraal.

Met maatregelen zoals inbraak-, overval- en brandbeveiliging zorgt het KVO voor een veiliger en prettiger werkomgeving. De bedrijfsschade neemt af en het imago van het winkelcentrum of bedrijventerrein wordt verbeterd. Daar heeft niet alleen de ondernemer, maar ook de gemeente baat bij. Bovendien maakt het KVO de aanpak van criminaliteit en brandveiligheid voor de politie en brandweer een stuk effectiever. De vereiste maatregelen staan nauwkeurig beschreven in KVO-handboeken.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het advies van de gekwalificeerde veiligheidspreventie-adviseur om de beveiligingsrisico's in te perken.

Toelichting

-

Referenties

- Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) <http://www.hetccv.nl/instrumenten/Keurmerk+Veilig+Ondernemen/index>
- Integrale VeiligheidsMonitor (IVM)

Landgebruik en ecologie

Is er een beheerplan voor de biodiversiteit opgesteld voor de locatie?

PART

Beheer

Maximaal: 6 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 6 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>4 punten</i>
☐	Ja, en het beheersplan biodiversiteit is afgestemd met en voldoet aan het gemeentelijk groenstructuurplan	<i>6 punten</i>

Criteria

Het beheersplan dient door een erkend ecooloog geschreven (of goedgekeurd door) te zijn. Indien het beheersplan is afgestemd met het gemeentelijk groenstructuurplan waarin rekening wordt gehouden met de groeninrichting en de effecten hiervan op de lokale flora en fauna mogen twee punten extra worden toegekend middels de laatste antwoordoptie.

Bewijsvoering

Een door een erkend ecooloog geschreven (of goedgekeurd) biodiversiteitsplan. Indien het beheersplan is afgestemd met het gemeentelijk groenstructuurplan waarin rekening wordt gehouden met de groeninrichting en de effecten hiervan op de lokale flora en fauna dient dit tevens aangetoond te worden.

Toelichting

-

Referenties

-

Beschikt de organisatie, die verantwoordelijk is voor het beheer van de externe landschappelijke kenmerken en de bouwkenmerken, over een beleid om de ecologische kenmerken van het gebouw en het perceel te verbeteren?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

Het gaat erom of de partij die het groenbeheer en terreinonderhoud doet een ecologische visie heeft en deze toepast op deze locatie.

Bewijsvoering

Exemplaar van het beleidsstuk of contract waarin de relevante clausule is gemarkeerd.

Ook kunnen de maatregelen die genomen worden om ecologische waarden te behouden of vermeerdere weergegevens worden.

Toelichting

-

Referenties

-

Is er een ecologisch onderzoek uitgevoerd en zijn de eventuele maatregelen uitgevoerd?

PART

Beheer

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er is geen ecologisch onderzoek gedaan en er zijn geen maatregelen uitgevoerd	0 punten
☐	Er is ecologisch onderzoek gedaan	2 punten
☐	Er is ecologisch onderzoek gedaan, er is beleid/plan om de maatregelen uit te voeren	4 punten
☐	Er is ecologisch onderzoek gedaan, een aantal maatregelen zijn uitgevoerd	6 punten
☐	Er is ecologisch onderzoek gedaan, alle maatregelen zijn uitgevoerd	8 punten
☐	Er is ecologisch onderzoek gedaan, er zijn echter geen maatregelen voortgekomen uit het onderzoek	8 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Exemplaar van het ecologisch onderzoek en de eventueel daaruit volgende verbetermaatregelen. Tevens dient aangetoond te worden dat maatregelen zijn uitgevoerd.

Toelichting

Indien maatregelen ingepland zijn kunnen deze in het volgende loopjaar van BREEAM-NL In-Use worden meegenomen. Indien dit het laatste jaar betreft mogen de punten worden toegekend indien er een opdracht verstrekt kan worden waarin de uitvoering binnen twee maanden wordt gegarandeerd.

Referenties

-

Zijn er gedeelde parkeervoorzieningen aanwezig?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er is geen parkeervoorziening aanwezig	<i>0 punten</i>
☐	Er wordt gebruik gemaakt van een gedeelde (niet openbare) parkeervoorziening voor diverse organisaties	<i>2 punten</i>
☐	Nee, de parkeervoorziening is alleen voor gebruikers van het asset	<i>0 punten</i>
☐	Ja, de parkeervoorziening is openbaar beschikbaar, maar wordt vooral gebruikt door de gebruikers van het asset	<i>1 punt</i>
☐	Ja, de parkeervoorziening is openbaar beschikbaar, gebruik door anderen wordt actief gestimuleerd	<i>2 punten</i>

Criteria

Het gaat hier bijvoorbeeld om parkeervoorzieningen die buiten kantooruren en in de weekenden beschikbaar zijn voor 'anderen'. Bijvoorbeeld winkelpubliek of bezoekers van evenementen.

Bewijsvoering

Schriftelijke afspraken met een andere partij voor gezamenlijk gebruik van de parkeervoorziening en/of abonnementen voor dag- en nachtgebruik.

Toelichting

Andere gebruikers' betreffen hier anderen dan kantoorgebruikers en bezoekers van het kantoor of de winkels.

Het niet aanwezig zijn van een parkeervoorziening betekent in de praktijk dat de medewerkers ergens anders parkeren.

Referenties

-

Vervuiling

Zijn er maatregelen getroffen om de lichtvervuiling van binnen- en buitenverlichting te minimaliseren?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja, er vinden routinecontrole plaats en monitoring (registratie en beheersing)	2 punten
☐	Ja, er heeft een audit plaatsgevonden die is uitgevoerd door een externe partij en alle aanbevelingen zijn uitgevoerd	4 punten

Criteria

Indien er een audit door een externe partij is uitgevoerd waar geen aanbevelingen / aanpassingen in opgenomen zijn, mag de antwoordoptie met het maximaal aantal punten worden ingevuld.

Bewijsvoering

Dossiers van geregistreerde signaleringen van verbeteringen of klachten, getroffen maatregelen om lichtvervuiling te minimaliseren.

Toelichting

Voor toekenning van punten kan niet worden volstaan met enkel energiezuinige verlichting.

Dimmen van (reclame)verlichting door de gebruiker is ook een manier om lichtvervuiling te beperken. Naar beneden gerichte verlichting is niet aangemerkt als zijnde lichtvervuiling

Referenties

-

Beschikt de organisatie over een lozingsvergunning en voldoet u voor 100% aan alle lozingsvergunningen?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	De organisatie heeft geen lozingsvergunning nodig	<i>2 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

Bij een normaal gebruik als kantoor of retail, zonder specifieke functies mag aangenomen worden dat deze niet is vereist en kan de antwoordoptie waarin staat dat 'geen vergunning nodig is' ingevuld worden.

In de Wvo is het verbod opgenomen om zonder vergunning afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in oppervlaktewater te brengen. Een dergelijk verbod geldt ook voor bepaalde bedrijven die op de riolering lozen.

Het betreft dan bedrijven die afvalwater lozen met voor het aquatisch milieu gevaarlijke stoffen of bedrijven die zuurstofbindende stoffen met een jaargemiddelde vervuilingswaarde van 5.000 inwonerequivalenten of meer lozen of bedrijven die gemiddeld per jaar meer dan 500 m³ afvalwater per dag lozen.

Bewijsvoering

Visuele inspectie of er functies zijn die een lozingsvergunning noodzakelijk maken.

Indien er wel een vergunning nodig is, een exemplaar van het rapport dat 100% overeenstemming bevestigt.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn er maatregelen getroffen om afvoer en lozing op oppervlaktewater te minimaliseren? En heeft dit waar van toepassing ook betrekking op chemische reinigingsmiddelen?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria-eisen

Het betreft hier zowel afvoer en lozing op het oppervlaktewater als mede hemelwater. Voor reguliere kantoren en retail heeft dit betrekking op maatregelen om lozing van hemelwater op oppervlaktewater te minimaliseren.

Het verharden (bestraten) van een locatie leidt tot meer en snellere afvoer van water wat overstroming risico's geeft.

Bewijsvoering

Een opsomming van de getroffen maatregelen, aangevuld met foto's van eventuele installaties.

Toelichting

-

Referenties

-

Is er onderhoudsbeleid voor vloeistofafscheiders aanwezig?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>
☐	Asset heeft geen afvoer waar afscheiding nuttig is	<i>2 punten</i>

Criteria

Indien een vloeistofafscheider aanwezig is, is onderhoud tevens een verplichting. De vraag hier betreft of dit ook concreet is benoemd in het onderhoudsbeleid.

Bewijsvoering

Een exemplaar van het onderhoudsbeleid waarin de relevante clausule is gemarkeerd.

Toelichting

Alle onderdelen van de olieafscheider die regelmatig onderhouden moeten worden, moeten altijd bereikbaar zijn. Onderhoud aan het systeem moet tenminste 1 keer per 6 maanden uitgevoerd worden door vakkundig personeel.

Het onderhoud moet worden uitgevoerd in overeenstemming met de instructies van de fabrikant en bevat tenminste de volgende onderdelen:

- slibvanggedeelte: bepaling slibvolume
- afscheider: meting dikte olielaag, controle functionering automatische vlotter, controle van het waarschuwingsinstrument
- bemonsteringsschacht: schoonmaken van het afvoerkanaal

In aanvulling op het halfjaarlijkse onderhoud staat een 5 jaarlijkse controle in de NEN-EN 858-2. Hierover staat het volgende in de NEN-EN-2 (vrij vertaald): In intervals van maximaal 1 keer per 5 jaar moet de afscheider gelegeid worden en aan een algemene controle onderworpen worden. Deze controle omvat de volgende aspecten:

- lekkage van het systeem
- controle van de constructie
- controle van eventueel aangebrachte coatings

- het functioneren van de verschillende onderdelen
- het functioneren van elektronische instrumenten en installaties
- controle van de instelling van de automatische afsluiting, bijvoorbeeld drijvende bestanddelen.

Bestaande olieafscheimers van voor 2008 die niet voldoen aan NEN-EN 858 zijn via de overgangsregeling van artikel 6.17 AB toegestaan. Een deel van die afscheimers voldoet aan NEN 7089, maar die NEN bevat geen onderhoudsvoorschriften. In bijlage A van NEN 7089 wordt een onderhoudsfrequentie van 1 maal per 2 maanden aanbevolen, maar die bijlage maakt expliciet geen deel uit van de NEN. Deze aanbeveling heeft dus niet de status van het onderhoudsregime zoals genoemd in NEN-EN 858-2, dat door de verwijzing vanuit het Activiteitenbesluit een wettelijke status heeft gekregen. Voor olieafscheimers van voor 1 maart 1997 is in het geheel geen onderhoudsregime beschikbaar. Uiteindelijk bepaalt het bevoegd gezag wat de concrete invulling van de zorgplicht per inrichting inhoudt. Hierbij kan er van worden uitgegaan dat indien het onderhoudsregime volgens NEN-EN 858-2 wordt toegepast voor de oudere olieafscheimers voldaan wordt aan de zorgplicht en dus aan de bepalingen van het besluit op dit punt.

Referenties

-

Is er automatische lekdetectie aanwezig voor alle koelinstallaties?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er is geen lekdetectie aanwezig	0 punten
☐	Er zijn geen koudemiddelen aanwezig	4 punten
☐	Ja, er is lekdetectie met een waarschuwingsalarm/licht	2 punten
☐	Ja, er is lekdetectie met een waarschuwingsalarm/licht inclusief automatische afsluiting en wegpompen van koudemiddelen	4 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's van alle aanwezige koelinstallaties.

Toelichting

Deze vraag heeft geen betrekking op regulier witgoed zoals koelkasten en vriezers. Het betreft koelinstallaties voor ruimtekoeling of grote opslagruimten voor voedsel en drank (of een warmtepomp).

Referenties

-

Worden hermetisch gesloten opslagruimten periodiek gecontroleerd?

PART

Beheer

Maximaal: 5 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 5 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Geen hermetisch gesloten ruimten nodig, want op het perceel zijn geen stoffen opgeslagen waarvoor dergelijke ruimten nodig zijn	<i>5 punten</i>
☐	Ja	<i>5 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Een exemplaar van de dossiers van de uitgevoerde periodieke controles. Of een controleformulier wat regulier wordt gebruikt en waarop de controle van de opvangcapaciteit is opgenomen.

Toelichting

-

Referenties

-

POL017

Onderzoek bodemvervuiling perceel

Is het perceel volledig gecontroleerd op bodemvervuiling?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja, er is een historisch onderzoek uitgevoerd naar bodemvervuiling op het perceel	2 punten
☐	Ja, er is onderzoek uitgevoerd, waarbij bodemonsters zijn genomen en getest op vervuiling	3 punten
☐	Ja, er is onderzoek uitgevoerd, waarbij monsters zijn genomen en alle aanbevelingen van het onderzoek zijn opgevolgd	4 punten

Criteria

Het onderzoek is actueel in de zin dat het recent (bv. 5 jaar geleden) is uitgevoerd of dat er sinds het laatste onderzoek geen activiteiten op en om de locatie zijn geweest die in alle redelijkheid bodemverontreiniging hebben kunnen veroorzaken.

In het historisch onderzoek is nagegaan of er eerder een bodemonderzoek heeft plaatsgevonden en of de uitkomsten van dat onderzoek bekend zijn.

Bewijsvoering

Dossiers van bodemonderzoek (bv NEN5725 of NEN5740), bodemvervuilingsrapport. Eindrapportage waarin is opgenomen dat de verontreinigingen zijn opgelost.

Indien uit het onderzoek geen aanbevelingen zijn opgenomen, dan wel relevante verontreinigingen zijn aangetroffen mag de antwoordoptie met het maximale aantal punten worden gekozen.

Toelichting

-

Referenties

- <http://www.vrom.nl/pagina.html?id=9735&term=bodem>
- NEN 5740 Bodem – Onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek
- NEN 5707 Bodem – Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem
- NEN 5725 Bodem – Leidraad voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, oriënterend en nader onderzoek

Is er een procedure of een actieplan voor verontreinigingsincidenten (dat voldoet aan nationale of lokale vereisten)?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>4 punten</i>

Criteria

In Nederland is het voldoende als er een actieplan voor incidenten aanwezig is. Bij aanzienlijke risico's wordt dit via wetgeving geregeld. Voor overige ondernemingen is dit niet verplicht, dan wel te koppelen aan richtlijnen.

Bewijsvoering

Exemplaar van de noodprocedure hoe omgegaan wordt met verontreinigingen en incidenten. Hierbij kan gekeken worden naar richtlijnen als PPG21 of gelijkwaardig.

Toelichting

-

Referenties

Beschikbaar via <http://publications.environment-agency.gov.uk/PDF/PMHO0309BPNA-E-E.pdf>

In dit document is vanaf pagina 13 een format opgenomen van een "incident response plan" dat als voorbeeld kan dienen bij de realisatie van deze credit.

Is er een klachtenprocedure voor de afhandeling van klachten met betrekking tot licht- en geluidsvervuiling afkomstig van het asset/perceel?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee	0 punten
☐	Ja	4 punten

Criteria

De klachtenprocedure omschrijft een gedegen stappenplan voor afhandeling van klachten. Dit kan de reguliere klachtenprocedure zijn, er dient hierin specifieke aandacht te zijn voor klachten over licht, geluid en eventueel geuroverlast.

Bewijsvoering

Exemplaar van de gedocumenteerde procedure.

Toelichting

Assessor moet beoordelen of in de omschreven klachtenprocedure goed wordt omgegaan met klachten betreffende licht, geluid en geur.

Referenties

-

Is er beleid gekoppeld aan een planning om koudemiddelen te vervangen door minder milieubelastende alternatieven?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Vraag niet beantwoord	<i>0 punten</i>
☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Een document waarin beleid is opgenomen, tevens vermelding van aanwezige koudemiddelen en gekozen alternatieven.

Toelichting

-

Referenties

-

Worden de luchtbehandelingskanalen op reguliere basis gecontroleerd op lekkages en worden deze bij constatering hersteld?

PART

Beheer

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit één van de volgende mogelijkheden:

☐	Vraag niet beantwoord	<i>0 punten</i>
☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee, dit wordt niet gecontroleerd	<i>0 punten</i>
☐	Ja, er wordt periodiek getest	<i>4 punten</i>

Criteria-eisen

-

Bewijsvoering

Document waarmee het ingevulde antwoord wordt aangetoond.

Toelichting

-

Referenties

-

Werd de laatste controle van overeenstemming met de lozingsvergunning intern gecontroleerd of door een externe partij?

PART

Beheer

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er is geen controle uitgevoerd	0 punten
☐	Door interne medewerkers	1 punt
☐	Door externe partij	2 punten
☐	De organisatie heeft geen lozingsvergunning nodig	2 punten

Criteria

Bij een normaal gebruik als kantoor of retail, zonder specifieke functies mag aangenomen worden dat deze niet is vereist en kan de antwoordoptie waarin staat dat 'geen vergunning nodig is' ingevuld worden.

Bewijsvoering

Visuele inspectie of er functies zijn die een lozingsvergunning noodzakelijk maken.

Indien er een vergunning nodig is, een exemplaar van het rapport.

Toelichting

-

Referenties

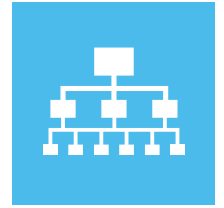
-

PART 3: Gebruik

Management

Is er een milieubeleid en/of zijn er milieuprocedures ontwikkeld?

PART

Gebruik

Maximaal: 3 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 3 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er is geen milieubeheerbeleid en/of procedure	0 punten
☐	Ja, milieubeleid en/of -procedures zijn in ontwikkeling	1 punt
☐	Ja, milieubeleid en/of -procedures zijn ontwikkeld	2 punten
☐	Ja, milieubeleid en/of -procedures zijn ondersteund door de raad van bestuur/het hogere kader	3 punten

Criteria

In het milieubeleid moet minimaal opgenomen zijn:

- Identificatie van de belangrijkste milieu-aspecten
- Eisen van milieuwet- en regelgeving
- Een analyse van bestaande werkwijzen en procedures op het gebied van milieuzorg
- Een evaluatie van eventuele milieu-incidenten

Indien er een milieuzorgsysteem met certificering (bv volgens ISO14001, MVO prestatieladder vanaf niveau 3) aanwezig is, kan gekozen worden voor het antwoord met het maximaal aantal punten.

Onderwerpen die in het milieubeleid beschreven kunnen zijn:

- Energie
- Water
- Afval
- Lucht
- Geluid
- Klimaat
- Gevaarlijke stoffen
- Natuur en landschap

Bewijsvoering

Het milieubeleid met daarin opgenomen de milieuprocedures. Indien ondersteund door management, bewijs

MAN015

Milieuprocedures

hiervan. Indien er een certificering volgens milieuzorgsysteem aanwezig is, kan dit dienen als bewijsmateriaal voor de antwoordoptie met het maximale aantal punten.

Toelichting

-

Referenties

-

Welke van de volgende onderwerpen worden door beleidsmaatregelen specifiek aangepakt?

PART

Gebruik

Maximaal: 16 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 16 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere antwoorden zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er is geen gespecificeerd milieubeheerbeleid en/of procedure	0 punten
☐	Minimalisering energieverbruik, energiezuinigheid en levering	1 punt
☐	Minimalisering waterverbruik, zuinigheid en verspilling	1 punt
☐	Minimalisering en beheer van afval	1 punt
☐	Vermindering/beheersing van vervuiling	1 punt
☐	Minimalisering CO ₂ -footprint van zakenreizen	1 punt
☐	Verantwoordelijke inkoop van producten en diensten	1 punt
☐	Minimalisering van CO ₂ -footprint van woon-werkverkeer door personeel	1 punt
☐	Besluitvormingsprocessen waarbij milieu- en duurzaamheidsvraagstukken naast kosten, tijd en kwaliteit een rol spelen bij de inkoop van producten en diensten	1 punt
☐	Besluitvormingsprocessen waarbij milieu- en duurzaamheidsvraagstukken naast kosten, tijd en kwaliteit een rol spelen bij het plannen van de kapitaaluitgaven	1 punt
☐	Besluitvormingsprocessen waarbij milieu- en duurzaamheidsvraagstukken naast kosten, tijd en kwaliteit een rol spelen bij het plannen van de accommodatie-eisen	1 punt
☐	Transporteffecten van bezoekers/klanten	1 punt
☐	De CO ₂ -footprint van het bedrijf is uitgerekend in kgCO ₂ /m ²	1 punt
☐	Alle onderaannemers beschikken over een milieubeleid als minimumeis	1 punt
☐	Er is een compensatiebeleid ten aanzien van de CO ₂ footprint	1 punt
☐	Integratie van flexibele werktijdregelingen en/of thuiswerkregelingen	1 punt

MAN016

Reikwijdte milieubeleid

☐	Het bedrijf of de organisatie draagt met haar activiteiten en/of diensten bij aan de inrichting van een infrastructuur die ten goede komt aan de omgeving of het algemeen nut	1 punt

Criteria

-

Bewijsvoering

Het beleidsstuk waarin de gekozen opties naar voren komen. Indien er een milieuzorgsysteem met certificaat aanwezig is, kan dit opgevoerd worden. De aangegeven antwoordopties dienen bewezen te worden, bijvoorbeeld door een verklaring van de assessor.

Toelichting

-

Referenties

-

In hoeverre zijn milieubeleidsmaatregelen geïmplementeerd en worden verbeteringen beheerd?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere antwoorden zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn geen gespecificeerde milieubeleidsmaatregelen	0 punten
☐	Alle milieuaspecten en preventiebeleid is geïdentificeerd en beschreven	1 punt
☐	Alle milieuzaken die te maken kunnen hebben met het asset worden periodiek beoordeeld	1 punt
☐	Streefcijfers zijn vastgesteld en worden bewaakt om de uitvoering te borgen	1 punt
☐	Beleidsmaatregelen omvatten procedures om feedback van medewerkers, klanten en andere stakeholders te integreren	1 punt
☐	Er zijn afzonderlijke medewerkers en/of koplopers aangewezen die verantwoordelijk zijn gemaakt voor de implementatie van het milieubeleid, de milieudoelstellingen en streefcijfers	1 punt
☐	Er is een noodprocedure van kracht voor milieu-ongelukken en incidenten	1 punt
☐	Stafmedewerkers die een milieuverantwoordelijkheid hebben worden regulier en formeel getraind	1 punt

Bij ontwikkeling of aanwezigheid van een EMS:

☐	Er is een EMS in ontwikkeling	1 punt
☐	EMS bevat procedures om de positie, ten opzichte van een vergelijkbare groep organisaties te vergelijken en te beoordelen aan de hand van gepubliceerde richtlijnen en benchmarking	2 punten
☐	Een milieumanagementsysteem is ontwikkeld en minimaal 3 jaar in werking voor alle bedrijfsonderdelen en voor alle voor het bedrijf relevante milieuaspecten en het zorgsysteem is gecertificeerd conform ISO 14001 of gelijkwaardig	4 punten

Criteria

Environmental Management Systeem: afgekort EMS, is een milieumanagementsysteem. Dit kan een eigen systematiek zijn of opgesteld en gecertificeerd zijn volgens bijvoorbeeld NEN-ISO 14001 of een vergelijkbare methodiek.

Bewijsvoering

- Exemplaar van dossiers om voortgang te laten zien, mits in ieder geval de belangrijkste beleidsregels van kracht zijn
- Gebruikte gepubliceerde richtlijnen waarmee peer group is bepaald en gegevens van de benchmark.
- Exemplaar van EMS-controle door externe controleur, referentienummer, werkingssfeer en controledatum of een kopie van extern certificaat, referentienummer, werkingssfeer en vervaldatum. Indien er geen formeel dossier is, kan de controleur een controle doen naar de relevante clausules van of ISO 14001.
- Exemplaar van EMS-controle door externe controleur, referentienummer, werkingssfeer en controledatum of een kopie van extern certificaat, referentienummer, werkingssfeer en vervaldatum. Indien er geen formeel dossier is, kan de controleur een controle doen naar de relevante clausules van of ISO 14001.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage van de geformuleerde milieudoelstellingen zijn er het afgelopen kalenderjaar behaald?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen doelstellingen bepaald of bereikt	<i>0 punten</i>
☐	Minder dan 25% van de doelstellingen is behaald	<i>0 punten</i>
☐	25% tot 50% van de doelstellingen is behaald	<i>1 punt</i>
☐	50% tot 75% van de doelstellingen is behaald	<i>2 punten</i>
☐	75% tot 100% van de doelstellingen is behaald	<i>3 punten</i>
☐	Alle doelstellingen (100%) zijn behaald	<i>4 punten</i>

Criteria

Denk bij doelstellingen aan de volgende thema's die vermeld staan in MAN016 en/of MAN017.

- Minimalisering energieverbruik, energiezuinigheid en levering
- Minimalisering waterverbruik, zuinigheid en verspilling
- Minimalisering en beheer van afval
- Vermindering/beheersing van vervuiling
- Minimalisering CO₂-footprint van zakenreizen
- Verantwoordelijke inkoop van producten en diensten
- Minimalisering van CO₂-footprint van woon-werkverkeer door personeel
- Transporteffecten van bezoekers/klanten
- Bodemgebruik, ecologie en biodiversiteit
- CO₂-footprint van het bedrijf
- Compensatie, bijvoorbeeld de aangekochte compensatie in hectare bos

Bewijsvoering

Exemplaar van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI) met bewijsvoering / gegevensbron en/of eventuele Service Level Agreements (SLA).

Toelichting

-

Referenties

-

Hoe frequent beoordeelt de raad van bestuur/het management, de prestaties van de organisatie op de milieudoelen?

PART

Gebruik

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Zelden of nooit	<i>0 punten</i>
☐	Af en toe	<i>0 punten</i>
☐	Minimaal 1 keer per jaar	<i>1 punt</i>
☐	Minimaal 1 keer per half jaar	<i>2 punten</i>
☐	Minimaal 1 keer per kwartaal	<i>2 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Exemplaar van een document waaruit dit blijkt, bijvoorbeeld notulen en/of vergaderschema met agendapunten.

Toelichting

-

Referenties

-

Is er over het afgelopen jaar een duurzaamheidsrapport opgesteld?

PART

Gebruik

Maximaal: 3 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 3 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er is geen duurzaamheidsrapport opgesteld	0 punten
☐	Ja, een intern rapport wat niet door een derde en onafhankelijke partij wordt getoetst	1 punt
☐	Ja, het rapport wordt door een derde en onafhankelijke partij getoetst en is beschikbaar voor alle interne en externe stakeholders	2 punten
☐	Ja, het rapport is opgesteld conform de Global Reporting Initiative (GRI) en wordt door een derde onafhankelijke partij getoetste en is beschikbaar voor alle interne en externe stakeholders	3 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

- Exemplaar van duurzaamheidsrapport met passages over de prestaties van duurzaamheidsbeheer
- Controleer bij medewerkers ter plaatse, controleer de procedure voor het verspreiden van informatie naar alle interne belanghebbenden
- Controleer website en exemplaar van registratie van openbaarmaking van informatie.

Toelichting

Om de inhoud van duurzaamheidsverslagen te uniformiseren is de internationale richtlijn voor duurzaamheidsverslaggeving van het Global Reporting Initiative (GRI). samengesteld. In het GRI worden sociale, milieu- en economische prestatie-indicatoren onderscheiden waarover gerapporteerd dient te worden.

Voorbeeld voor inhoud van een duurzaamheidsverslag: <https://www.globalreporting.org/Pages/default.aspx>

Referenties

-

Gezondheid

Wordt er gekoeld drinkwater beschikbaar gesteld aan gebruikers?**PART**

Gebruik

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>
☐	Ja, flessen water of waterkoelers	<i>1 punt</i>
☐	Ja, gekoeld water via (koffie)apparaat	<i>2 punten</i>

Criteria

Punten mogen toegekend worden als de voorziening per etage aanwezig is.

Bewijsvoering

Visuele inspectie door assessor, aangevuld met foto.

Toelichting

-

Referenties

-

Meet, bewaakt en beheert u de volgende belangrijke onderwerpen op het gebied van opleiding en ontwikkeling van medewerkers?

PART
Gebruik

Maximaal: 9 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 9 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere antwoorden zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Vaardigheden en capaciteiten van medewerkers	<i>1 punt</i>
☐	Tevredenheid medewerkers	<i>2 punten</i>
☐	Comfort werkplek	<i>1 punt</i>
☐	Productiviteit	<i>1 punt</i>
☐	Voortdurende professionele ontwikkeling	<i>2 punten</i>
☐	Management effectiviteit	<i>1 punt</i>
☐	Sociale interactie tussen collega's en/of teambuilding	<i>1 punt</i>

Criteria

Het betreft voortdurende professionele ontwikkeling van alle medewerkers (Occupiers) in het asset , bijvoorbeeld middels een Persoonlijk Ontwikkelingsplan.

Bewijsvoering

Beleid, bedrijfsregels, ten aanzien van opleiding van medewerkers, bijvoorbeeld met een voorbeeld van een Persoonlijk Opleidings Plan (POP) en de werkwijze hiermee.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn er beleidsmaatregelen met doelstellingen op de volgende gebieden van welzijn en gezondheid en wordt de implementatie daarvan bewaakt?

PART

Gebruik

Maximaal: 58 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 58 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere antwoorden zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Werksfeer en doelstellingen zijn vastgesteld	1 punt
☐	Gezondheids- en welzijnsvragen/-problemen van medewerkers worden beoordeeld en geregistreerd	1 punt
☐	Wijzigingen in gezondheids- en welzijnsvragen/-problemen van medewerkers worden gecontroleerd en gerapporteerd	1 punt
☐	Er zijn streefcijfers vastgelegd om ervoor te zorgen dat de nodige handelingen ook worden uitgevoerd	1 punt
☐	Minimaal 1 jaarlijks wordt gebruikerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd middels een steekproef	1 punt
☐	Er zijn procedures in werking gesteld om feedback van bezoekers/klanten te verwerken	1 punt
☐	Er zijn procedures in werking gesteld om feedback op te nemen in procedures of in de strategie	1 punt
☐	Er zijn afzonderlijke medewerkers en/of koplopers aangewezen die verantwoordelijk zijn gemaakt voor de implementatie van het beleid, de doelstellingen en de streefcijfers ten aanzien van gezondheid, welzijn en veiligheid	1 punt
☐	Borden, mededelingen en posters worden op geschikte locaties aangebracht om te wijzen op ruimten die een gevaar voor de gezondheid en de veiligheid vormen	1 punt
☐	Ziekteverzuim en productiviteit worden beoordeeld en bewaakt in relatie tot de kwaliteit van het binnenklimaat	2 punten

Er worden initiatieven ontplooid om de gezondheidsrisico's te minimaliseren en het welzijn van de gebruikers te bevorderen:

☐	Ruimten met installaties of gevaarlijke materialen zijn goed gemarkeerd	2 punten
☐	Werkplekken hebben comfortabele en bedienbare verlichting	2 punten
☐	Er wordt gecontroleerd of er geen geluidsoverlast aanwezig is bij werkplekken, hierbij is het uitgangspunt dat het gemiddelde geluidswaarde (TWA) niet boven 80 decibel uitkomt	4 punten

☐	Monitoring van kwaliteit binnenlucht en indien nodig het ondernemen van actie	4 punten
☐	Er staat geen apparatuur in de werkruimten (printers, kopieerapparatuur) zonder benodigde afzuiging	4 punten
☐	Er is een klachten/feedback regeling die specifiek rekening houdt met het comfort in het gebouw	4 punten
☐	Sporten door medewerkers wordt gesubsidieerd / financieel ondersteund of beschikbaar gesteld	4 punten
☐	Sociale activiteiten worden gesteund, bv teambuilding of een social evenement	4 punten
☐	Er is voorzien in eet- en drinkfaciliteiten, bv een restaurant, kantine of automaten	2 punten
☐	Er is een rustruimte of er zijn rustige hoeken in het gebouw	4 punten
☐	Er wordt voorzien in rustruimtes buiten het gebouw (op externe locatie)	2 punten
☐	Er wordt voorzien in een gezondheidsplan voor medewerkers, een bijdrage aan de ziektekosten, medische kosten of sportclubs	4 punten
☐	Er worden seminars gehouden en cursussen gegeven om alle medewerkers bewust te maken van gezondheid, welzijn en veiligheid	1 punt
☐	Aan medewerkers met verantwoordelijkheid voor gezondheid, welzijn en veiligheid (zoals BHV en ARBO) worden formele, regelmatige cursussen aangeboden	1 punt
☐	Er zijn streefcijfers voor verbetering vastgesteld conform de beschikbare informatie over best practices (onder meer over werplekcomfort en Human Resources-management)	1 punt
☐	Er is een certificering behaald volgens een norm die betrekking heeft op people-management	1 punt
☐	De prestaties op het gebied van welzijn en gezondheid worden ten opzichte van een benchmark vergeleken	1 punt
☐	Er wordt geregeld gecommuniceerd met de medewerkers over gezondheids-, welzijns- en veiligheidsvraagstukken (onder meer via nieuwsbrieven, vergaderingen, posters en gepubliceerde statistieken)	1 punt
☐	Er is een mentor-/ondersteuningssysteem aanwezig dat onafhankelijk is van de prestaties van de medewerkers	1 punt

Criteria

Selecteer de onderwerpen waarvoor beleidsmaatregelen met concrete doelstellingen zijn vastgelegd en geef aan of de implementatie ervan wordt bewaakt.

Bewijsvoering

Document waarin dit beleid (met concrete doelstellingen) is opgenomen, eventueel aangevuld met interview van enkele medewerkers door assessor. Visuele inspectie voor fysieke voorzieningen aangevuld met foto's in hierbij toegestaan.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage doelstellingen op het gebied van welzijn en gezondheid is het afgelopen jaar behaald?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen doelstellingen bepaald of bereikt	<i>0 punten</i>
☐	Minder dan 25% van de doelstellingen is behaald	<i>0 punten</i>
☐	25% tot 50% van de doelstellingen is behaald	<i>1 punt</i>
☐	50% tot 75% van de doelstellingen is behaald	<i>2 punten</i>
☐	75% tot 100% van de doelstellingen is behaald	<i>3 punten</i>
☐	Alle doelstellingen (100%) zijn behaald	<i>4 punten</i>

Criteria

Deze vraag heeft betrekking op de doelstellingen die in vraag HEA031 zijn genoemd.

Bewijsvoering

Rapportage/beleidsstuk met de relevante doelstellingen en concrete streefcijfers en documentatie waaruit blijkt dat deze zijn behaald.

Toelichting

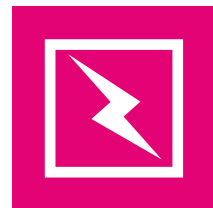
-

Referenties

-

Energie

Worden de volgende onderwerpen behandeld in het energiebeleid en/of de huisregels?

PART

Gebruik

Maximaal: 6 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 6 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere opties mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Verlaging energieverbruik	2 punten
☐	Energiezuinigheid	1 punt
☐	Hernieuwbare energiebronnen (op het perceel en lokaal)	2 punten
☐	Compensatie	1 punt
☐	Groene energielevering aan derden	2 punten

Criteria-eisen

De onderwerpen dienen een relevante invloed (> 5%) te hebben op het energiegebruik van het asset (zoals bepaald in ENE056). Greenwashing en windowdressing worden dus niet gewaardeerd (ter beoordeling aan de assessor).

Bewijsvoering

Exemplaar van energiebeleid, bedrijfsregels (referentie- en uitgavenummers), met de relevante clausules.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn er beleidsmaatregelen met energiedoelstellingen en wordt de implementatie daarvan bewaakt?

PART

Gebruik

Maximaal: 51 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 51 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere opties zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Streefcijfers (kwantitatieve energiereductie doelstelling) zijn vastgesteld t.o.v. een referentiejaar en worden bewaakt om ervoor te zorgen dat de handelingen worden uitgevoerd	1 punt
☐	De streefcijfers voor verbetering zijn gebaseerd op best practices	1 punt

Energiebesparende maatregelen worden ondernomen:

☐	Gebruik van LED schermen als standaard beeldscherm	4 punten
☐	Gebruik van Energiezuinige printers en kopieerapparaten met een 'slaapstand'	2 punten
☐	Er zijn waterboilers in gebruik in plaats van ketels	3 punten
☐	Er is zijn geen losse verwarmers, koelers of ventilatoren in het gebouw aanwezig / in gebruik	2 punten
☐	Er zijn tijdschakelaars of aanwezigheidsschakelaars ingesteld bij relevante apparatuur	2 punten
☐	Het door groepsgebruik beperken van het aantal ICT apparaten (printers, kopieerapparaten, etc.)	2 punten
☐	Buiten werktijden is binnenverlichting geminimaliseerd tot brandveiligheidsniveau (10 lux op de grond)	2 punten
☐	Gebruik van energiezuinige thin clients of laptops met server voor de applicaties en data	4 punten
☐	Beleid om printen te minimaliseren	2 punten
☐	Energiebesparingstips en signalering op ICT apparatuur	1 punt
☐	Er wordt voorlichting gegeven (mag digitaal) over het gebruik maken van daglicht in relatie tot de gordijnen / lichtwering	2 punten
☐	Er wordt voorlichting gegeven (mag digitaal) over het gebruik van de verwarming en de koeling	2 punten
☐	Er wordt de voorkeur gegeven aan het uitschakelen van apparatuur in plaats van gebruikmaking van de slaapstand of sluimerstand	2 punten

ENE066

Energiebeleid

☐	Er wordt gebruik gemaakt van energiezuinige servers	3 punten
☐	Er wordt gebruik gemaakt van virtualisering van servers (het delen en benutten van capaciteit van servers waardoor er minder nodig zijn)	3 punten
☐	De spanning (voltage) wordt geoptimaliseerd	4 punten
☐	Doelstellingen op langere termijn worden omgezet in jaarlijkse actieplannen met concrete maatregelen ter verwezenlijking	1 punt
☐	Er worden seminars gehouden en cursussen gegeven om alle medewerkers inzicht te geven in energiegebruik en energiezuinigheid	1 punt
☐	Er is een energie- of milieucoördinator, continu energieteam of tijdelijke projectgroepen aangesteld, waarvoor formele, regelmatige cursussen worden aangeboden	1 punt
☐	Feedback wordt verwerkt in procedures of strategie	1 punt
☐	Er wordt een reguliere dialoog gevoerd met belanghebbenden binnen de overheid en NGO's over haar CO ₂ reductiedoelstellingen en strategie	1 punt
☐	Externe certificering krachtens een energiebeheernorm als BS EN 16001 of gelijkwaardig; deze wordt onafhankelijk gecontroleerd of gecertificeerd	4 punten

Criteria

-

Bewijsvoering

Exemplaar van energiebeleid, bedrijfsregels (referentie- en uitgavenummers), met de relevante clausules. Bewijzen van handelingen.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage van de doelstellingen ten aanzien van energiebeheer zijn het afgelopen kalenderjaar bereikt?

PART

Gebruik

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn geen doelstellingen bepaald of bereikt	0 punten
☐	Minder dan 25% van de doelstellingen is behaald	0 punten
☐	25% tot 50% van de doelstellingen is behaald	2 punten
☐	50% tot 75% van de doelstellingen is behaald	4 punten
☐	75% tot 100% van de doelstellingen is behaald	6 punten
☐	Alle doelstellingen (100%) zijn behaald	8 punten

Criteria

De energiebeheerdoelen moeten een relevante invloed hebben op het totale energiegebruik (> 5%). De beoordeling vindt plaats op basis van het afgelopen boekjaar.

Bewijsvoering

Rapport of document waarmee aangetoond wordt dat resultaten zijn behaald.

Toelichting

-

Referenties

-

Is er energiebesparing gerealiseerd in de afgelopen twee jaar?

PART

Gebruik

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>2 punten</i>

Criteria

Er kunnen hier 2 punten verkregen worden als u een besparing behaald is. De twee punten worden nu nog aan iedereen toegekend, ongeacht de mate van besparing (bv 2% of 50%). In de toekomstige versies zal dit wellicht strenger worden.

De besparing dient aangegeven te worden gecorrigeerd naar klimaatinvloeden.

Het is aan de assessor om te checken of de besparing wel of niet reëel is en op basis daarvan de credit goed of af te keuren.

Bewijsvoering

Dossier van energiefacturen van voorgaande jaren, meetwaarden en analyse van de energiebesparing, type hernieuwbare energietechnologie (indien van toepassing).

Toelichting

-

Referenties

-

Wordt voor de elektriciteitsvraag groene stroom ingekocht?

PART

Gebruik

Maximaal: 10 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 10 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Nee, geen inkoop van groene stroom	<i>0 punten</i>
☐	Volledig inkoop van groene stroom, herkomst onbekend	<i>5 punten</i>
☐	Volledig inkoop van groene stroom, > 80 % uit Nederland	<i>10 punten</i>

Criteria

De samenstelling van groene stroom dient te worden aangetoond met een "Garantie van Oorsprong" certificaat. Deze garantie wordt gegeven door CertiQ, onderdeel van TenneT.

Bewijsvoering

Energierkening. Stroometiket van de energieleverancier.

Toelichting

Groene stroom wordt opgewekt uit wind, water, zon en biomassa. Grijs stroom wordt gemaakt uit fossiele brandstoffen (gas en steenkool) en kernenergie. De ene soort groene stroom is vooral gebaseerd op waterkrachtcentrales in Scandinavië, de andere vooral op windenergie en biomassa in Nederland.

Referenties

- www.milieucentraal.nl/themas/bronnen-van-energie/duurzame-energiebronnen/groene-stroom
- <http://groenestroomjagraag.nl/criteria-groene-top-3>
- <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/duurzame-energie/groene-stroom>
- <http://www.certiq.nl/>

Transport

Wordt de milieu-impact verbonden aan onderstaande vervoersstromen gereduceerd of beheerst?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere opties zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Woon-werkverkeer	<i>4 punten</i>
☐	Zakenreizen	<i>4 punten</i>
☐	Reizen van klanten/bezoekers	<i>2 punten</i>
☐	Leveringen van leveranciers	<i>2 punten</i>

Criteria

Het gaat hier om informatie waaruit blijkt dat er beleid is/maatregelen worden genomen voor het verminderen van de hoeveelheid transport, het zuiniger rijden en bij voorkeur het registreren van de hoeveelheid transport / vervoerskilometers.

Van 'beheren' is sprake indien de betreffende vervoersstroom voor ten minste 80% van de kilometers wordt geregistreerd zodanig dat er op gestuurd kan worden.

Bewijsvoering

Voor het reduceren is een beleidsstuk voldoende waaruit blijkt dat aandacht besteed wordt aan het verminderen van de negatieve milieu-effecten van de aanwezige vervoersstromen.

Voor het registreren/managen is dient de registratie van de kilometer aangeleverd te worden.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn er transportbeleidsdoelstellingen gericht op de registratie van vervoersbewegingen, en wordt de implementatie daarvan bewaakt?

PART

Occupier Management

Maximaal: 58 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 58 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere opties zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Scope en doelstellingen zijn vastgesteld	1 punt
☐	Effecten zakenreizen worden gemeten en geregistreerd	1 punt
☐	Woon-werkverkeer wordt gemeten en geregistreerd	1 punt
☐	Reizen van klanten/bezoekers worden gemeten en geregistreerd	1 punt
☐	Er zijn streefcijfers vastgelegd om ervoor te zorgen dat de nodige handelingen ook worden uitgevoerd	1 punt
☐	Zakenreizen worden gemonitord	1 punt
☐	Woon-werkverkeer wordt gemonitord	1 punt
☐	Reizen van klanten/bezoekers worden gemonitord	1 punt

Er worden initiatieven ontplooid om de dominantie van de auto te beperken:

☐	Er is tenminste 1 gemeenschappelijke auto voor medewerkers	2 punten
☐	Voetgangers- en fietspaden op en om het gebouw zijn goed verlicht	2 punten
☐	Woon-werk verkeer per fiets, te voet, carpool of OV wordt gestimuleerd met bv gratis ontbijt of kortingen of fietsplan	4 punten
☐	Parkeercriteria o.b.v. functionele behoefte (of soort auto)	2 punten
☐	Invoering van betaald parkeren	2 punten
☐	Er is een ruimte voor video-conferencing of dit is beschikbaar in vergaderruimten	4 punten
☐	Op de werkplek is via telefoon of internet video-conferencing mogelijk	4 punten
☐	Er is een thuiswerkregeling / er kan thuis gewerkt worden	2 punten

☐	Er gaan bussen /shuttles naar OV verbindingknooppunten / treinstation	4 punten
☐	De CO ₂ uitstoot van woon-werkverkeer wordt berekend	4 punten
☐	Er is een carpoolregeling / autodeelregeling	2 punten
☐	De organisatie stimuleert carpooling voor zakelijke ritten of OV-gebruik	2 punten
☐	Alle carpool auto's of deelauto's stoten maximaal 110 CO ₂ (g/km) uit (label B)	2 punten
☐	Alle huurauto's hebben een maximale uitstoot van 120 CO ₂ (g/km). Leasewagens mogen hierbij gerekend worden	2 punten
☐	De CO ₂ uitstoot van medewerkers wordt gecompenseerd	2 punten
☐	Er worden initiatieven ontplooid om de dominantie van het vliegverkeer te beperken	1 punt
☐	CO ₂ -verantwoorde transportmiddelen aan medewerkers en bezoekers aanbieden	1 punt
☐	De CO ₂ uitstoot als gevolg van woon-werk verkeer wordt voor tenminste 80% gecompenseerd	1 punt
☐	De CO ₂ uitstoot als gevolg van zakenreizen wordt voor tenminste 80% gecompenseerd	1 punt
☐	Er worden seminars gehouden en cursussen gegeven om alle medewerkers bewust te maken van het minimaliseren en beheersen van de milieu-effecten van transport	1 punt
☐	Er zijn afzonderlijke medewerkers en/of koplopers aangewezen die verantwoordelijk zijn gemaakt voor de implementatie van het beleid, de doelstellingen en de streefcijfers ten aanzien van transportgerelateerde milieu effecten	1 punt
☐	Aan medewerkers met verantwoordelijkheid voor transportbeheer worden cursussen aangeboden gerelateerd aan het verminderen van de negatieve effecten van transport	1 punt
☐	Er zijn streefcijfers voor verbetering vastgesteld conform de beschikbare informatie over best practices	1 punt
☐	Het milieubeheerssysteem bevat procedures om de relatieve positie ten opzichte van een vergelijkbare situatie te beoordelen aan de hand van openbaar gemaakte informatie, maatstaven, benchmarks e.d.	1 punt
☐	Leveringen worden zodanig gepland dat ze zo min mogelijk effecten hebben op de medewerkers of de burens	1 punt

Criteria

-

Bewijsvoering

Beleidsstukken ten aanzien van het transport en rapportages ten aanzien van de registratie, implementatie en bewaking.

Toelichting

-

Referenties

-

Is er informatie over de lokale voorzieningen beschikbaar voor gebruikers?**PART**

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Ja	<i>4 punten</i>
☐	Nee	<i>0 punten</i>

Criteria

De lokale voorzieningen (bijv. pinautomaat, supermarkt, etc) kunnen bekendgemaakt worden via intranet of een informatiescherm of informatiebord.

Bewijsvoering

Schermafdruck of document met informatie. Visuele inspectie aangevuld met een foto is ook toegestaan.

Toelichting

-

Referenties

-

Welke percentage van de doelstellingen, streefcijfers en verbeteringen ten aanzien van transport zijn in het afgelopen kalenderjaar bereikt?

PART
Gebruik

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen doelstellingen bepaald of bereikt	<i>0 punten</i>
☐	Minder dan 25% van de doelstellingen is behaald	<i>0 punten</i>
☐	25% tot 50% van de doelstellingen is behaald	<i>2 punten</i>
☐	50% tot 75% van de doelstellingen is behaald	<i>4 punten</i>
☐	75% tot 100% van de doelstellingen is behaald	<i>6 punten</i>
☐	Alle doelstellingen (100%) zijn behaald	<i>8 punten</i>

Criteria

De hier bedoelde transportdoelen zijn omschreven onder vraag TRA007.

Bewijsvoering

Een document/rapportage ten aanzien van het transport en rapportages over de behaalde resultaten in het afgelopen kalenderjaar.

Toelichting

-

Referenties

-

Wat waren voor de medewerkers in het afgelopen kalenderjaar de gemeten afstanden (in km) voor de volgende vervoersstromen?

PART

Gebruik

Maximaal: 12 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 12 punten verdiend worden. Vul hier uw antwoord in, per geregistreerd getal worden twee punten verkregen:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er worden geen afstanden geregistreerd	<i>0 punten</i>
☐	Autokilometers: km	<i>2 punten</i>
☐	Treinkilometers: km	<i>2 punten</i>
☐	Metro/tram kilometers: km	<i>2 punten</i>
☐	Buskilometers: km	<i>2 punten</i>
☐	Motorfietskilometers: km	<i>2 punten</i>
☐	Fietskilometers: km	<i>2 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Voor de kilometers: schriftelijke verklaring waarin uitleg gegeven wordt over de wijze van inventarisatie en de verklaring van het aantal kilometers.

Indien gekozen wordt voor het weergeven van de totale belasting in CO₂: Onderzoek uitgevoerd door een ter zake kundig adviseur, waarin weergegeven de berekeningsmethode en de hoeveelheid CO₂.

Toelichting

-

Referenties

-

Wat is voor het afgelopen kalenderjaar de afstand per vervoersmiddel die is afgelegd voor zakelijke personenvervoer?

PART

Gebruik

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Vul de in onderstaande tabel de afstanden in.

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er worden geen goederen vervoerd (met onderstaande middelen)	<i>0 punten</i>
☐	Er worden geen afstanden geregistreerd	<i>0 punten</i>
☐	Lange afstandvluchten (meer dan 7 uur), intercontinentale vluchten: km	<i>1 punt</i>
☐	Middenlange vluchten, korter dan 3200 km of 41/2 uur: km	<i>1 punt</i>
☐	Korte vluchten, korter dan 800 km of anderhalf uur: km	<i>1 punt</i>
☐	Autokilometers: km	<i>1 punt</i>
☐	Treinkilometers: km	<i>1 punt</i>
☐	Tram en metrokilometers: km	<i>1 punt</i>
☐	Buskilometers: km	<i>1 punt</i>
☐	Motorfietskilometers: km	<i>1 punt</i>
☐	Fietskilometers: km	<i>1 punt</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Document of rapport waarin deze gegevens voor het afgelopen kalenderjaar zijn opgenomen.

Toelichting

-

Referenties

-

Wat is voor het afgelopen kalenderjaar de afstand per vervoersmiddel die is afgelegd voor goederentransport?

PART

Gebruik

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Vul in onderstaande tabel uw antwoorden in.

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er worden geen goederen vervoerd (met onderstaande middelen)	0 punten
☐	Er worden geen afstanden geregistreerd	0 punten
☐	Grote vrachtwagen: km	1 punt
☐	Vrachtwagen: km	1 punt
☐	Busje: km	1 punt
☐	Treinvracht: km	1 punt
☐	Schip / scheepsvaart: km	1 punt
☐	Kleine tanker, tot 844 ton gewicht: km	1 punt
☐	Grote tanker, tot 18731 ton gewicht: km	1 punt
☐	Zeer grote tanker (supertanker) groter dan 100.000 ton: km	1 punt
☐	Klein bulk vaartuig tot 1720 ton: km	1 punt
☐	Groot bulk vaartuig, tot 14.201 ton: km	1 punt
☐	Zeer groot bulk vaartuig, tot 70.000 ton: km	1 punt
☐	Klein containerschip, tot 2.500 ton: km	1 punt
☐	Groot containerschip, tot 20.000 ton: km	1 punt
☐	Luchtvracht, grote afstanden, meer dan 7 uur, intercontinentale vluchten: km	1 punt
☐	Luchtvracht middellange afstanden, korter dan 3200 km of 4,5 uur: km	1 punt
☐	Luchtvracht korte afstanden, korter dan 800 km of anderhalf uur: km	1 punt

Criteria

-

Bewijsvoering

De kilometers kunnen met een rapportage aangetoond worden, hierin dient de verantwoording van de gegevens vermeld te staan.

Of

Indien gekozen wordt voor het weergeven van de totale belasting in CO₂: Onderzoek uitgevoerd door een ter zake kundig adviseur, waarin weergegeven de berekeningsmethode en de hoeveelheid CO₂.

Toelichting

-

Referenties

-

Water

WAT026

Beperking waterverbruik

Hoe worden de activiteiten georganiseerd om onnodig waterverbruik te voorkomen?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit één de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er worden geen besparende activiteiten ondernomen	<i>0 punten</i>
☐	Inkoop en gebruik van apparaten/machines die zuinig met water omgaan	<i>4 punten</i>
☐	Inzameling van water op het perceel door goed gebruik te maken van regenwater- of waterrecyclingsystemen	<i>2 punten</i>
☐	Er is vanuit de gebruiker onderhoudsbeleid van het waterleidingsstelsel	<i>2 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Het beleid waarmee de antwoordopties worden aangetoond, bijvoorbeeld het beleid, de specificaties van het waterverbruik van installaties, of de onderhoudsmaatregelen die getroffen worden door de gebruiker.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn er waterbeleidsmaatregelen met doelstellingen en wordt de implementatie daarvan bewaakt?

PART

Gebruik

Maximaal: 51 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 51 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere antwoordopties zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Werkingsfeer en doelstellingen zijn vastgelegd	1 punt
☐	Waterverbruik wordt geregistreerd	1 punt
☐	Er zijn streefcijfers vastgelegd om ervoor te zorgen dat de nodige handelingen ook worden uitgevoerd	1 punt
☐	Waterbeheersysteem is aanwezig	1 punt
☐	Waterverbruik wordt bewaakt	1 punt

Er worden waterbesparingsinitiatieven ontplooid:

☐	Tips over waterbesparing middels tekst of logo's (bijvoorbeeld op spoelknoppen of bord met tekst)	2 punten
☐	Installaties zijn waterbesparend of er zijn maatregelen genomen om het verbruik te beperken, bv door volumebeperking of doorstroombeperking	5 punten
☐	Hemelwater wordt opgevangen en gebruikt voor de buitengroen	3 punten
☐	Waterverbruik buitengroen beperkt door opvang en vasthouden hemelwater met een bodembedekkende laag (grove compost, stro, hooi, bladeren, gemaaid gras, houtsnippers of grind)	3 punten
☐	Er zijn watertanks voor opslag hemelwater	3 punten
☐	Gebruik van inheemse beplanting die minder water nodig hebben.	3 punten
☐	Het omlaag brengen van de waterdruk in het gebouw om waterverbruik te verminderen	7 punten
☐	Het beperkt houden van de lengte van de waterleiding	3 punten
☐	Het isoleren van de waterleiding	2 punten
☐	Installaties (bv wasmachine en afwasmachine) worden alleen volgeladen gebruikt	3 punten

☐	Waterverzachters worden alleen gebruikt al het nodig is, niet standard	2 punten
☐	Zekerstellen dat apparaten die zacht water nodig hebben zijn aangesloten op waterverzachters	3 punten
☐	Er is zowel een watermeter voor warm als voor koude water om het verbruik van warm water te kunnen meten	1 punt
☐	Er worden seminars gehouden en cursussen gegeven om alle medewerkers bewust te maken van waterbeheer	1 punt
☐	Er zijn afzonderlijke medewerkers en/of koplopers aangewezen die verantwoordelijk zijn gemaakt voor de implementatie van het beleid, de doelstellingen en de streefcijfers ten aanzien van waterbeheer	1 punt
☐	Aan medewerkers met verantwoordelijkheid voor het beheer van waterverbruik/zuinigheid worden formele, regelmatige cursussen aangeboden	1 punt
☐	Bevat mechanismen om feedback op te nemen in procedures of strategie	1 punt
☐	Er zijn streefcijfers voor verbetering vastgesteld conform de beschikbare informatie over best practices	1 punt
☐	EMS bevat procedures om de positie ten opzichte van een geschikte groep gelijken te beoordelen aan de hand van openbaar gemaakte informatie, maatstaven e.d.	1 punt

Criteria

-

Bewijsvoering

Bewijsmateriaal dat de genoemde opties onderbouwd, bijvoorbeeld doelstellingen en streefcijfers die zijn gedocumenteerd in beleidstukken of onderhoudsplannen. Tevens mag dit met een specifieke document worden aangetoond.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage van de doelstellingen, streefcijfers met betrekking tot watermanagement zijn het afgelopen kalenderjaar behaald?

PART

Gebruik

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn geen doelstellingen bepaald of bereikt	0 punten
☐	minder dan 25% van de doelstellingen is behaald	0 punten
☐	25% tot 50% van de doelstellingen is behaald	2 punten
☐	50% tot 75% van de doelstellingen is behaald	4 punten
☐	75% tot 100% van de doelstellingen is behaald	6 punten
☐	Alle doelstellingen (100%) zijn behaald	8 punten

Criteria

Deze vraag heeft betrekking op de doelen en streefcijfers uit vraag WAT021G. De punten bij deze vraag kunnen dan ook alleen behaald worden bij geformuleerde doelen en streefcijfers.

De in het afgelopen kalenderjaar uitgevoerde maatregelen mogen hier ook in meegenomen worden. Hiermee wordt gekeken naar de sublijst (in de tabel) met vragen over maatregelen.

Bewijsvoering

Rapportage of document waaruit blijkt welke doelen zijn behaald.

Toelichting

-

Referenties

-

Hoeveel water is er in het afgelopen kalenderjaar verbruikt?

PART

Gebruik

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden indien de waarde wordt ingevuld. Vul hier uw antwoord in:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Waterverbruik afgelopen kalenderjaar: m ³	<i>2 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Exemplaar van het jaarlijkse watercontrolerapport, waterfacturen, meetwaarden.

Toelichting

Volgens de Milieubarometer is in Nederland in kantoren de afgelopen jaren gemiddeld 10,4 m³ water / fte / jaar verbruikt.

Referenties

Kentallen verbruik, oa water staan op: <http://www.milieubarometer.nl/kantoor>

Materialen

In hoeverre worden economische-, ecologische- en sociale aspecten en milieuonderwerpen volgens een beslisproces met een bepaalde volgorde meegewogen bij de inkoop van materialen?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er is geen inkoopbeleid om de milieu-impact van materialen te beperken	0 punten
☐	Er is beleid om de vraag naar alle relevante verbruiksgoederen te verminderen	2 punten
☐	Bij inkoop van materialen is altijd aandacht voor recyclebaarheid, energiezuinigheid, herbruikbaarheid, impact op het milieu (levenscyclusanalyse)	4 punten
☐	Er wordt verantwoordelijk ingekocht, bijvoorbeeld door prestatie-eisen aan leveranciers te stellen of duurzaam gecertificeerd hout of de criteria voor duurzaam inkopen van Agentschap NL voor te schrijven	4 punten
☐	Minimalisering van de milieu-effecten van leveringen, bijvoorbeeld middels een CO ₂ -emissie inventarisatie	2 punten

Criteria

Onder relevante materiaalgroepen vallen; kantoorartikelen, facilitaire inkoop, schoonmaakmiddelen, meubilair en inrichting.

De productgroepen vanuit het Programma Duurzaam Inkopen van AgentschapNL mogen meegerekend worden, voor een overzicht van de productgroepen: <http://www.pianoo.nl/duurzaaminkopen/productgroepen#productgroepen>

Technische benodigheden en materialen voor onderhoud, beheer en renovaties kunnen hier ook onder worden genoemd. Onder minimalisering milieu-effecten van leveringen wordt verstaan dat er bij selectie van leveranciers en leveringen wordt gekeken naar afstand tot leveranciers en het aantal leveringen. De inventarisatie kan gemaakt worden met afstanden of CO₂.

Prestatie-eisen aan leveranciers kunnen worden aangetoond door middel van milieubeheersystemen zoals ISO 14001, FSC of PEFC (criteria duurzaam hout).

Bewijsvoering

Exemplaar van het materiaalbeleid, bedrijfsregels (referentie- en uitgavenummers) met de relevante clausules gemarkeerd. Eventuele deelnemingsbewijzen aan programma's voor duurzame materialen (zoals FSC of PEFC, of voor overheden het intekenbewijs voor duurzaam inkopen). Een C2C certificaat van ingekochte materialen dient ook als bewijsmateriaal.

Toelichting

-

Referenties

- Duurzaam Inkopen maatregelen; <http://www.pianoo.nl/duurzaaminkopen/productgroepen#productgroepen>
- ISO 14001
- Hout wat voldoet aan de criteria van het Timber Procurement Assessment Committee (TPAC), hieronder valt FSC en PEFC.

In hoeverre worden economische-, ecologische- en sociale aspecten en milieuonderwerpen volgens een beslisproces met een bepaalde volgorde meegewogen bij de inkoop van materialen?

PART

Gebruik

Maximaal: 52 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 52 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere opties zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Nee, er zijn geen beleidsmaatregelen	0 punten
☐	Scope en doelstellingen zijn vastgesteld en passende maatregelen zijn gespecificeerd	1 punt
☐	Streefcijfers zijn vastgelegd en worden gemonitord dat acties worden uitgevoerd	1 punt
☐	Er is zijn managementsysteem in gebruik dat het efficiënte gebruik van materialen stimuleert	1 punt
☐	Beleidsmaatregelen bevatten procedures om feedback van medewerkers, klanten en andere belanghebbenden te integreren in het inkoopbeleid	1 punt
☐	Materiaalinkoop wordt bewaakt, rekening houdend met behoefte, hoeveelheden en duurzaamheidsvraagstukken	1 punt

Er worden initiatieven ontplooid om de effecten van materiaalinkoop te beperken:

☐	In overleg met leveranciers wordt de milieu impact in de keten verminderd	10 punten
--------------------------	---	-----------

Beslissingen op basis van Total Cost of Ownership (TCO) voor apparatuur en gebruiksgoederen, overwegende:

☐	Levensduur – producten met een lange levensduur	2 punten
☐	Onderhoudbaarheid – makkelijk schoon te maken, zelfreinigend	2 punten
☐	Upcycling – ICT apparatuur dat (modulair)her te gebruiken is	2 punten
☐	Recycling / hergebruik – bijvoorbeeld cartridges	2 punten

☐	In overleg met leveranciers werken aan beperking verpakkingen	4 punten
☐	Beleid om alle gebruiksartikelen minimaal eens per twee jaar te beoordelen op milieu impact en te zoeken naar milieuvriendelijkere materialen	8 punten
☐	Gebruik van schoonmaakmiddelen die biologisch afbreekbaar zijn	2 punten

☐	Inkoopbeleid voor printers met een lage milieupact zoals ammoniumvrije en niet kankerverwekkende toners	6 punten
☐	Monitoring en dubbele controle om bij vergaderingen te voorkomen dat er teveel drank en versnaperingen worden besteld, een te grote ruimte wordt besteld en teveel faciliteiten worden besteld	2 punten
☐	Er worden seminars gehouden en cursussen gegeven om alle medewerkers bewust te maken van materiaalinkoop	1 punt
☐	Er zijn afzonderlijke medewerkers en/of koplopers aangewezen die verantwoordelijk zijn voor de implementatie van het beleid, de doelstellingen en de streefcijfers ten aanzien van materiaalinkoop	1 punt
☐	Aan medewerkers met verantwoordelijkheid voor de materiaalinkoop worden formele, terugkerende cursussen aangeboden	1 punt
☐	Er zijn streefcijfers voor verbeteringen vastgesteld conform de beschikbare informatie over best practices	1 punt
☐	Er is een lijst met voorkeur-leveranciers voor alle materiaalinkopen	1 punt
☐	het aanwezige milieumanagementsysteem (EMS, ISO14001 of vergelijkbaar) bevat procedures om de positie ten opzichte van een geschikte groep gelijken te beoordelen aan de hand van openbaar gemaakte informatie, maatstaven e.d	1 punt

Criteria

Punten kunnen worden toegekend als aantoonbaar gemaakt kan worden dat het voor de organisatie van toepassing is.

Bewijsvoering

Documentatie met daarin het beleid, lijsten van getroffen maatregelen, eventuele overeenkomsten met leveranciers of verklaringen waarmee ingevulde antwoordopties aangetoond worden. Dit mag een getekende verklaring van de organisatie zijn, waarin de opties specifiek worden benoemd.

Toelichting

-

Referenties

-

MAT018

Selectiecriteria leveranciers

Welke van de volgende mogelijkheden worden gebruikt om de aanvaardbaarheid van leveranciers te bepalen?

PART

Gebruik

Maximaal: 3 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 3 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Leveranciers worden niet beoordeeld op aanvaardbaarheid	<i>0 punten</i>
☐	Leveranciers worden onderhevig aan een leveranciersonderzoek of een enquête	<i>2 punten</i>
☐	Leveranciers worden bezocht of ge-audit	<i>2 punten</i>
☐	Leveranciers dienen aangesloten te zijn bij een branchevereniging / belangengroep waarbij milieu of duurzaamheid een rol speelt	<i>3 punten</i>

Criteria

Het gaat hier primair om leveranciersbeoordelingen, niet specifiek om milieu-duurzaamheid.

Bewijsvoering

Een verslag/rapport van een recente leveranciersbeoordeling / audit dient ingezien te worden door de assessor, een schermafdruk van de inhoudsopgave voldoet. Deelnameverklaring, vermelding op website van branche- of belangengroep.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage van de leveranciers heeft een kwaliteitsbeleid (niet perse door een derde ge-audit) hebben?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	0 tot 25% van de leveranciers	<i>0 punten</i>
☐	25 tot 50% van de leveranciers	<i>1 punt</i>
☐	50 tot 75% van de leveranciers	<i>2 punten</i>
☐	75 tot 90% van de leveranciers	<i>3 punten</i>
☐	90 tot en met 100% van de leveranciers	<i>4 punten</i>

Criteria

Het betreft een kwaliteitssysteem, bijvoorbeeld ISO9001 (of ISO14001) of vergelijkbaar. Hierbij hoeft voor deze vraag het systeem niet door een externe partij beoordeeld te zijn.

MVO methodieken zoals ISO26000, MVO prestatieladder waarin beleid is opgenomen kunnen ook voldoen.

Bewijsvoering

Certificaat van kwaliteitssysteem/beleid. Indien het kwaliteitsbeleid niet door een derde is beoordeeld een exemplaar van het beleid.

Bij een niet gecertificeerd kwaliteitssysteem dient een document opgeleverd te worden waarin dit beleid is opgenomen.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage van de leveranciers moet een milieumanagementsysteem (niet perse door een derde ge-audit) hebben?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	0 tot 25% van de leveranciers	<i>0 punten</i>
☐	25 tot 50% van de leveranciers	<i>1 punt</i>
☐	50 tot 75% van de leveranciers	<i>2 punten</i>
☐	75 tot 90% van de leveranciers	<i>3 punten</i>
☐	90 tot en met 100% van de leveranciers	<i>4 punten</i>

Criteria

Het betreft een kwaliteitssysteem, ISO14001 of vergelijkbaar. Hierbij hoeft voor deze vraag het systeem niet door een externe partij beoordeeld te zijn.

MVO methodieken zoals ISO26000, MVO prestatieladder waarin beleid is opgenomen , voldoen ook.

Bewijsvoering

Certificaat van milieumanagementsysteem. Indien het kwaliteitsbeleid niet door een derde is beoordeeld een exemplaar van het beleid.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage van de leveranciers moet een gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem hebben?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	0 tot 25% van de leveranciers	<i>0 punten</i>
☐	25 tot 50% van de leveranciers	<i>1 punt</i>
☐	50 tot 75% van de leveranciers	<i>2 punten</i>
☐	75 tot 90% van de leveranciers	<i>3 punten</i>
☐	90 tot en met 100% van de leveranciers	<i>4 punten</i>

Criteria

Het betreft een kwaliteitssysteem, ISO9001 of vergelijkbaar. dient het systeem door de onafhankelijke derde partij ge-audit en goedgekeurd te zijn.

Bewijsvoering

Certificaat van kwaliteitssysteem.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage van de leveranciers moet een gecertificeerd milieumanagementsysteem hebben?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	0 tot 25% van de leveranciers	<i>0 punten</i>
☐	25 tot 50% van de leveranciers	<i>1 punt</i>
☐	50 tot 75% van de leveranciers	<i>2 punten</i>
☐	75 tot 90% van de leveranciers	<i>3 punten</i>
☐	90 tot en met 100% van de leveranciers	<i>4 punten</i>

Criteria-eisen

Het betreft een kwaliteitssysteem, ISO14001, MVO prestatieladder of vergelijkbaar. Hierbij dient het systeem door de onafhankelijke derde partij ge-audit en goedgekeurd te zijn.

Methodieken zonder beoordeling door een derde zoals ISO26000 voldoen niet.

Bewijsvoering

Certificaat van kwaliteitssysteem.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn de doelstellingen en streefcijfers en verbeteringen ten aanzien van de inkoop van materialen en producten in het afgelopen kalenderjaar bereikt?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen doelstellingen bepaald of bereikt	<i>0 punten</i>
☐	minder dan 25% van de doelstellingen is behaald	<i>0 punten</i>
☐	25% tot 50% van de doelstellingen is behaald	<i>1 punt</i>
☐	50% tot 75% van de doelstellingen is behaald	<i>2 punten</i>
☐	75% tot 100% van de doelstellingen is behaald	<i>3 punten</i>
☐	Alle doelstellingen (100%) zijn behaald	<i>4 punten</i>

Criteria-eisen

De doelen en maatregelen staan omschreven bij vraag MAT017.

Bewijsvoering

Documenten die aantonen welke materiaalinkoopdoelen zijn bereikt.

Toelichting

-

Referenties

-

Afval

Worden activiteiten georganiseerd om onnodige afvalstromen te voorkomen en worden afvalstromen beheerd om de milieu-effecten daarvan te minimaliseren?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er worden geen activiteiten ondernomen om afval te voorkomen	<i>0 punten</i>
☐	Beleidsmaatregelen omvatten afvalpreventie en afvalscheiding	<i>4 punten</i>
☐	Beleidsmaatregelen omvatten afvalrecycling en hergebruik op gelijkwaardig niveau	<i>3 punten</i>
☐	Beleidsmaatregelen omvatten hergebruik toepassingen, maar op een ander niveau, zoals compostering, energieopwekking uit afval, biogas productie uit afval	<i>2 punten</i>
☐	Afval wordt gecompriemd (perscontainer) alvorens het perceel te verlaten of wordt behandeld om de milieu-impact te verminderen	<i>1 punt</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Beleid en resultaten kunnen middels een contract of rapport van de afvalverwerker aangetoond worden. Visuele inspectie aangevuld met foto's kan hier een aanvulling op leveren.

Toelichting

-

Referenties

-

Welke beheersmaatregelen zijn er getroffen op het gebied van afvalpreventie?

PART

Gebruik

Maximaal: 52 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 52 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere opties zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	De scope en doelstellingen zijn vastgelegd voor het onderwerp afval	1 punt
☐	De totale hoeveelheid afval (volume en/of gewicht) wordt geregistreerd	1 punt
☐	Er zijn voor afvalmanagement doelstellingen geformuleerd die worden beheert	1 punt
☐	Er is een afvalmanagementsysteem (preventie, scheiding, registratie, monitoring en communicatie) in werking	1 punt
☐	Het vrijkomen van afval wordt bijgehouden	1 punt

De beheersmaatregelen voor afval omvat:

☐	De regulier voorkomende afvalstromen worden gescheiden ingezameld; papier/karton, restafval, toners, batterijen	1 punt
☐	Aanvullend worden de volgens afvalstromen gescheiden ingezameld; blik (frisdrank), (PET) flesjes, plastic folie, GFT/swill	2 punten
☐	De inzamelingsmiddelen voor de verschillende fracties zijn goed zichtbaar gemaakt door verschillende kleuren en/of tekst om de scheiding te faciliteren	1 punt
☐	Dubbelzijdig printen is standard ingesteld	1 punt
☐	Er worden maatregelen genomen om printen te beperken/voorkomen	1 punt
☐	Er is een digital archief aanwezig zodat niet allerlei documenten geprint en bewaard hoeven te worden	2 punten
☐	Het wordt gestimuleerd om enkelzijdig bedrukt papier als klad/aantekensblaadjes te gebruiken (bv door hier inzamelplekken voor te organiseren)	2 punten
☐	Het wordt gestimuleerd om enkelzijdig bedrukt papier te gebruiken voor proefprintjes (bv door een papierlade in de printer hiervoor beschikbaar te stellen)	1 punt
☐	Voor regulier printwerk wordt standaard gebruik gemaakt van papier met een maximaal gezicht van 80 gr/m ²	2 punten

☐	Er wordt gebruik gemaakt van gerecycleerd papier	1 punt
☐	GFT afval en swill wordt beschikbaar gesteld voor compost en/of bio-gas	2 punten
☐	Het wordt gestimuleerd (middels beleid en procedures) dat folders, mappen en insteekhoezen worden hergebruikt. Bijvoorbeeld door deze standaard weer aan de voorraad toe te voegen	2 punten
☐	Overbodige ICT apparatuur wordt beschikbaar gesteld aan scholen, een goed doel of maatschappelijke organisaties. Dit wordt aangetoond door een contract met de verwerker of een ander document (persbericht, verslag)	2 punten
☐	Overbodig meubilair wordt beschikbaar gesteld binnen de organisatie, scholen, goede doelen of maatschappelijke organisaties. Dit wordt a getoond middels verhuisbonnen, een contract met de verwerker of een ander document (persbericht, verslag)	2 punten
☐	Er is beleid of een contract met leveranciers om verpakkingsmateriaal te minimaliseren en/of hergebruiken, retour te nemen	2 punten
☐	Het gebruik van herbruikbaar servies wordt gestimuleerd voor bijvoorbeeld borden, bekens enz.	2 punten
☐	Er is beleid of een contract om batterijen apart in te zamelen en af te voeren voor recycling	2 punten
☐	Er wordt intern (ook bij gebruikers) onderzoek gedaan naar manieren om afval te minimaliseren, recyclen en managen	4 punten
☐	Er wordt voor alle afvalstromen gebruik gemaakt van officiële/geregistreerde afvalverwerkers, ook voor losse partijen afval van bijvoorbeeld verbouwingen, opruimacties	4 punten
☐	Er wordt samen met de afvalverwerker gewerkt aan het maximaliseren van hergebruik, recycling en het minimaliseren van storting op een stortplaats	1 punt
☐	Er is een plan richting medewerkers voor bewustwording en communicatie	1 punt
☐	Medewerkers worden geprikkeld tot afvalreductie	1 punt
☐	Alle medewerkers worden met trainingen bewustgemaakt van mogelijkheden tot afvalreductie en afvalscheiding OF hier wordt regelmatig over gecommuniceerd in bedrijfsbrede media	1 punt
☐	Medewerkers die verantwoordelijk zijn voor afvalmanagement worden formeel en regulier getraind over afvalwetgeving en nakoming daarvan	1 punt
☐	Medewerkers die verantwoordelijk zijn voor afvalmanagement werken intensief samen met afvalverwerkers (er is regulier overleg/communicatie)	1 punt
☐	Er zijn medewerkers aangewezen die verantwoordelijk zijn voor de implementatie van de afvaldoelen en het realiseren van streefcijfers	1 punt
☐	Feedback over het afvalmanagement kan worden ingediend en geïntegreerd in het beleid	1 punt
☐	Verbeteringen worden volgens de lader van Lansink (zie toelichting) ingevoerd	1 punt
☐	Het afvalmanagement systeem omvat een benchmark met vergelijkbare organisatie op het gebied van afval	1 punt

Criteria

-

Bewijsvoering

Documentatie (maatregelen, beleid, streefcijfers) die gekozen opties onderbouwen.

Toelichting

-

Referenties

-

Hoeveel afvalstromen worden gescheiden ingezameld en afgevoerd?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Al het afval wordt als restafval afgevoerd	<i>0 punten</i>
☐	Er is beleid om de vraag naar alle relevante verbruiksgoederen te verminderen	<i>1 punt</i>
☐	Er worden 3 afvalstromen apart afgevoerd	<i>2 punten</i>
☐	Er worden 4 of meer afvalstromen apart afgevoerd	<i>4 punten</i>

Criteria

Veel voorkomende afvalstromen zijn:

- Restafval
- Papier en karton
- Glas
- Houtafval
- Kunststof (folie)
- GFT en swill
- Klein gevaarlijk afval (KGA) (batterijen, verf, spaarlampen, TL-buizen)

Restafval is in principe geen gescheiden afvalstroom, maar mag hier meegeteld worden.

Bewijsvoering

Exemplaar van jaarlijks afvalcontrolerapport of een jaaroverzicht van de factuur OF Visuele inspectie van de ingezamelde afvalstromen aangevuld met foto's.

Toelichting

-

Referenties

- Landelijk Afvalbeheer Plan, artikel 14. Afvalscheiding, tabel 14.1 : <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/afval/afvalpreventie/afvalscheiding/>

Van hoeveel afvalstromen wordt de hoeveelheid geregistreerd en gemonitord?

PART

Occupier Management

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er worden geen hoeveelheden geregistreerd	0 punten
☐	Voor minimaal 2 afvalstromen	1 punt
☐	Voor minimaal 3 afvalstromen	2 punten
☐	Voor minimaal 4 afvalstromen	4 punten

Criteria

Het betreft hier registratie van hoeveelheden (aantal containers/volume en/of gewicht) voor in ieder geval kalenderjaren.

Veel voorkomende afvalstromen zijn:

- Restafval
- Papier en karton
- Glas
- Houtafval
- Kunststof (folie)
- GFT en swill
- Klein gevaarlijk afval (KGA) (batterijen, verf, spaarlampen, TL-buizen)

Restafval is in principe geen gescheiden afvalstroom, maar mag hier meegeteld worden.

Bewijsvoering

Exemplaar van jaarlijks afvalcontrolerapport of een jaaroverzicht van de factuur.

Toelichting

-

Referenties

- Landelijk Afvalbeheer Plan, artikel 14. Afvalscheiding, tabel 14.1

Hoeveel afvalstromen worden actief gemanaged op reductiedoelstellingen?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er wordt niet actief gemanaged op afvalreductie	0 punten
☐	Voor minimaal 2 afvalstromen	1 punt
☐	Voor minimaal 3 afvalstromen	2 punten
☐	Voor minimaal 4 afvalstromen	4 punten

Criteria

Het betreft hier het actief managen van reductiedoelstellingen door bijhouden van hoeveelheden, onderzoeken van preventiemogelijkheden en het maken van afspraken. Veel voorkomende afvalstromen zijn:

- Restafval
- Papier en karton
- Glas
- Houtafval
- Kunststof (folie)
- GFT en swill
- Klein gevaarlijk afval (KGA) (batterijen, verf, spaarlampen, TL-buizen)

Restafval is in principe geen gescheiden afvalstroom, maar mag hier meegeteld worden.

Bewijsvoering

Exemplaar van jaarlijks afvalmanagementrapport, verslag van een overleg, aantekeningen van getroffen maatregelen, eventueel aangevuld met documentatie van de gecontracteerde afvalverwerker.

Toelichting

-

Referenties

-

Wordt het scheiden van afvalstromen en de recycling daarvan eenvoudig gemaakt?

PART

Gebruik

Maximaal: 6 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 6 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere antwoorden zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er worden geen afvalstromen gescheiden ingezameld	0 punten

Afvalinzameling

☐	Restafval en papier/karton worden bij de werkplek gescheiden ingezameld, de overige afvalstromen worden nabij de werkplek ingezameld	2 punten
☐	Alle vrijkomende afvalstromen worden bij de werkplek gescheiden ingezameld	3 punten

Inzamelingsmiddelen

☐	Afvalbakken zijn duidelijk gemarkeerd (kleur en/of tekst) voor typen afval	1 punt
☐	Alle inzamelingsmiddelen bij de werkplekken en bij de eventuele tussenopslagen worden zo vaak geledigd als nodig voor een adequate afvalinzameling nodig	1 punt
☐	de eindopslagvoorzieningen voor afval zijn duidelijk gemarkeerd, groot genoeg en op een comfortabele afstand van het gebouw aangebracht, op een plaats die eenvoudig voor voertuigen is te bereiken	1 punt

Criteria

Een locatie kan als 'nabij de werkplek' worden gezien als het bijvoorbeeld bij de koffiecorner is gesitueerd en op acceptabele loopafstand. In afstanden wordt maximaal 50 meter tot de werkplek gerekend voor de inzameling van alle vrijkomende reguliere fracties.

Bewijsvoering

Visuele inspectie aangevuld met foto's van inzamelingsmiddelen voor de regulier vrijkomende afvalstromen.

Toelichting

-

Referenties

-

Hoe vaak worden de prestaties op het gebied van afval beoordeeld?

PART

Gebruik

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Eigenaar, Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Dit wordt niet volgens een vaste frequentie beoordeeld	<i>0 punten</i>
☐	Minimaal eens per 3 maanden	<i>2 punten</i>
☐	Minimaal twee maal per jaar	<i>2 punten</i>
☐	Minimaal eens per jaar	<i>1 punt</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Verslag van laatste meeting of vermelding van vaste frequentie in agenda van regulier overleg.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage van de afvaldoelstellingen en streefcijfers zijn er in het afgelopen kalenderjaar behaald?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn geen doelstellingen bepaald of bereikt	0 punten
☐	Minder dan 25% van de doelstellingen is behaald	0 punten
☐	25% tot 50% van de doelstellingen is behaald	1 punt
☐	50% tot 75% van de doelstellingen is behaald	2 punten
☐	75% tot 100% van de doelstellingen is behaald	3 punten
☐	Alle doelstellingen (100%) zijn behaald	4 punten

Criteria

Het betreft hier de doelen en maatregelen die staan genoemd onder WST003.

Bewijsvoering

Het meest recente rapport met daarin zowel de gestelde doelstellingen streefcijfers alsmede de resultaten en de conclusie met betrekking tot een recent kalenderjaar.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage van de verbeteringsvoorstellen voor afvalmanagement zijn er in het afgelopen kalenderjaar uitgevoerd?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen verbeteringen doorgevoerd of behaald	<i>0 punten</i>
☐	Minder dan 25% van de verbeteringen zijn behaald of doorgevoerd	<i>0 punten</i>
☐	25% tot 50% van de verbeteringen zijn behaald of doorgevoerd	<i>1 punt</i>
☐	50% tot 75% van de verbeteringen zijn behaald of doorgevoerd	<i>2 punten</i>
☐	75% tot 100% van de verbeteringen zijn behaald of doorgevoerd	<i>3 punten</i>
☐	Alle verbeteringen zijn behaald of doorgevoerd (100%)	<i>4 punten</i>

Criteria

Het betreft hier de verbeteringsvoorstellen en maatregelen die betrekking hebben op afvalmanagement en die staan genoemd onder WST003.

Bewijsvoering

Het meest recente rapport met daarin zowel de gestelde doelstellingen streefcijfers alsmede de resultaten en de conclusie met betrekking tot een recent kalenderjaar.

Toelichting

-

Referenties

-

WST011

Hoeveelheid afval naar stortplaats

Welke hoeveelheid afval wordt er naar een stortplaats afgevoerd?

PART

Gebruik

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden als een waarde wordt ingevuld. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Hoeveelheid afval naar stortplaats: ton gewicht	8 punten

Criteria

In Nederland geldt voor afvalstromen die vrijkomen bij utiliteit en retail veelal een stortverbod. Indien er geen afval gestort wordt kan er "0 ton gewicht" ingevuld worden.

Uitzonderingen op het stortverbod zijn ladingen waarvoor een ontheffing is verkregen omdat ze niet verwerkbaar zijn verklaard of er een verklaring door gedeputeerde staten is afgegeven dat de verwerkingscapaciteit in Nederland voor deze afvalstroom te beperkt is en er gestort mag worden. Indien er een officiële ontheffing is verleend voor afval wat afkomstig is van de te certificeren locatie kan de hoeveelheid ingevuld worden.

Voor verzamelgebouwen en retail heeft de hoeveelheid betrekking op het afval wat vrijkomt bij de eigen organisatie, dus niet de huurders en bezoekers.

De hoeveelheid afval in gewicht kan veelal aangeleverd worden door de afvalverwerker.

De opgegeven waarde dient betrekking te hebben op hetzelfde kalenderjaar als de overige afvalvragen. Indien er geen hoeveelheid in gewicht beschikbaar is, kan deze in overleg met de afvalverwerker omgerekend worden vanuit de hoeveelheid containers of het volume.

Bewijsvoering

Een rapportage met daarin de totale hoeveelheid afval die gestort is op een stortplaats of een optelling van facturen.

Indien er geen afval naar de stortplaats wordt afgevoerd dient dit verklaard te worden, bijvoorbeeld door de afvalverwerker of aangetoond middels een paragraaf uit het afvalcontract waarin dit is opgenomen.

Dit mag via een algemene verklaring (paragraaf uit een jaarverslag) als de afvalverwerker geen afval stort, of specifiek voor de betreffende organisatie/locatie.

Toelichting

Voor afvalverwerkers die geen weegeenheden op de vrachtwagens hebben komt het getal door een berekening tot stand

WST011

Hoeveelheid afval naar stortplaats

waarbij het aantal containers, de gemiddelde vullingsgraad en het soortelijk gewicht van de fractie worden gebruikt.

Referenties

-

Wat is de totale hoeveelheid afval (in kg's) die niet naar een stortplaats is afgevoerd?

PART

Gebruik

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden indien een waarde wordt ingevuld. Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Hoeveelheid afval niet naar een stortplaats: ton gewicht	8 punten

Criteria

In principe gaat het in Nederland voor retail en utiliteit om de totale hoeveelheid afval die is afgevoerd in een kalenderjaar. Voor verzamelgebouwen en retail heeft de hoeveelheid betrekking op het eigen afval.

De hoeveelheid afval in gewicht kan veelal aangeleverd worden door de afvalverwerker.

De opgegeven waarde dient betrekking te hebben op hetzelfde kalenderjaar als de overige afvalvragen

Bewijsvoering

Een rapportage met daarin de totale hoeveelheid afval voor een kalenderjaar of een optelling van alle verzamelacturen.

Toelichting

Voor afvalverwerkers die geen weegeenheden op de vrachtwagens hebben komt het getal door een berekening tot stand waarbij het aantal containers, de gemiddelde vullingsgraad en het soortelijk gewicht van de fractie worden gebruikt.

Referenties

-

WST013

Hoeveelheid afval verbrand

Welke hoeveelheid afval is verbrand?

PART

Gebruik

Maximaal: 8 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 8 punten verdiend worden indien een waarde wordt ingevuld..

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Vul hier uw antwoord in: ton gewicht	<i>8 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Exemplaar van het jaarlijkse afvalcontrolerapport, exemplaar van dossiers op het perceel samen met de door de afvalaannemer in rekening gebrachte facturen. Indien contractueel is vastgelegd dat er geen afval verbrand mag worden voldoet dit als bewijsmateriaal.

Het is goed om te onderkennen dat in retail heel veel met retourverpakkingsmateriaal (plastic en karton) wordt gewerkt dat centraal via het distributiesysteem van de retailer wordt ingezameld.

Toelichting

-

Referenties

-

Wordt het afval verwerkt volgens de Ladder van Lansink (hergebruikt, gerecycled en restant verbrand)?

PART

Gebruik

Maximaal: 2 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 2 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Het afval wordt verwerkt volgens de ladder van Lansink en het storten wordt geminimaliseerd.	<i>1 punt</i>
☐	Het afval wordt verwerkt volgens de ladder van Lansink en er wordt geen afval gestort	<i>2 punten</i>

Criteria

In Nederland geldt voor afvalstromen die vrijkomen bij utiliteit en retail veelal een stortverbod.

Uitzonderingen op het stortverbod zijn ladingen waarvoor een ontheffing is verkregen omdat ze niet verwerkbaar zijn verklaard of er een verklaring door gedeputeerde staten is afgegeven dat de verwerkingscapaciteit in Nederland voor deze afvalstroom te beperkt is en er gestort mag worden. In dat geval kan het storten wordt geminimaliseerd ingevuld worden.

Voor verzamelgebouwen en retail heeft de hoeveelheid betrekking op het afval wat vrijkomt bij de eigen organisatie, dus niet de huurders en bezoekers.

Bewijsvoering

Een beleidsstuk met daarin de opzet van de Ladder van Lansink of gelijkwaardig.

Indien er geen afval naar de stortplaats wordt afgevoerd dient dit verklaard te worden, bijvoorbeeld door de afvalverwerker of aangetoond middels een paragraaf uit het afvalcontract waarin dit is opgenomen. Dit mag via een algemene verklaring (paragraaf uit een jaarverslag) als de afvalverwerker geen afval stort, of specifiek voor de betreffende organisatie/locatie.

Toelichting

De Ladder van Lansink is een standaard op het gebied van afvalbeheer. Het afvalbeleid is erop gericht prioriteit te geven aan de meest milieuvriendelijke verwerkingswijzen. Deze staan bovenaan de 'ladder'. In de praktijk betekent dit dat altijd zal worden gekeken of een bepaalde stap gerealiseerd kan worden. Pas indien dit niet het geval is zal een volgende, lagere stap in aanmerking komen. Volgens de ladder wordt altijd gestart met het voorkomen van afval (stap 1. Preventie).

De ladder van Lansink in vijf stappen:

1. Preventie
 - kwantitatieve preventie: het ontstaan van afvalstoffen wordt voorkomen of beperkt
 - kwalitatieve preventie: bij het vervaardigen van stoffen, preparaten of andere producten wordt gebruikgemaakt

van stoffen en materialen die na gebruik van het product geen of zo min mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken

2. Hergebruik
 - nuttige toepassing door producthergebruik: stoffen, preparaten, of andere producten worden na gebruik als zodanig opnieuw gebruikt
3. Sorteren en recyclen
 - nuttige toepassing door materiaalhergebruik: stoffen en materialen waaruit een product bestaat worden na gebruik van het product opnieuw gebruikt
4. Verbranden
 - nuttige toepassing als brandstof: afvalstoffen worden toegepast met een hoofdgebruik als brandstof of voor een andere wijze van energieopwekking
 - verbranden als vorm van verwijdering: afvalstoffen worden verwijderd door deze te verbranden op het land
5. Storten;
 - afvalstoffen worden gestort op een stortplaats (geldt voor uitzonderingen met een schriftelijke verklaring)

Referenties

-

Landgebruik en ecologie

Draagt de organisatie door sponsoring of actieve ondersteuning bij aan verbetering van de ecologie en/of biodiversiteit?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Geen actieve ondersteuning of sponsoring op dit gebied	<i>0 punten</i>
☐	Actieve ondersteuning en/of sponsoring van lokale natuur- of milieuorganisaties	<i>3 punten</i>
☐	Actieve ondersteuning en/of sponsoring van regionale/landelijke natuur- of milieuorganisaties	<i>2 punten</i>
☐	Actieve ondersteuning en/of sponsoring van internationale natuur- of milieuorganisaties	<i>1 punt</i>
☐	Actieve ondersteuning en/of sponsoring van in ieder geval lokale organisaties aangevuld met minimaal 1 andere ondersteuning	<i>4 punten</i>

Criteria

Het gaat hier om een actieve bijdrage aan organisaties die zich specifiek voor ecologie of biodiversiteit inzetten. Voorbeelden hiervan zijn natuurverenigingen, vogelverenigingen, imkers. Lokaal wordt gezien als bijvoorbeeld een grootstedelijk gebied of een specifiek natuurgebied.

Sponsoring kan bestaan uit een financiële bijdrage of een sponsoring in natura door structureel beschikbaar stellen van ruimte of middelen.

Actieve ondersteuning bestaat uit deelneming in de organisatie door medewerkers van de organisatie.

Bewijsvoering

Uitleg van wat de betrokkenheid inhoudt. Schriftelijke verklaring van de organisatie die ondersteund wordt, waarin de betrokkenheid bevestigd wordt. Dan wel aantonen dat een medewerker lid is van een organisatie.

Toelichting

Een medewerker die zich actief inzet voor een lokale milieuorganisatie levert hiermee een actieve ondersteuning.

Referenties

-

Vervuiling

Op welke manier wordt milieuverontreiniging en hinder vermeden en beheerst?

PART

Gebruik

Maximaal: 11 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 11 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden, meerdere opties zijn mogelijk:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen maatregelen getroffen	<i>0 punten</i>
☐	Er wordt gebruik gemaakt van niet vervuilende / niet giftige alternatieven voor in ieder geval; schoonmaakmiddelen, koudemiddelen, smeermiddelen, olieën, hydraulische vloeistoffen, verf, lijm en batterijen	<i>4 punten</i>
☐	Er wordt gebruik gemaakt van vluchtige organische bestanddelen (VOC's), NOX, emissie controlemiddelen worden toegepast	<i>3 punten</i>
☐	De vervuiling van het milieu reduceren en effectief beheersen voor in ieder geval; verlichting, lawaaiproducerende apparatuur, verkeersoverlast	<i>2 punten</i>
☐	Informatie en procedures om effectief te reageren op incidenten overeenkomstig met nationale of internationale richtlijnen	<i>2 punten</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Exemplaar van de gedocumenteerde procedure en getroffen maatregelen.

Toelichting

-

Referenties

- Internationale richtlijn voorbeeld: PPG21:
<http://www.environment-agency.gov.uk/business/topics/pollution/39083.aspx>

Welke van de volgende initiatieven ter voorkoming van milieuverontreiniging en hinder zijn er genomen?

PART

Occupier Management

Maximaal: 51 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 51 punten verdiend worden. Kies a.u.b. uit de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	0 punten
☐	Er zijn geen initiatieven ontplooid	0 punten
☐	Werkingsfeer en doelstellingen zijn vastgelegd	1 punt
☐	Risiconiveaus en incidenten van milieuverontreiniging en hinder worden geregistreerd en bewaakt	1 punt
☐	Vervuilingrisico's -niveaus en -incidenten worden geregistreerd	1 punt
☐	Concrete streefcijfers zijn gesteld en worden beheerst om te garanderen dat ze worden uitgevoerd	1 punt
☐	Omvat regelmatige inspectie en periodiek onderhoud aan installaties/machines/apparaten met als doel het voorkomen van milieuverontreiniging en hinder	1 punt

Er worden initiatieven ontplooid om vervuiling te voorkomen:

☐	Regelmatige controle dat opslagmiddelen voor olie en chemicaliën voldoen	6 punten
☐	Er is een procedure / richtlijn voor de omgang met gevaarlijke materialen	4 punten
☐	Zekerstellen dat water met reinigingsmiddel wordt afgevoerd naar de vuilwaterput (en niet naar hemelwaterafvoer of oppervlaktewater)	6 punten
☐	Zekerstellen dat oliefilters aanwezig en onderhouden worden in gebieden als; parkeerplaatsen, garage, keukens en evt. tankplaatsen	6 punten
☐	Er wordt gecontroleerd dat bij de behandeling van oppervlaktewater wordt gekeken naar vervuiling met zout, chemicaliën, olie etc.	6 punten
☐	Er wordt gecontroleerd dat water-drainage systemen toegankelijk zijn voor de gebruikers	6 punten
☐	Er zijn passende voorzieningen voor incidenten zoals lekkage-kits met absorberend materiaal voor bijvoorbeeld bluswater	6 punten
☐	Er worden seminars gehouden en cursussen gegeven om alle medewerkers bewust te maken van de preventie en beheersing van milieuverontreiniging en hinder	1 punt

☐	Er zijn afzonderlijke medewerkers en/of koplopers aangewezen die verantwoordelijk zijn gemaakt voor de implementatie van het beleid, de doelstellingen en de streefcijfers ten aanzien van afvalbeheer	<i>1 punt</i>
☐	Aan medewerkers met verantwoordelijkheid voor de preventie en beheersing van vervuiling worden formele, regelmatige cursussen aangeboden	<i>1 punt</i>
☐	Bevat mechanismen om feedback op te nemen in procedures of strategie	<i>1 punt</i>
☐	Er zijn streefcijfers voor verbetering vastgesteld conform de beschikbare informatie over best practices	<i>1 punt</i>
☐	EMS bevat procedures om de positie ten opzichte van een geschikte groep gelijken te beoordelen aan de hand van openbaar gemaakte informatie, maatstaven e.d.	<i>1 punt</i>

Criteria

-

Bewijsvoering

Documenten waarmee de aangegeven antwoordopties worden aangetoond. Deels kan dit met visuele inspectie en foto's.

Toelichting

-

Referenties

-

Zijn de gestelde doelstellingen, streefcijfers en verbeteringen ten aanzien van vervuilingspreventie in het afgelopen kalenderjaar bereikt?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen doelstellingen bepaald of bereikt	<i>0 punten</i>
☐	minder dan 25% van de doelstellingen is behaald	<i>0 punten</i>
☐	25% tot 50% van de doelstellingen is behaald	<i>1 punt</i>
☐	50% tot 75% van de doelstellingen is behaald	<i>2 punten</i>
☐	75% tot 100% van de doelstellingen is behaald	<i>3 punten</i>
☐	Alle doelstellingen (100%) zijn behaald	<i>4 punten</i>

Criteria

Deze vraag heeft betrekking op de vraag- en antwoordopties van POL026.

Bewijsvoering

Rapportage of document waaruit blijkt welke doelen zijn behaald.

Toelichting

-

Referenties

-

Welk percentage van de beoogde maatregelen ten aanzien van vervuilingspreventie zijn er in het afgelopen kalenderjaar uitgevoerd?

PART

Gebruik

Maximaal: 4 punten

Verantwoordelijkheid:

Gebruiker

Punten

Voor deze vraag kunnen maximaal 4 punten verdiend worden. Kies a.u.b. één van de volgende mogelijkheden:

☐	Weet niet of anders	<i>0 punten</i>
☐	Er zijn geen maatregelen uitgevoerd	<i>0 punten</i>
☐	minder dan 25% van de maatregelen is uitgevoerd	<i>0 punten</i>
☐	25% tot 50% van de maatregelen is uitgevoerd	<i>1 punt</i>
☐	50% tot 75% van de maatregelen is uitgevoerd	<i>2 punten</i>
☐	75% tot 100% van de maatregelen is uitgevoerd	<i>3 punten</i>
☐	Alle maatregelen (100%) zijn uitgevoerd	<i>4 punten</i>

Criteria

Deze vraag heeft betrekking op de vraag- en antwoordopties van POL026.

Bewijsvoering

Rapportage of document waaruit blijkt welke maatregelen zijn uitgevoerd.

Toelichting

-

Referenties

-

